

Dwagi Yai Gesi Po Jongo Aşəani Hasia nedebə tau sabo po

Te Jongo Jisasde aşəani pogo te dabolo ola mabo dao, te Jisas da, te Godigo Ogwa mu da, te aga te da tqde bidibo we bidi ma dobola sabo bidi dao. Godigo agai po dabolo ola mawainu, tama agai aga Ogwa daba tagala palali. Tama tibaso, Jongo Jisasde te po wai, aga da te Godigo po dao, tama te pogo te bidi tigi siyu tama bidi gagawai pedalali. Tama Jongo homugo te agai Jisasde aşəani po nedebə we bidi augwaligo homu te poba begi peyu, tama augwaligo te bidada peyu, bidada pabo ula siyu bidaibao.

Te we bidi augwaligo te Jisas te Godigo Ogwa da hania konemainogo eyu, tama Jisasgo haniani bomai şe yali po te Jongo aşəani. Tama Jisasgo ola mani po me Jongo aşəani, te bobobage po dao. Aga isabo sogo paba yagaselama, tama te sogo pio Jisasgo po hauwa aga wali pali bidi dabebolo ola mani, te augwali tau somainogo yai.

¹ Polobadu polobadu mu, te tigidali nai pedalisiama, meni yai digi, Po bolo bidai. Po God dali bidai. Tama te Po aga digi God dao.
² Polobadu polobadu mu, te tigidali nai gagalobo sogode, te Po God dali bidai. ³ Godigo te Pobolo po weyu, tigidali nai nigao wai. Tama Pogo tigidali nai nigai. Tama gasa nai gasa tudu me pedalobeo. Menio. Tigidali nai pedalali te Po

Dwagi Yai Gesi Po Jongo Aşənai 1:4ii Dwagi Yai Gesi Po Jongo Aşənai 1:14

aga digi nigliama, pedalai. ⁴ Bidabo bomo Po agade elalubo. Tama agai bidabo bomo te we bidi augwaligo ula dao. ⁵ Te ulago hulia sabobolo te ula mabo dao. Tama hulia sabogo te ula me sogo halubeo.

⁶ Godigo bidi me deli tagala palai, te bidi nogi Jon. ⁷ Jon agai te ula po te we bidibolo pusagassai. Te we bidi tigidali augwaligo te po odoyu, augwa homu tigidali te poba konealumainu eyu, te Jongo te po pusagassai. ⁸ Jon aga digi te ula menio. Tiali goli agai te ula po augwalibolo te po wagasai. ⁹ Te ula da te ula mu dao. Tama aga te sogo tqoba dulai, tigidali we bidi ula mawainogo yali.

¹⁰ Te Po e tqode bidai. Aga digi e tqo nigai. Tiali goli tqode bidibo we bidi augwaligo aga konebeo. ¹¹ Aga bulu muba assai. Tiali goli aga hani augwaligo aga sabeo, gesebéo. ¹² Tialima, aga augwali bidi dabe mego sali, gesalio. Augwaligo augwa homu agaba muani. Tama tibaso, agai augwalide usu da po olama, tama augwali Godigo wai puluba pedalai dao. ¹³ Tama augwali Godigo wai puluba gagawainogo, augwali augwa ida ayago kanemego ame nabeo. Te augwali Godigo wai te augwa tigigo homugo me ame nabe. Bidigo homugo menio. God aga digi augwali aga wai puluba pedalali dao.

¹⁴ Te Po aga digi bidi pedalai, tama da we bidi tomode aga bidai. Dago agai genuai nogi dali agai moni bomo dali si suai. Te Godigo Ogwa deligo genuai nogi dali bomo dali si dago suai. Agai te we bidi olo tau sabo şe hauwa eyu, te

Dwagi Yai Gesi Po Jongo Asęani 1:15iii Dwagi Yai Gesi Po Jongo Asęani 1:21

agai mu po naga weyu yai. ¹⁵ Te we bidi baptais mabo bidi Jon agai te we bidibolo agai po weyu i tama wai, “Polobadu eno te po wai, ‘Nosali bidi me asobo bidi agai eno nogi aiyaba elaluaibao. Magi basowe? Ena ame nesiabantu, aga polobadu mu bidai. Tama tibaso, agai nogigo eno nogi aiyaba elalubo dao,’ eno te po wai. Tama megii te bidi e dao, eno dagebolo polobadu wali po gilama,” Jongo te po wai. ¹⁶ Aga te olo tau sabo se hauwa mu ebo dao. Tama dabolo agai ma eyu, ma eyu idu gebo dao. ¹⁷ Te bidi nogi Moses agai da Juda dabego wai mu augwalibolo agai Godigo bomo yai po ola mawai. Tiali goli, Jisas Krais agai genuai olo tau sabo se dali mu po dali si magasai. ¹⁸ Menio. Bidi me deligo God munu me gedugo subeo. Mu menio. Tialima, te Godigo ogwa deli aga aya pade bidibo, agai Godigo page dabolo ola mawai dao.

*We bidi baptais mabo bidi Jon agai po pusali
(Mat 3:1-12; Mak 1:1-8; Luk 3:1-18)*

¹⁹ Te Juda dabe augwaligo pris bidi dabe dali, Livai bage dali augwaligo bidi dabe te Jerusalemdu te Jon bidibo digiba tagala palali, augwaligo Jon hanalu omainogo yali. Tama augwali Jon pageba sabolama, te po hanalu wai, “Nage dewe?” ²⁰ Tama Jon agai hogwa sabeo, po dualobeo, agai po hanilama weyu, te po wai, “Ena Godigo sa muyu asaiba wali bidi Krais menio,” Jongo te po wai. ²¹ Tama augwaligo Jonbolo hanalu wai, “Magi yaliwe? Nage te bidi polobadu Godigo po wali bidi nogi Elaija dawe?” Tama Jongo te po wai, “Ena te bidi Elaija menio.”

Dwagi Yai Gesi Po Jongo Aşənai 1:22iv Dwagi Yai Gesi Po Jongo Aşənai 1:28

Tama augwaligo te po wai, “Dago te Godigo po wabo bidi asobo tonalubo dao. Nage te bidi dawe?” Tama Jongo te po wei ponoyu, te po wai, “Ena te bidi menio.” * ²² Tama augwaligo Jonbolo te po wai, “Nage de dawe? Dago te da tagala palai bidi dabebolo po wei ponainogo, dabolo wao. Naga digi nage de da wabo dawe?” ²³ Tama Jongo te po wai, “Te polobadu bidai bidi nogi Aisaia, Godigo po polo ola mani profet bidi, agai te tobage po wai, ‘Bidi me deligo bidi meni yai bulu tomode agai bomonama i weyu, te po obao, ‘Te Genuai Bidigo asabo tü dodolao.’ , Te po wabo bidi ena dao,” Jongo te po wai. * ²⁴⁻²⁵ Tama te Farisi bidi hani dabego tagala palai bidi dabe augwaligo te po hanalu wai, “Nage Godigo sa muani bidi menio, tama nage te bidi nogi Elaija menio, nage te Godigo po polo ola mani bidi menio. Tama nago magi baso te we bidi baptais mobawe?” te po hanalu wai. ²⁶ Tama Jongo augwalibolo po wei ponoyu, te po wai, “Eno augwali olo qigo naga te baptais mabo dao. Tialima, dage tomode bidi me deli te dolalubao. Tama dagego te bidi konebeo. ²⁷ Te bidi aga ena tudi badu nosali asaibao. Ena digi ena dwagi yai bidi menio. Teyu, eno agai sağı nadoba bono eno pisigagobeo,” Jongo te po augwali dali wai. ²⁸ Te po bulu me nogi Betani te badu pedalai, te əi nogi Jordan sesege badu. Te bulude Jongo augwali Juda we bidi baptais mawai.

Jisas Godigo kibu sipsip wai tiwai dao

* ^{1:21:} Bom 18:15, 18; Mal 4:5 * ^{1:23:} Ais 40:3

Dwagi Yai Gesi Po Jongo Aşeanı 1:29v Dwagi Yai Gesi Po Jongo Aşeanı 1:34

²⁹ Te sogo kigamu Jisas asobo Jongo suai. Tama Jongo te we bidibolo te po wai, “Sua, te bidi da, aga Godigo kibu sipsip wai dao. Agai te tigidali tqde bidibo we bidi augwaligo yali dwai sęge te sela sawaibao. ³⁰ Polobadu eno te po wai, ‘Nosali bidi me asobo bidi agai eno nogi aiyaba elaluabao. Magi basowe? Ena ame nesiabantu, aga polobadu mu bidai. Tama tibaso, agai nogigo eno nogi aiyaba elalubo dao,’ eno te po wai. Tama megı te bidi e dao, eno dagebolo polobadu wali gilama. ³¹ Eno digi eno te nosali asobo bidi mena bidi dawe, te eno konebeo. Tiali goli, eno aga te dage Israel we bidi dali ola momainu, eno we bidi baptais magasiyu asai,” Jongo te po wai.

³² Te Jon agai suali sę te po weyu, te po wai, “Eno suali, Godigo Mobo Bidi dagalu tagalama, tqba dulubuo, te ba hi tiwai asobo eno suai. Tama te ba hi Jisasgo tigi dolo dulubo, te eno suai. ³³ Eno digi te nosali asobo bidi eno me konebeo. Tialima, Godigo ena tagala palu, we bidi baptais mao weyu, enabolo te po wai, ‘Te eno Mobo Bidi dulama, bidi mede bidibo nago sueibao. Te bidi da, te nosali asaibao wali bidi dao. Tama te bidi agai te we bidibolo te eno Mobo Bidi mawaibao. Agai te Mobo Bidi augwali we bidi baptais mabo tiwai mawaibao,’ Godigo enabolo te po wai. ³⁴ Tama ena digi eno sulama, tama eno dagebolo te po obao, te bidi Jisas aga Godigo Ogwa dao,” Jongo po tama wai.

Jisasgo aga wali pabo bidi me si me si i olama sai

Dwagi Yai Gesi Po Jongo Aşəani 1:35viDwagi Yai Gesi Po Jongo Aşəani 1:42

³⁵ Do tama dao wabo side Jon aga wali pabo bidi si Jon aga dali ma dolaluai. ³⁶ Tama Jon agai Jisas soabo suali, tama Jongo te po wai, “Suiəo. Te bidi te Godigo kibu sipsip wai tiwai dao,” Jongo aga wali pabo bidi si dali te po wai. ³⁷ Te bidi sigo agai wali po odama, tama augwali si Jon tagalama, Jisas wali pai. ³⁸ Jisas begelama suali, te bidi sigo aga wali asai. Tama Jisas agai te bidi sibolo te po wai, “Dage sigo magi nai gegebawe?” Tama te bidi sigo te po wai, “Rabai, nage mena bede bidibawe?” Te po Rabai, te page, po ola mabo bidi te page elalubo dao. ³⁹ Tama Jisas agai te bidi sibolo te po wai, “Dage si aselama, suagasao.” Tama te bidi si pelama, Jisas bidibo digi sugi pai. Te tama giliga dega sabo sogo 4 klok augwali si Jisas dali pelama, tama te piode augwali si Jisas dali bida.

⁴⁰ Te Jongo wali po odali bidi si augwali si Jisas wali pai. Tama bidi me deli aga nogi Andru, te aga ama nogi Saimon Pita. ⁴¹ Tama polo agai aga ama Saimon gegegi pai, tama agabolo te po wali, “Dago te Mesaia bidi suali,” Andrugó aga ama Saimonbolo te po wai. (Dago te nogi Mesaia wali begelama, tama te nogi poai Krais dao, Godigo sa muyu asaiba wali bidi dao.) ⁴² Tama Andru agai aga ama Saimon odasa, Jisas bidibo madigi pai. Jisas agai Saimon sulama, te po wai, “Nage Saimon, Jongo ogwa dao. Nosali nago nogi Sifas waibao,” Jisasgo te po wai. (Dago te nogi Sifas begelama, tama wai, Pita wali nogi, te nogi page masigi dao.)

Jisasgo Filip dali Nataniel dali ‘Dage si ena wali

asao' wali

⁴³ Do tama da wabo side Jisas aga homugo Galili buluba paibao wai. Tama Jisas agai Filip suai, tama agabolo te po wai, “Nage ena wali asao,” te po wai. ⁴⁴ Filip aga te Betsaida be nanide bidai bidi, te bulu te Andru dali Pita dali augwali sigo page bulu. ⁴⁵ Filip pelama, Natanielbolo te po wagi pai, “Te bidi polobadu Mosesgo te bomo yai po bukude aşəani po dali, tama Godigo polobadu po ola mani profet bidi dabe me, augwaligo te bidi dali po aşəai, te bidi dago suai. Te bidi Jisas aga Nasaret bulu bidi Josepgo ogwa dao,” Filip agai te po wai. ⁴⁶ Tama Nataniel agai te bo weyu, te po agabolo ola mani, “Teyu da, dwagi yai nai me deli te Nasaret bulude pedalaibawe?” Filipgo agabolo te po wali, “Nage aselama, suagasao.” Tama augwali si Jisas pageba pai.

⁴⁷ Jisasgo Nataniel aga pageba asobo suali. Tama Jisasgo te bidi dabebolo tama wali, “Suiqo. Te asobo bidi aga Israel bidi mu dao. Tibo po aga homude me elalubo meni.” ⁴⁸ Natanielgo Jisas hanalu weyu, te po wai, “Magi ilama, nago ena koneaniwe?” Jisasgo agabolo po wei ponoyu, te po wai, “Hasia, Filipgo nage i wasiąbadi, te nage ni kaya pagede bidibadi, te sogo nage eno suai dao,” Jisasgp te Nataniel dali te po wai. ⁴⁹ Natanielgo Jisasgo po wei begelai, “Po ola mabo bidio, nage Godigo Ogwa dao, nage Israel we bidigo tuni bidi dao.” ⁵⁰ Jisasgo po wei ponanio, “Eno nagebolo te po wai dao, ‘Nage eno ni kaya pagede suai dao.’ Tama nago te po odobaso, naga homu tigidali enaba muaniwe? Ao, tama

Dwagi Yai Gesi Po Jongo Asęani 1:51viiDwagi Yai Gesi Po Jongo Asęani 2:6

nosali nago sueibao, genuai sęgo eno megi yali te sę aiyaba elaluabao.” ⁵¹ Tama Jisasgo agabolo ma naga wai, “Mu tamao, eno mu po dagebolo obao, nosali dagego dagalu dala pabo sueibao. Tama dagego Godigo dagalude sę ebo ensel mobo bidi augwali ugwaba holoyu, aiyaba duluyu ebo dagego sueibao. Tama augwali enaba asiyu yaibao, ena da te Godigo Bidi Mu dao,” Jisasgo te po wai.

2

Bidi me deli Kana bulude we sai

¹ Te Jisasgo Nataniel dali te po olama, si sogo biliama, sela sogo wabo side tama bidi me deligo Kana bulude we sai. Te Kana bulu te Galili tq pedai tomode elalubao. Tama Jisas aga ida te we sabo bede bidai. ² Augwaligo Jisas aga bidi dabe dali augwali i wai, Jisas aga bidi dali augwali aselama, te we sabo suagasomainogo, augwaligo te po wai. ³ Tama te bomai ąj wain silai. Tama Jisas aga idago agabolo te po wai, “Augwaligo bomai ąj wain meni, te sia salio,” Jisas dali aga idago te po wai. ⁴ Tama Jisasgo aga idabolte po wai, “Ida, nago enabolo te po magi baso obawe? Eno we bidi augwali tau sabo sogo te pedalobeo,” Jisasgo aga ida dali te po wai. ⁵ Jisas aga idago augwali te we sabo be page bidigo sę ebo bagebolo te po wai, “Jisasgo po me deli dage dali obaso da, teda dagego te po wali pao,” te po wai. ⁶ Te moni masigi sene a naga olama, me badu nogo deli badu munalubo. Tama te tobage sene deli deli augwaligo ąj hauwa pagawaibao.

Dwagi Yai Gesi Po Jongo Aşənai 2:7ix Dwagi Yai Gesi Po Jongo Aşənai 2:12

Godigo augwalibolo dage usu da omainogo, te Juda dabe augwaligo nai tuainogo eyu, hasia bolo augwa nogo ąi polo telawai. ⁷ Tama Jisasgo te sę ebo bagebolo te po wai, “Wę sigibao, e moni masigi sene dabe pągą yao.” Tama augwaligo te masigi sene dabe mu pagawai. ⁸ Tama Jisasgo augwalibolo te po wai, “Te ąi me badu dwasianu genagide manama, tama sela pelama, te tubo nai tonalubo bidibolo magibao,” te po wai. Tama tilama, augwaligo te ąi sela pai.

⁹ Te tubo nai tonalubo bidigo te ąi agai polo tula suai, megi tama te bomai ąi wain pedalali ąi agai polo tula suai. Tama agai konebeo, augwaligo menade sali. Tialima, te sę bidi augwaligo te ąi tuali augwaligo koneai. Tialima, te nai tonalubo bidigo te we sali bidi agai i wai. ¹⁰ Tama asama, agai te bidibolo te po wali, “Tigidali bidigo da, augwaligo dwagi yai bomo ąi wain polo dobabo dao. Tama nosali, augwali bidi dabego te ąi hauwa tulama, tama augwaligo dobo ąq yali ąi te dobabo dao. Tiali goli, nago naga dwagi yai ąi wain naga dąq olaluama, tama megi tama nago sela asalio,” agai te po wai.

¹¹ Te bomai sę Jisasgo yali bomai sę hasia mu yai. Te Jisas agai te Galili tő pedai badu tomode, te dwasianu be nani nogi Kana, tede te sę yai. Tama Jisas aga bomo augwalibolo ola mawai, tama Jisas aga wali pabo bidi augwa Jisasba homu tigidali muai. ¹² Te sę silama, tama Jisas aga Kaperneam buluba pai. Aga ida me, aga ama dede me, aga wali pabo bidi dabe me, augwali hodobo pai, tama augwali te bulu Kaperneamde osogo bidigi pai, si sela sogo bidai.

Dwagi Yai Gesi Po Jongo Aşəani 2:13xDwagi Yai Gesi Po Jongo Aşəani 2:18

*Jisasgo te bidi dabe augwali Moni Lotu Be
tempel tomode nai dabe dobu si ebadi sela sqawai
(Mat 21:12-13; Mak 11:15-17; Luk 19:45-46)*

¹³ Te Juda bage augwaligo bo disławai bret tuabo side te pade tama o, te si nogi Pasova dao. Tama Jisas aga te Jerusalem moni be naniba pai. ¹⁴ Tama Jerusalem be nani tomoba sabolama, tama te Moni Lotu Be tempel tomode Jisas agai suali, augwali bidi dabe augwa kibu bulmakau me, kibu sipsip me, ba dabe, tama augwaligo te naide maket ebo se eyu, te Moni Lotu Be tempel tomode yai, we bidi augwaligo te nai si dobu eyu abelama, Godibolo momainogo yai. Tama Jisasgo suali, ma gasa bulu masigi dobu si ebo bidi dabe da augwali ni nami pade dulalubo suali. ¹⁵ Tama Jisasgo te se sulama, tama agai bono dabe selama, bi nigai. Bi nigilama, agai te kibu bulmakau dali kibu sipsip dali tigidali te tempel bede augwali bigo elama, buluba gudulai. Tama Jisas agai te masigi dobu si ebo bidi dabego masigi dali ni nami dali gea palali. ¹⁶ Tama agai ba dabe dobu si ebo bidi dabebolo te po wai, “Te nai sela pao,” wai. “Dagego eno ayago be te nai dobu ebo be tiwai egio,” Jisasgo augwali dali te po wai. ¹⁷ Jisas aga wali pabo bidi dabe augwaligo po me Godigo po bukude wali po me ma koneai. Te bukude te po wai, “Eno homugo nago be tonalubo homu bomo ebo dao. Tama augwaligo enabolo dene mawaibao.”

¹⁸ Te Juda dabe augwaligo te sulama, Jisas dali te po wai, “Mena bidigo nagebolo ‘Te nai sela sayao,’ obaso, tama nago te nai dabe sela sayaniwe? God agai nagebolo te po weyu da,

Dwagi Yai Gesi Po Jongo Aşəani 2:19xi Dwagi Yai Gesi Po Jongo Aşəani 2:25

teda nago naga moni bomai sę me deli yao. Tama dago nago te sę ebo sulama, Godigo nagebolo ‘Te sę yao’ wali dago koneabao,” Juda dabe augwaligo Jisasbolo te po wai.

¹⁹ Tama Jisasgo po wei ponoyu, te po wai, “Dagego e lotu be tempel hıgibaso, tama sela sogo eno polo te be ma sę yaibao,” Jisasgo te po te Juda dabe dali wai. ²⁰ Tama Juda bage augwaligo te po wai, “Te tempel Moni Lotu Be sę yani kibu be bidi sese si olama, tama a naga olama, me badu nogo deli badu kibu be te be sę yai dao,” te po wai. “Tama dago te be hıgilama, tama sela sogo nago te be polo me sę yaibawe? Woo, nage usu egobeo,” te po Jisas dali wai. ²¹ Tialima, Jisasgo te tempel lotu be po wali aga tigide po wali, te Moni Lotu Bede meni. ²² Tilama, tama nosali Godigo Jisas gų pagede ma hodolai, te sogo Jisas aga wali pabo bidi dabe augwaligo Jisasgo polobadu te wali po augwaligo ma koneai. Tama augwaligo Godigo bukude muani po dali, Jisasgo wali po dali, te po siba augwa homu muai.

Jisasgo tigidali bidi konea silai

²³ Te bidi Jisas bo disawai nai bret tubo side, te Pasova side, aga Jerusalem bulude bidibadi, tama we bidi hauwa augwaligo agai bomo yai sę ebo suai. Tama sulama, tama augwaligo augwa homu tigidali Jisasba muai. Augwaligo te homu yai, aga te Godigo sa muyu, asaiba wali bidi dao. ²⁴ Tialima, Jisasgo te homu yai, augwaligo konesiabo ąq, te homu yai. Tama tibaso, Jisas aga digi augwaligo nogoba mubeo. ²⁵ Magi basowe? Jisas aga digi te tigidali we bidigo homu mu

Dwagi Yai Gesi Po Jongo Asęani 3:1xii Dwagi Yai Gesi Po Jongo Asęani 3:8

konea silai. Gasa bidi mego agabolo te we bidigo homu me ola magobeo.

3

Jisasgo te bidi Nikodemus dali po miai

¹ Bidi me deli bidai, te bidi nogi Nikodemus. Te bidi Farisi bidi hani dao. Tama te bidi Juda bage augwaligo tobolu bidi deli dao. ² Te bidi Jisas bidibo digi hulide aselama, te po wai, “Po ola mabo bidi, dago koneai, Godigo nage e tɔba po ola mabo bidi nigelama, tagala palai. Tibaso da, Godigo bidi me deli dali bidisiąyu da, agai te sę Jisas nago ebo bomai sę tiwai me egobeo,” te bidigo Jisas dali te po wai.

³ Jisasgo Nikodemusbolo po wei ponoyu, te po wai, “Mu tama, eno nagebolo obao, bidi me te ma ame nabo tiwai eyu, gesi ma pedalisiąyu da, te bidi agai Godigo we bidi tonalubo sę me sugobeo,” Jisasgo te po wai. ⁴ Nikodemusgo Jisasbolo te po wai, “Magi ilama, monu dabe yai bidi ma ame nabo tiwai eyu, gesi bidi ma pedalaibawe? Teyu da, aga idago haligaba ma bula selama, tama idago ma ame naibawe?” Nikodemusgo Jisasbolo te po hanalu wai.

⁵ Jisasgo te po wei ponoyu, te po wai, “Mu tama eno nagebolo obao, bidi ąide baptais sabo ąi dali Godigo Mobo Bidi dali gesi ma gagasiąyu da, te bidi God bidibo digi tomoba pogobeo. ⁶ Tigigo ame nabo nai, te tigi dao. Tama te nai God agai Mobo Bidigo ame nabo nai da, te mobo bidi dao. ⁷ Eno ‘Dage gesi ma pedelao,’ te po wabo pode nage noma sigio. ⁸ Te wali

Dwagi Yai Gesi Po Jongo Asęani 3:9xiii Dwagi Yai Gesi Po Jongo Asęani 3:16

asobo da, te aga homu kolesagago te wali gasaba gasaba pabo dao. Nago te wali asobo po naga odobo dao, tialima nago mena badu pedalama, tama ma mena badu ma paliwe, te po wabo dao. Tigidali bidi gesi noma pedalobo augwaligo te tiwai egibi naga ebo dao,” Jisasgo te po wai.

⁹ Nikodemusgo Jisasbolo te po wei ponai, “Te nai mena tama pedalaibawe?” te po wai. ¹⁰ Jisasgo Nikodemusbolo te po wei ponoyu, te po wai, “Magi yaliwe? Nage te Israel bidi dabe te bomai po page ola mabo bidi dao. Tama magi baso nago te nai konebewe? ¹¹ Eno mu po nagebolo obao, dago e wabo po da te dago koneani po obao, tama dago po pusali da, te dago suali sę po dao. Tiali goli dagego dago wali po te dagego tudiba muanio. ¹² Eno dagebolo eno e tqde nai po obao, tama dagego me ‘Te mu tama dao’ homu ebeo. Tibaso da, eno dagebolo dagalude nai po obaso da, te dagego mena tama te poba duga homu mugowe? ¹³ Gasa bidi me te Godigo bidibo madigiba me holobeo. Ena da Godigo Bidi Mu da, tama ena naga te dagalu tagalama, e tqba dulai, enaduba deli digio. ¹⁴ Polobadu Mosesgo te kapago nigai tibo hasamani te bidi meni yai bulude ni donogo ugwaba sai. Te tiwai yali gilama, tama augwaligo te Godigo Bidi Mu ugwaba sela mueibao. * ¹⁵ Magi basowe? Tigidali bidi enaba homu mubaso da, augwali tigidaligo dwagi yai bidibo bomo selama, bidada peyu, mu bidada paibao,” Jisasgo te po wai.

¹⁶ God aga Ogwa deli digi mu bidibao. Tialima

* **3:14:** Nam 21:9

Dwagi Yai Gesi Po Jongo Aşeanı 3:17xivDwagi Yai Gesi Po Jongo Aşeanı 3:22

Godigo e tőde bidibo we bidi godolo mu eyu, tama augwali tau somainogo eyu, God agai Ogwa te e tőba tagala palali. Tama tiali da, tőde we bidi augwa homu agaba mubaso da, augwali hagaidali weyu, augwali dwagi yai bidabo bomo selama, bidada peyu, bidada pomainogo, Godigo te sę yai. ¹⁷ Godigo aga Ogwa e tőba tagala palali te e tőde we bidi po tų dodolomainogo me tagala palobeo. Te menio. God aga Ogwa tagala palali da, te da tőde we bidi ma dobola sagasomainogo yai. ¹⁸ Niwai bidigo God aga O gwaba homu mubaso da, teda te bidi da aga po tų menio, Godigo agabolo dene magobeo. Tiali ma, niwai bidi aga Godigo O gwaba homu musiąwani bidi da, Godigo te bidibolo po tų dodolama, dene mawaibao. Magi basowe? Te bidi agai God agai ogwa teba homu mubeo. ¹⁹ Tama te po tų yabo page tama telalubo. Ula yali e tőde polo pedalai dao. Tialima, bidi dabe augwaligo homugo hulia sabo augwaligo godola pai. Augwaligo ula te godolo ebeo. Magi basowe? Augwaligo kolesaga te dwalio. ²⁰ Dwai kolesaga ebo bidi agai te ulade boi bidi ebo dao. Agai dwai kolesaga yali hania ugwaba sela muidali weyu, aga te ulaba asobo menio. ²¹ Tialima, te dwagi yai kolesaga mu ebo bidi, te bidi aga da te ulaba pedalobo dao. Tama bidi dabe augwaligo te bidi agai sę yali te Godigo bomode te sę yai bugagia sumainogo, te bidi ulaba asobo dao.

Jongo Jisas po hanilama wai

²² Te nosali Jisas aga bidi dabe dali augwali hodobo Judia tő pedai teba poloba pai. Jisas

Dwagi Yai Gesi Po Jongo Asęani 3:23xv Dwagi Yai Gesi Po Jongo Asęani 3:30

augwali dali tede bidiyu, tama augwaligo Judia we bidi baptais mani. ²³ Jongo me te we bidi baptais mani bulu me nogi Ainon, te Salim bulu pąde o, tede te we bidi baptais mani. Aji hauwa te mu te bulude elalubo. Tama we bidi augwali Jon bidibo digi aselama, baptais sagasali. ²⁴ Bidi Herot tego Jon te sogo kalabusiba me musiąbadio.

²⁵ Te Jon aga wali pabo bidi dali te Juda bidi me deli dali, augwali tomode konila po wai. Te po konila ebo page te we bidi baptais mabo kolesagade po wai. ²⁶ Tama augwali Jon bidibo digi pelama, tama augwaligo Jonbolo te po wai, “Po ola mabo bidio, polobadu nage Jordan pabo aji u badu bidibadi, nago bidi me dali bidiyu, nago te bidide dwagi yai po wai. Tama megı te bidi agai te we bidi baptais mobao. Agai we bidi baptais mobaso, tama tigidali we bidi augwali te bidi bidibo digi pabo dao,” Jon wali pabo bagego Jon dali te po wai. ²⁷ Jongo po wei ponoyu, te po wai, “Te God agai deli nai deli bidibolo me masiąyu da, te bidi agaduba naga me sogobeo. ²⁸ Dagego eno polobadu te wali po odai dao, ‘Ena Godigo sa muyu asaibao wali bidi Krais menio, tiali goli Godigo ena “Polasa aselama, te bidigo asobo tų dodolao,” te po Godigo ena dali wai.’ ²⁹ Tama tibaso, bidi me deligo we sobaso da, te we te bidigo sali we dao. Tama te bidi aga abagi dolaluyu, aga abagigo po odobao. Tama we sali bidigo po wabode, tama aga abagi megı tama dwagi yai homu ebo dao. Tama te tiwai, Jisas aga sę megı e baso, tama ena dwagi yai homu mu ebao. ³⁰ Agai nogi ugwaba dią holoyu, eno

Dwagi Yai Gesi Po Jongo Asęani 3:31xviDwagi Yai Gesi Po Jongo Asęani 4:1

nogi da aiyaba elalumainogo yaibao,” Jongo te po wai.

³¹ Bidi ogwadu asobo bidi, te bidi agai tigidali bidi aiyaba elaluai. Tode pedalai bidi da, te bidi agai e tode nai naga po wabo dao. Tialima, dagaludu asobo bidi te agai tigidali bidi aiyaba elaluai dao. ³² Te bidigo agai po wabo da, te nai dabe agai sulama tama agai odolama te po wai. Tialima, bidi me deligo agai te wali po selama, tama dąu wabe. ³³ Tialima, niwai bidigo agai te po selama, dąu wali da, agai te po usu da waibao, God agai mu po naga wabo dao. ³⁴ Te bidi Godigo tagala palali bidi, te bidi agai Godigo po pusubo dao. Magi basowe? Godigo agai Dwagi Yai Mobo Bidi agabolo habuge me mabeo, sese mu mawai. Tama mobaso, te bidigo Godigo po pusubo dao. ³⁵ Godigo aga Ogwa delide dwagi yai homu yai. Tama God agai tigidali nai aga Ogwago nogoba mawai. ³⁶ Niwai bidi agai homu tigidali te Godigo Ogwaba mubaso, te bidigo bidabo bomo da bidada peyu, bidada paibao. Tialima, niwai bidigo Godigo Ogwago po wali pisabaso da, te bidi aga bidabo bomo me sogobeo. Menio. Godigo sębę te bidide elalua paibao.

4

Jisasgo Samaria we dali po miai

¹ Te sogo Farisi bage augwaligo po me deli odai, “Jisasgo te we bidi hauwa selama, tama augwali aga wali pobaso, augwaligo baptais sali. Tama Jisas agai te sęde Jon aiyaba elaluai,” te Farisi

Dwagi Yai Gesi Po Jongo Aséani 4:2xviiDwagi Yai Gesi Po Jongo Aséani 4:10

bage augwaligo te po odai. ² (Tialima, Jisas aga digi agai te we bidi baptais mabeo. Jisas aga wali pabo bidi augwaligo naga te we bidi baptais mawai.) ³ Jisasgo koneai augwali Farisi bagego te po odama, dwai homu yai. Tama tibaso, Jisas aga te Judia tq pedai taga pelama, te Galili tq pedaiba pai. ⁴ Tama Godigo homu wali peyu, te tu Jisas aga pali tu te Samaria tq pedai tomoba pabo tu dao. ⁵ Tama tilama, Jisas pelama, Samaria bagego hanuba sabolai, augwaligo te bulu nogi Sikar wali. Te tq te polobadu mu bidai bidi Jekopgo aga ogwa Josep mani tq te pade tama dao. * ⁶ Aji sabo tq dedage polobadu Jekopgo nigai, te bulude elalubuo. Jisas pelama, aga tigi dene baso, te aji sabo tq dedage pade dugulaluai. Te giliga tomo yagasobode. ⁷⁻⁸ Jisas aga wali pabo bidi augwali te be nani nogi Sikarba pelama, nai abelegi pai. Tama Samaria we me deli asama, aji tuagasu asai. Jisasgo te webolo po weyu, te po wai, “Aji ena mao, ena tueio,” te po wai, Jisasgo. ⁹ Te Samaria we noma siyu, agai Jisasbolo te po wai, “Ya, nage Juda bidi dao, te ena Samaria we dao. Magi baso nago te po obawe, ‘Aji ena mao, ena tueio,’ magi basowe?” te Samaria wego te po wai, Jisas dali. (Magi basowe? Juda bidi dabe augwali Samaria bidi dabe dali kisasa gelasa bilibo menio.) ¹⁰ Jisasgo te webolo po wei ponoyu, te po wai, “Nago te God agai te we bidibolo olo mabo nai konegi sogo da, tama ena mena bidigo nagebolo ‘Aji ena mao, ena tueio’ obao konegi sogo da, te si nago konegi sogo da,

* ^{4:5:} Gag 33:19; Jos 24:32

teda nago ena hanalu olama, eno nagebolo te bidabo bomo elalubo ąi mao wagi da,” Jisasgo te po wai. ¹¹ Te wego Jisasbolo te po wai, “Genuai Bidio, nago ąi tuabo nai meni. Tama te ąi tubo dedage aba mu dao. Tama tiyu da, nago te bidabo bomo elalubo ąi menade saibawe?” te wego Jisas dali te po wai. ¹² “Dago wąj Jekopogo te ąi dedage dabolo polobadu mawai dao. Tama aga dali, aga wai dabe dali, aga kibu bulmakau sipsip dali tamago tuai ąi dao. Tialima, nago homu nago Jekop aga aiyaba elalualiwe?” te wego Jisas dali te po wai. ¹³ Jisasgo po wei agabolo ponoyu, te po wai, “Tigidali bidi te ąi naga ede tuyu da, augwali ąi nogone ma yaibao. ¹⁴ Tialima, bidi me deli eno mabo ąi tuyu da, tigidali sogo te bidi ąi nogone ma egobeo. Te ąi eno mawainogo ebo ąigo da, te tama tiaibao, te ąi da bidabo bomo mabo wę ulu pedalubo ąq te bidi tigi tomode tiwai yaibao. Tama te ąi tigidali sogo pedaliyu, te bidi mu bidada peyu, mu bidada paibao,” Jisasgo te po wai. ¹⁵ Tama te wego Jisasbolo te po wai, “Genuai Bidio, nago te ąi enabolo mao, tama nosali ena ąi nogone ma idalio, tama ena eba ąi ma tuagasilalio,” te Jisas dali Samaria wego te po wai.

¹⁶ Jisasgo te webolo te po wai, “Nago bidibolo i wagi bilama, tama dage si eba asiąo,” wai. ¹⁷ Wego po wei ponoyu, te po wai, “Ena bidi menio.” Jisasgo agabolo te po wai, “Nago ‘Ena bidi meni,’ obawe, te nago mu po wabuo. ¹⁸ Magi basowe? Polobadu nago bidi a naga dao. Tama te bidi megi nage dali bidibo bidi da, te naga bidi menio. Nago po te mu tama dao,” Jisasgo te

Dwagi Yai Gesi Po Jongo Aṣeansi 4:19xixDwagi Yai Gesi Po Jongo Aṣeansi 4:26

po te we dali wai. ¹⁹ Wego Jisasbolo te po wai, “Genuai Bidio, megi eno koneanio, nage da te Godigo nosali yabo s̄e po ola mabo profet bidi deli dao. ²⁰ Polobadu da Samaria dabego wai dabe augwali te bulu duba sisinama, tama lotu po wai dao. Tialima, dage Juda dabego te po wabo dao, ‘Te tigidali bidigo lotu po wabo bulu te Jerusalemde, tede naga wao,’ dagego te po wabo dao,” te wego te po wai. ²¹ Jisasgo te webolo te po wai, “Nago eno po mu po dao olama, konealua. Me sogo deli pedaliyu, tama dagego te Ayabolo lotu po te bulu dude wagobeo. Tama dagego Jerusalem tede me lotu po wagobeo. ²² Dagego konesiawai naibolo lotu po wabo dao. Da Juda dabe dago lotu po wabo da, te dago koneai bidibolo lotu po wabo dao. Magi basowe? Godigo we bidi ma sabo s̄e page te da Juda dabe tomode pedalaibao. ²³ Tialima, te sogo pedaliyu da, megi tama pedalalio, tama tigidali bidigo lotu po mu wabo bidi dabe da augwali lotu po augwa mobo bidigo waibao, augwa dolo ebo kolesagago me lotu po waibao. Tama Aya Godigo te tobage bidi gegebo dao, agabolo lotu po omainogo. ²⁴ God da, te mobo bidi dao. Tama bidigo agabolo lotu po weyu da, te bidigo aga mobo bidigo waibao, aga dolo ebo kolesagago me lotu po waibao,” Jisasgo te po wai.

²⁵ Te wego agabolo te po wai, “Eno koneanio, Godigo sa muani bidi asaibao, augwali aga nogi Krais tama wai. Aga asobo sogo da, te agai dabolo tigidali naide po ola mawaibao,” wali. ²⁶ Jisasgo te we agabolo te po wai, “Te ena tama dao, megi nage dali eno te po obao.”

²⁷ Te Jisasgo te po obadi yaide, tama aga wali pabo bidi dabe augwali ma begasa asai. Tama augwali Jisasgo te Samaria we dali po mibo subaso, augwali noma sai. Tialima, bidi me deligo te webolo “Nage magi nai saiwe?” wabeo. Augwaligo Jisasbolo “Nage te we dali magi baso po obawe?” hanalu wabe. ²⁸ Tama te wego te aga ąi tubo nai tagalama, tama te we aga hanuba ma pai. Tama te wego te we bidi dabe augwalibolo wagi peyu, te po wai. ²⁹ “Dagego bidi me deli suagasiąo. Agai eno polobadu yali sę po tigidali enabolo wai. Te bidi te Godigo sa muani asaibao wali bidi Krais te yaliwe?” te wego te po te we bidi dabe dali wai. ³⁰ Tama te we bidi dabe augwali te hanu tagalama, aselama, Jisas bidibo digi asai.

³¹ Te we bidi dabe augwali asodubadi Jisas wali pabo bidi augwaligo Jisas dali te po wai, “Po ola mabo bidi, nage nai tuao,” wali. ³² Tialima, Jisasgo augwali aga wali pabo bidibolo te po wai, “Eno nai meba elalubo te dagego konebeo.” ³³ Tama tibaso, augwa hasi po wai, “Bidi me deligo aga nai magasaliwe?” Jisas wali pabo bidi augwaligo te po miai. ³⁴ Jisasgo augwalibolo te po wai, “Eno nai da, e tama dao: eno ena tagala palali bidigo homu wali pabo dao. Tama eno agai ena nogoba muani sę polo silaio,” Jisasgo te po wai. ³⁵ Jisas agai giba ela mubo po digi po weyu, te po wai, “Dagego tama wabo dao: ‘Polua me si me si elalubo, tama te nai sabo si te pedalaibao,’ Tialima, eno dagebolo obao, dagego tonono biliyu, tama dagego te gi dabe bugagia suiąo. Nai inawai yabowe naga, dagego

Dwagi Yai Gesi Po Jongo Aşəani 4:36xxi Dwagi Yai Gesi Po Jongo Aşəani 4:41

suao. Te asobo we bidi augwali te inawai nai tiwai dao. ³⁶ Nai sabo bidi da, te bidi aga masigi sabo sę eyu, aga masigi sabo dao. Tama elama, nai polobadu bulali bidi dali, te inawai nai sabo bidi dali, augwa talua si dwagi yai homu yaibao. Tama te tiwai, niwai bidigo we bidi eno po ola mayu yali bidi, augwaligo homu enaba muani, te bidi te nai sabo bidi tiwai dao. Godigo te bidibolo dwagi yai nai mawaibao. Tama te we bidibolo eno po polobadu wagi pali bidi me, te bidi te nai bulali bidi tiwai dao. Tama te bidi dali, te we bidi enaba sisinibo bidi dali, augwali si talua dwagi yai homu mu yaibao. Augwali sigo wali po odali we bidi augwali bidada peyu, bidada pabo bulu selama, bidaibao. ³⁷ Te tiwai eyu, tama tőde bidibo we bidigo polobadu wali po mu po tamao, ‘Bidi me deligo gi nai bulai, tama gasa bidi mego agai te nai sai.’ ³⁸ Tama te tiwai eno dage tagala palali da, te dage we bidibolo eno po pusugi pomainogo yai. Polobadu dagego te sę isiąwai. Tialima, gasa bidigo dene yali sęde te nai megı dagego sabao,” Jisasgo te po wai.

³⁹ Te hanude bidali Samaria we bidi dabe hauwa augwaligo te wego wabo po odai. Tama te po odobaso, augwaligo augwa homu tigidali Jisasba muani. Te wego te po wai, “Agai enabolو eno polobadu yali sę po tigidali mu wai.” ⁴⁰ Tama tibaso, Samaria we bidi dabe augwali Jisas bidibo digi aselama, tama augwaligo Jisasbolo hanaluyu, po bomo elama wai, “Nage da dali bidaو.” Tama tibaso, Jisas augwali dali si sogo te bulude bidai. ⁴¹ Tama aga tede bidibadi yaide, we bidi hauwa augwaligo Jisas aga digi wali

po odolama, tama augwa homu tigidali agaba muani. ⁴² Tama augwaligo te webolo te po wai, “Megi dago nago po naga odolama, tama dena homu tigidali te bidiba mubo menio. Dena digi agai po odolama, tama dago homu tigidali agaba mubao. Te bidigo naga agai tigidali töde we bidi ma dobola sabo bidi dao,” te Samaria bage augwaligo te po wai.

Jisasgo genuai gavman bidigo ogwa gasi yali geselai

⁴³ Te si sogo bidali silalio, tama Jisasgo te Samaria bulu tagalama, tama aga Galili təba pai. ⁴⁴ (Polobadu Jisas aga digi po weyu, te po wai, “Godigo po ola mabo bidi aga page bulude nogi menio,” Jisasgo te po wai dao. Tama te po wali goli, Jisas te Galili təba pai.) ⁴⁵ Tama Jisas pelama, Galili buluba sabolai. Tama Galili bage augwaligo Jisas asobaso dwagi yai homu yai. Magi basowe? Augwali meba pelama, Jerusalem bulu sabolama, bo disəwai nai tubo side tigidali sə Jisasgo te sogo yali sə augwaligo suai, polobadu. ⁴⁶ Jisas te Galili tə tomoba pelama, tama aga te Kana be naniba sabolai. Te bulude polobadu Jisas agai əj mugo te pusu ebo əj wain nigai. Tama te be nani me nogi Kaperneam te digibulu gana. Tama Kaperneam bulude genuai gavman bidi bidai, te bidi aga ogwa gasi yai. ⁴⁷ Tama te gasi yai ogwa aga aya agai Jisas Judia tə tagalama, Galili təba asali po odai. Tama tibaso, te bidi Jisas bidibo digi pelama, tama Jisasbolo hanaluyu, po bomo elama wai, tama Jisas te agai ogwa Jisasgo geselemainogo yai. Aga homu Jisas

te Kaperneamba pelama, tama agai ogwa ma geselaibao. Te gasi yai ogwa pəde tama isainu elalubo wai. ⁴⁸ Tama Jisasgo te gasi ogwa aga ayabolo te po wai, “Dagego te eno haniani bomai sə ebo susiąwai goli dagego duga homu tigidali enaba muao.” ⁴⁹ Te genuai gavman bidigo te po wai, “Genuai Bidi, nage Kaperneam buluba polo dulao. Eno ogwa isidalio,” te po Jisas dali wai. ⁵⁰ Jisasgo agabolo te po wai, “Nage pao. Naga ogwa da, bidibadi paibao.” Te bidi Jisasgo wali po aga homu te poba munama, tama pai. ⁵¹ Aga begasa aba pidubadi yaide tama aga sə ebo bidi dabego aga tiąba wagasai. Tama augwaligo agabolo te po wai, “Naga ogwa bidibuo,” wai. ⁵² Tama agai augwalibolo hanalu wai, “Nisu te ogwa dwasianu usu yaliwe?” te po wai. Tama augwaligo te po wai, “Do giliga tomo ebo, te sogo tama aga tigi posolo silalio,” te po wai. ⁵³ Tibaso, aga ayago koneai, do tama te sogo Jisasgo agabolo “Nago ogwa gasi silama, tama bidibadi paibao” wai dao. Agai te homu yai. Tama te bidi dali aga bede bidibo bage dali, augwaligo augwa homu tigidali Jisasba muani. ⁵⁴ Polobadu Jisas Judia tə tagalama, tama Galili təba sabolama, tama bomai sə eyu, te agai əi mugo pusu ebo əj wain begelama nigai. Tama megi me agai Judia tə tagalama, Galili təde bomai sə me yai, te gasi yai ogwa hodolai.

5

Jisasgo bidi me deli Betesda sigi qide geselai

¹ Te nosali te Juda bagego olo bidiyu lotu po wabo si te pedalai. Tama tebo side Jisas Jerusalem hanuba holai. ² Tama Jerusalem bagulali obo pade kibu sipsip dabego genuai soabo tu elalubo madi, tama te tu dolo si te dwasianu sigi aji ge elaluai. Hibru pogo augwaligo te aji nogi Betesda wai. Te aji sesegede be mabo a naga elaluai. ³ Te be mabode gasi yai we bidi hauwa bidai, gedu widai bidi dabe dali, sagaq dwai bidi dabe dali, tama nogo sagaq dili isai bidi me, augwali te be mabode bidai. (Augwaligo te aji memenege ebo tonaluyu bidai. ⁴ Me sogo deli sogo Godigo dagalude se ebo ensel mobo bidi me deli te aji tomoba dulama, tama te aji te ensel bidigo memenege ilai. Te aji memenege silai digi, tama niwai bidi me deli polasa qiba dulali bidi da, te bidigo gasi polo silai.) ⁵ Bidi me deli te be mabode bidai. Te bidigo gasi elalubadi, kibu be te 38 kibu be te bidi gasi elalubadi tama yai. ⁶ Jisasgo te bidi pila mubo suai, tama Jisasgo koneai, te bidi gasi elalubadi, hauwa sogo mu bidai. Tama Jisasgo te bidibolo te po wai, “Nago homu da, naga tigi dwagi yai yabo homu ebowe?” Jisasgo te bidibolo te po hanalu wai. ⁷ Gasi yai bidigo Jisasbolo po wei ponoyu, te po wai, “Genuai Bidi, aji memenege ebo side ena qiba sela muabo bidi menio,” te bidigo Jisas dali te po wai. “Ena digi tama pobadi digi, gasa bidi dabe polo polasa peyu, ena geanobo dao.” ⁸ Jisasgo te bidibolo te po wai, “Nage hodaluama, doligulama, naga pibo somo selama, tama nage soao,” Jisasgo te gasi yai bidibolo te po wai. ⁹ Tama polo te bidigo tigi dwagi yai ma yai. Tama

aga pibo somo selama, tama soai.

Te Juda bagego olo bidibo Sabat sogode Jisas agai te bidi geselai. ¹⁰ Tama Juda dabe genuai bidi augwaligo te gasi munualuali bidi aga pibo doado bage selama, sobadi yaide, augwaligo agabolo te po wai, “Megi da, te habu olama olo bidibo side dao. Nago pibo somo magi baso sela sobawe? Te nago Sabat sogo sę elamu wali bomo yai po bolobao,” te Juda bagego te bidi dali te po tama wai. ¹¹ Tiali digi agai po wei augwali dali ponoyu, te po wai, “Te ena geselali bidi agai enabolo te po wai, ‘Naga pibo somo selama, pao,’ enabolo te po wai,” wali. ¹² Augwaligo agabolo hanalu wai, “Mena bidigo nagebolo te po weyu, ‘Naga pibo somo selama, pao’ waliwe?” ¹³ Tialima, te sana pali bidi agai Jisasgo nogi konebeo. Magi basowe? Te bulude we bidi hauwa mu elalubao, tama Jisas pai.

¹⁴ Nosali Jisasgo te bidi te Moni Lotu Be tempel tomode ma sulama, te po wai, “Odaliwe? Megi da nage usu yali dao. Nago dwai sę dabe ebo tagalao. Tiyu moni sęge nageba pedalabuo,” Jisasgo te bidibolo te po wai. ¹⁵ Tama te bidi pelama, Juda genuai bidi dabebolo wagi pai, “Ena geselai bidi te Jisas yalio,” te bidigo Juda dabego tobolu bidi dabebolo te po wagi pai. ¹⁶ Tama tibaso, Juda dabe genuai bidi augwaligo Jisas dali boi bidi homu ebo gagalali. Magi basowe? Jisasgo te bidi geselali te Juda bage augwaligo olo bidibo side te sę yali. ¹⁷ Tialima, Jisasgo po wei ponoyu, te po wai, “Eno Aya agai sę polobadu yali sę megı tama te ela asobao. Tama eno me ena sę ebao,” Juda dabe genuai bidi

dali Jisasgo te po wai dao. ¹⁸ Tama tialima, Juda genuai bidi augwaligo bomo eyu, Jisas mu elabo homu yai. Magi basowe? Augwaligo e homu yali, Jisas agai Juda bagego olo bidibo Sabat sogo bomo yai po te bolobaso naga menio. Jisas agai te po wabo, ‘God da, te ena Aya mu da’ wabo dao. Te wabo po da, Jisas aga digi aga te God tiwai pedalainogo wabuo Tama tibaso me augwaligo aga mu elabo homu yai.

Godigo Ogwa aga sę yabo nogi elalubuo

¹⁹ Te Jisasgo po wei ponoyu, te po wai, “Eno dagebolo mu po tama obao, Godigo Ogwago agaduba homugo magi sę me ebo menio. Agai Ayago ebo sę naga sulama, agai ebo dao. Tigidali sę Ayago ebo, te aga Ogwago tama ebo dao. ²⁰ Aya Godigo homugo aga Ogwa mu godola pabo, tama God agai ebo sę tigidali aga Ogwabolo ola mabo dao. Aya agai bomai sę me nosali aga Ogwabolo ola mawaibao. Tama te sęgo eno hasia yali sę aiyaba elaluabao. Tama tibaso, dage noma siyu, homu hauwa yaibao. ²¹ God Ayago isai bidi ma hodolama, bidabo bomo mabo dao. Tama tibo gilama, Ogwago me aga homugo we bidibolo bidabo bomo mabo dao. ²² God agai digi agai bidi me deli agai po tų dodolobo menio. Tigidali po tų ebo sę agai aga Ogwago nogoba mawai dao. ²³ Magi baso meni. Tigidali bidigo Godigo Ogwa nogi ugwaba samainogo, te Godigo nogi ugwaba sabo gilamao. God Ayago aga Ogwa e tɔba tagala palobaso, tama bidi te Godigo ogwago nogi ugwaba sisabo bidi da, agai

Godigo nogi me uwababa sisabo bidi da,” Jisasgo te po wai.

²⁴ “Te eno mu po dagebolo obao, niwai bidigo eno po odama, tama te po wali pelama, tama ena tagala palali bidibolo te bidi agai bomo yai homu agabolo muyu da, te aga bidada peyu, bidada pabo bomo selama, bidaibao. Te bidi aga po tū aga dali me egobeo. Te agai isibo tagalama, tama megi aga bidabo bomode bidibao. ²⁵ Eno mu po dagebolo obao, te sogo pedalaibao, tama te megi polo pedalalio, tama isai bidi augwaligo Godigo ogwago po odaibao. Tama te po odama wali pabo we bidi dabe da, augwali mu bidaibao. ²⁶ Eno Aya aga bidabo bomo aga digi elalubo. Tama agai bidabo bomo aga Ogwabolo mawai. Enabolo. Tama te tiwai te bidabo bomo te aga Ogwago me elalubo. ²⁷ Aga te Godigo Bidi Mu dao, tigidali we bidi augwaligo abagi hasi bidi dao. Tama tibaso, Ayago agabolo te we bidi po tū yabo sę mawai. ²⁸ Dagego noma selama, tama homu hauwa egimio. Nosali me sogo pedalobo side da, gụ pagede bidali bidi augwaligo te Godigo Bidi Mugo wabo po odaibao. ²⁹ Tama augwaligo te po odobaso, tama augwali gụ page tagalama, buluba dia asaibao. Me badu we bidi augwaligo dwagi yai kolesaga yali da, augwali hodaluama, bidabo bomo selama, bidaibao. Me badu we bidi augwaligo dwai kolesaga yali da, augwali hodaluama, tama po tude sęgę saibao. ³⁰ Eno homugo digi eno te sę ebo usu egobeo. Eno Godigo wali po naga wali pelama, tama eno po tū ebo dao. Tama tibaso, eno po tū ebo sę te dolo mu ebo dao. Magi basowe? Eno sę ena homugo

me ebo menio. Te ena tagala palali bidigo homu eno wali pabo dao,” Jisasgo te po wai.

Bidi mebago Jisasgo page po pusubo dao

³¹ Te Jisasgo po ma weyu, te po wai, “Enaduba naga ena te Godigo Ogwa da weyu da, te po usu egobeo. ³² Tialima, gasa bidi me bidibo. Tama eno Aya God agai ena tau sabo po te we bidibolo pusubo dao, augwaligo eno wabo po mu po dao konemainogo ebo dao. Tama eno koneai, agai te wali po enade wabo da, te po mu po wabo da. ³³ Polobadu dagego te bidi Jonbolo dagego hanalu wali po tagala palai. Tama agai po pusuyu, eno po mu po dao wai. ³⁴ Bidi mego eno wabo po tau sabo bidi elaluyu da, te usu da. Me ma, te tobage bidi meni baso da, te me usu da. Tialima, eno homugo Godigo dage ma somainogo. Tama teyu, eno Jon badi dagebolo me eno e po obao. ³⁵ Jon da, te sole ula ebo gilama, agai ula we bidi dabebole mawai dao. Tama dagego pewadage side te ulade dagego dwagi yai homu osogo yai dao. ³⁶ Tialima eno wabo po tau sabo nai me elalubao, te moni bage mu dao. Eno Ayago enabolo se mani, ena te se tigidali elama, silimainogo ebao. Te se dabe eno ebo dao. Tama te ebo sego me te we bidi ola menama, augwaligo konebo dao, Ayago ena tagala palobaso, ena asai dao,” Jisasgo te po wai. ³⁷ “Tama Aya Godigo ena tagala palobaso ena asai, aga digi eno wabo po tau sabo dao. Dagego agai pedauwalidu wali po me odai menio. Tama dagego agai gesabi me munu me subeo, tama agai po me dagego homude bidibeo. ³⁸ Magi

basowe? Agai tagala palali bidigo wabo poba
duga homu tigidali mubeo,” Jisasgo te po wai.

³⁹ “Dagego te homu ebo dao, Godigo aşənai po
tego dagebolo te bidabo bomo menama, tama
dage bidada peyu, bidada paibao. Tama te homu
eyu, dagego te po tigidali sogo gegeyu, nedebo
dao. Tama te aşənai po aga digi enade po page
ola mabo dao. ⁴⁰ Tiali digi dage enaba aselama,
bidabo bomo sagasobo hagela homu ebo dao,” te
po wai.

⁴¹ “Te ena asali, te we bidi augwaligo enabolo
genuai nogi momainogo asobeo. ⁴² Tiali digi
eno dage koneanio. Dagego God godolo mu ebo
menio, te tiwai homu dagede elalubeo. ⁴³ Ena
asali te ena Aya Godigo bomo dali genuai nogi
dali selasa asiyu, asai digi, tama dagego eno
po sabeo. Tiali goli, bidi me deli aga nogi dali
asiyu da, teda dagego te bidigo wabo po saibao.
⁴⁴ Dagego genuai nogi duga haside sabo dao.
Tiali digi, dagego Godigo dagebolo genuai nogi
maiabo şe te bomo elama, ebo menio. Tama
tibaso, dagego eno wabo po mena tama duga
homuba mugowe? ⁴⁵ Dagego te eno Godibolo
po tü ela mayao po waibao, te homu egimio.
Eno te şe egobeo. Dage po tü ela maiabo bidi
da Moses dao. Dagego homugo te bidi aga digi
dage tau sabo bidi mu dao. Tiali goli agai dage
po tü ela maiabo bidi dao. ⁴⁶ Dagego Mosesgo
aşənai poba homu tigidali mu mugi sogo da, teda
duga homu tigidali eno wali poba mugi da. Magi
basowe? Te bidi Mosesgo enade po polobadu
aşənai. ⁴⁷ Tialima dagego agai aşənai poba duga
homu tigidali musiąyu da, tibaso magila dagego

Dwagi Yai Gesi Po Jongo Asęani 6:1xxxDwagi Yai Gesi Po Jongo Asęani 6:7

eno po me mena tama odama, duga homu teba muaiwae? Dage usu egobeo,” Jisasgo te po Juda bage dali wai.

6

Jisasgo bidi sese hauwa 5,000 bidi mu agai nai manio

(Mat 14:13-21; Mak 6:30-44; Luk 9:10-17)

¹ Te wali po silama, tama nosali me sogo Jisas Galili sigi ąj te moni gebadu nogelama, u badu pai. Augwaligo te ąj nogi me Taiberius nogi yai. ² Tama genuai we bidi hani hauwa augwaligo Jisasgo te gasi yai bidi hauwa agai dodolobo augwaligo suai. Tama tebo sulama, augwali Jisas wali pai. ³ Tama Jisas bulu du meba holama, tama Jisas aga wali pabo bidi dabe dali dulaluai, te bulu dude. ⁴ Tama bo disławai nai bret tuabo sogo te pąde tama dao, te sogo nogi Pasova, te Juda bagego olo bidibo side wai. ⁵ Jisasgo tonono bilibadi, tama agai suali, genuai we bidi hani Jisas agaba asai. Tama Filipbolo agai te po wai, “Dago te we bidi augwali tuabo nai bret menade abelegowe?” Jisasgo te po wai. ⁶ Jisasgo Filipbolo te po wai, agai homu magi ebewe naga suainogo eyu, Jisasgo te po wai. Jisas aga digi yabo sę da te aga konea selama, te sę yaibao. ⁷ Filipgo Jisasbolo po wei ponoyu, te po wai, “Tibaso da, dago bret te masigi umabogo abelama, te we bidi mabo da, te augwali usu egobeo. Te augwali deligo te nai dwasianu naga siyu da, te me usu egobeo,” Filipgo Jisas dali te po wai.

⁸ Aga bidi me deli Andru, te Saimon Pita aga ama, agai Jisas agabolo te po wai, ⁹ “Ogwa me deli ede bidibao, te ogwa agai a naga bret dali s̄uḡ si dali munalubo. Te bret te bali plauago nigai. Tiali digi, te naigo e genuai we bidi hani usu egobeo,” Andrugo te po wai. ¹⁰ Jisasgo te po wai, “Te we bidi augwali duayao wao,” te po wali. Noswai hauwa tede elaluai, tama te we bidi augwali duawai, augwali te bidi hani bidi sese hauwa mu 5,000, te we dali wai puluba dali nedebeo. ¹¹ Augwali duada pao olama, augwali dualaluai, tama Jisasgo te ogwago bret selama, tama Jisasgo Godibolo nage usu dao wai. Tilama, te we bidi augwalibolo te nai dobaba pai. Te s̄uḡ si me agai tama naga tiwai agai augwalibolo mawai, augwa homugo usu yabo te tiwai naga. ¹² Augwali nai tuali usu ela silai. Tama Jisas aga wali pabo bidi dabebole te po wai, “Dagego nai me badu munalubo sisinao,” wai. “Tiyu yaide me badu nai olo tagalobuo,” wai. Jisasgo te po aga bidi dabebole wai. ¹³ Tama tialima, augwaligo te tulama, me badu munalubo nai dabe sisinama, tama augwaligo bonou wa nogo si olama, s̄aq̄a badu si paḡawai. Te a naga bali bret tego bidi augwali nai tuali usu yalima, tama me badu munaluai, te nai augwaligo te bonou wade ma buai.

¹⁴ Te we bidi augwaligo Jisasgo te bomo yai s̄e ebo sulama, tama augwaligo te po wai, “Mu tamao, te aga e t̄oba asaiba wali bidi te aga dao, te Godigo po ola mabo bidi dao,” te we bidi augwa hasi te po wai. ¹⁵ Tialima Jisasgo koneai, augwaligo homugo Jisas aga d̄a olama,

Dwagi Yai Gesi Po Jongo Aşənai 6:16xxxii Dwagi Yai Gesi Po Jongo Aşənai 6:23

tama Jisas aga augwaligo tuni bidi bidimainogo yaibao, augwali te homu yai Jisas aga dali. Tama tibaso, Jisas agaduba bulu duba ma pai.

*Jisas sigi ąi ge daidu asai
(Mat 14:22-33; Mak 6:45-52)*

¹⁶ Pio tama Jisas aga wali pabo bidi augwali te sigi ąi geba dulai. ¹⁷ Megi hulia sai, tama Jisas augwali bidibo digi pedalobeo. Tama tibaso, augwali moni gebaba holama, te ąidu pai. Augwali Kaperneam be naniba painogo yai. ¹⁸ Bomo yai wali dali tama genuai ąi gisigi asiyu dali yai. ¹⁹ Augwali te gebadu ąi todogo pali, te kilomita a naga ma te a naga olama me badu nogo deli tama dąj egi pai. Tama augwaligo suali, Jisas ąi daidu asiyu tama te geba paba sabolainogo asai. Tama augwali moni wi yai. ²⁰ Tialima, Jisasgo augwalibolo te po wai, “Ena Jisas tama asobao,” wai. “Dage wi ēbo tagaliqo,” te po wai, Jisasgo. ²¹ Tama augwaligo Jisas geba tomoba sela asainogo yai. Tama te geba polo augwali te pabo bulu teba poloba tugi pai.

Te we bidi augwaligo Jisas gegebo sę yai

²² Te do tama wabo side te we bidi augwali te sigi ąi sesege badu bidaluai. Augwaligo koneai, te do tama te gasa geba me menio. “Deli digi e munualuali,” wai. Tama Jisas aga wali pabo bidi dali te gebaba holobeo. Menio. Te bidi dabe augwa naga te gebaba holama pai, te we bidi augwaligo te koneai. ²³ Tama augwaligo homu hauwa ebadi yaide, Taiberius bulu du asai geba meba teba poloba tuagasai, te Genuai Bidigo Godibolo nage usu da olama, tama te we bidi

hauwa augwaligo nai tuali madigi paba. ²⁴ Te we bidi augwaligo suali, Jisas dali aga bidi dabe dali bidibo subeo. Tialima, augwali te tamadi asai geba dabeba holama, tama augwali Kaperneam buluba Jisas gegegi pai.

Jisas bidabo bomo mabo bret dao wai

²⁵ Te we bidi augwaligo Jisas sigi aji sesege badu gegai. Sulama, tama augwaligo Jisasbolo te po hanalu wai, “Po ola mabo bidi, nage eba nisu asai dawe?” te po wai. ²⁶ Jisasgo po wei ponoyu, te po wai, “Mu tama eno dagebolo obao, dagego eno yali bomo yai se page homugo koneama, ena gegeyu ebeo. Menio. Dage eno te mani bret tulama, tama dage haliga pagawai dao. Te tiali pagede dagego ena gegebo se ebao,” wai. Jisasgo te po Juda bage dali wai. ²⁷ “Dagego te mobia pabo nai naga sabo se tiwai dagego egimio. Te menio. Dagego te bidadu peyu bidabo bomo mabo nai sabo se yao. Te tiwai nai Godigo Bidi Mu agai dagebolo mawaibao. Magi basowe? Aga Aya Godigo te bidide dwagi yai homu eyu, sa muai,” Jisasgo te po wai. ²⁸ Tama tibaso, augwaligo Jisasbolo te po wai, “Dago mena tama tilama, tama dago Godigo se yaibawe?” augwaligo Jisas dali te po wai. ²⁹ Jisasgo augwalibolo po wei ponoyu, te po wai, “Godigo se e tama dao: dagego te Godigo tagala palali bidigo wabo poba duga homu tigidali muyu bida,” Jisasgo augwalibolo te po wai. ³⁰ Tama tibaso, augwaligo Jisasbolo te po wai, “Dena homu tigidali nageba mumainogo, tama nago magi bomo yai se yaibawe? Nago magi se

yaibawe?” te Juda bagego Jisas dali te po hanalu wai. ³¹ “Dago wai dabe augwaligo bidi meni yai bulude ili isiawai nai nogi mana tuai dao. Godigo wali po bukude bidi mego aṣeansi po gilama, ‘Agai dagaludu bret augwalibolo menama, tama augwaligo tuai dao,’ wai,” augwaligo te po wali.* ³² Tama tibaso Jisasgo augwalibolo te po wai, “Mu tama eno dagebolo obao. Polobadu Mosesgo dagebolo mani nai te dagalu bret te dage mabeo. Menio. Eno Aya Godigo da te dage dagalu bret mu dage meg i mabo dao. ³³ Te bret Godigo mani, te aga dagalu tagalama, e tqba dulama, tama agai tqde bidibo we bidi bida pabo bomo magasobo dao,” Jisasgo te po wai.

³⁴ Tama tibaso, augwaligo Jisasbolo te po wai, “Genuai Bidi, nago te bret dabolo tigidali sogo da mao,” wai. ³⁵ Jisasgo augwalibolo te po wai, “Ena digi ena bidabo bomo mabo bret dao. Bidi agai homu enaba muyu, ena pageba asobaso da, te bidi aga nasi munu me egobeo. Tama bidigo aga homu tigidali enaba mu baso da, te bidi aga qai nogone munu me egobeo,” Jisasgo te po wai. ³⁶ “Tialima, eno dagebolo polobadu wali gilama, dagego ena suai dao, tiali digi dagego enabolo bomo yai homu daju wabeo. ³⁷ Eno Ayago enabolo mabo we bidi tigidali augwali ena pageba asaibao, ena wali asomainogo. Ena pageba asobo bidi te aga eno me sela sagobeo, mu menio. ³⁸ Magi basowe? Eno dagalu tagalama, e tqba dulali, te eno homu kolesaga wali painogo asobeo. Menio. Ena e

* **6:31:** Sai 16:4, 15; Tib 78:24

tqba dulali, te ena tagala palai bidigo homu ena wali pomainogo asai.³⁹ Tama te ena tagala palai bidi agai homugo tama tiwai, agai enabolo mani we bidi eno me deli hagalamu. Menio. Agai homugo eno augwali te tq dali dagalu dali sia sabo sogo augwali tigidali eno ma hodolaibao.⁴⁰ Eno Aya agai homu tama telalubo, aga ogwa osola suyu, agabolo bomo yai homu dą olama muyu yai we bidi tigidali te augwali bidada peyu bidada pabo bomo selama, mu bidaibao. Tama augwali eno te tq dali dagalu dali silibo sogode augwali eno digi ma hodolaibao, ma bidimainogo,” Jisasgo te po wai.

⁴¹ Te Jisasgo te po tamadi wai dao, “Ena digi ena te tubo diluai nai bret dagalu tagalama, eba dulai.” Jisas agai te po obaso, Juda bage augwa hasi hagelabo po miani.⁴² Augwaligo te po wai, “E bidi da, te Josep aga ogwa dao. Dago aga aya ida dali koneai dao. Magi baso agai te po megi wabowe, ‘Ena dagalu tagalama, e tqba duali dao,’ wabowe? Agai po usubeo,” augwaligo te po wai.

⁴³ Te Jisasgo augwalibolo po wei ponoyu, te po wai, “Dage duga hasi tomode te hagelabo po wabo tagaliqo.⁴⁴ Bidi me deli ena pageba olo me asogobeo. Menio. Ayago ena tagala palobaso, ena asai dao. Tibaso, agai bidi me deli kegali da, tiali da, te bidi ena pageba asagameo. Tama te bidi eno aga nosali tq dali dagalu dali silibo side ma hodolaibao, aga ma bidimainogo tama yaibao.⁴⁵ Te Godigo nosali yabo sę po pusa mani profet bidi dabe augwaligo te po aşənai, ‘Godigo tigidali we bidi ola mawaibao.’ Mena bidi me Ayago po odolama, tama koneama, te bidi ena

pageba asobo dao. * ⁴⁶ Tiali goli, bidi me deligo Aya me gedugo subeo. Te bidi God dali bidilama, asali, te bidigo naga Aya gedugo suai dao. ⁴⁷ Eno mu po dagebolo obao. Bidigo enabolo aga homu dą̄ olama, enaba tialubo bidi, aga bidada peyu, bidada pabo bomo selama, mu bidaibao. ⁴⁸ Ena digi ena te mu bidabo bomo elalubo tubo diluai nai bret dao. ⁴⁹ Polobadu duga nōq dabe augwali te bidi meni yai bulude bididubadi, te ili isiawai nai nogi mana tuali goli, augwali nosali isali. ⁵⁰ Tialima, te dagalu tagalama dulali bret, te tedali gasagi yai. Tama tibaso, bidigo te bret tuali da, te aga te mu bidabo bomo munu me tagalogobeo. ⁵¹ Ena digi ena da, te bidabo bomo elalubo bret da, te ena dagalu tagalama, e tqba dulai dao. E bret bidigo tuyu da, te bidi aga bidada paibao, mu gamonaibao. Tama eno te bret agabolo mawaibao, te eno tigi dao. E tqde bidibo we bidi augwali mu bidimainogo, eno ena tigi mawaibao,” Jisasgo te po wai.

⁵² Te Jisasgo te wali pode te Juda bage augwa hasi bomo elama, konila yali. Augwali me badugo te po hanalu wali, “Mena tama tibaso, te bidi aga tigi da menama, tama dago tueibawe? Te se ebo usu egobeo,” Juda bage augwaligo te po wai. ⁵³ Tama Jisasgo augwalibolo te po wai, “Eno mu po dagebolo obao, dagego Godigo Bidi Mu agai tigi tusiawani da, agai kaneme tusiawani da, tiali da, dagego te bidabo bomo elalugobeo. ⁵⁴ Bidigo eno tigi tuyu, tama eno kaneme tuali bidi da, aga bidada pabo bomo elaluaibao, tama eno aga te tq dali, dagalu dali silibo side aga ma

* **6:45:** Ais 54:13

hodolaibao. **55** Magi basowe? Eno tigi te tubo nai mu dao, tama eno kaneme te mu tubo aji dao,” Jisasgo te Juda bage dali wai. **56** “Bidigo eno tigi dali eno kaneme dali tubo bidi da, aga enade bidiyu, tama ena agade bidiyu, te bidi dadi si mu kęq pai elalueibao. **57** Bidada pabo bidi Aya agai ena tagala palai. Te tiwai gilama, ena me bidada pabo dao. Te tiwai gilama, mena bidi eno mi tuali bidi da, te bidi mu bidabo bomo te ena bomode saibao. **58** E bret, eno dagebolo po wabo bret da, te dagalu tagalama e tɔba dulai bret dao. Duga nq̄u dabego bret tuali goli, augwali isali. Eno dagebolo wabo bret te tiwai menio. Bidigo e bret tuyu da, te bidi aga mu bidabo bomo selama, bidada peyu, bidada paibao,” Jisasgo te po wai.

⁵⁹ Jisasgo augwali te bomo yai po ola mabo
be tomode te po ola mawai, te Kaperneam be
nanide.

*Jisas aga wabo pogo mu bidada pabo bomo
mabo dao*

⁶⁰ Te bidi Jisas agai te bret dagaludu dulali po olama, tama aga wali pabo we bidi hauwa augwaligo te po odolama, augwa hasi tomode te po wai, “Te pogo dabolo sęgę mabo, dago te po magi elama, wali pogowe? Mena bidigo te po odolama, wali pabo usu egowe?” augwaligo te po wali.

⁶¹ Bidi mego agabolo te po wasi**abadi**, Jisas aga digi koneai, aga wali pabo bage hauwa augwa hasi tomode te hagelabo po wai. Tama tibaso, agai augwalibolo te po wai, “Eno wali pode dage sębę elama, dagego ena tagalaibawe? ⁶² Tialima, dagego suali ma te Godigo Bidi Mu aga polobadu

bidali buluba hodobo suyu da, magi yaibawe?” Jisasgo te po wai. ⁶³ “Te mu bidabo bomo mabo bidi da, te God agai Mobo Bidi naga dao. Bidigo bomogo dwasianu me tau sogobeo, usu egobeo. Te po eno dagebolo polo wai dao, te pogo dagebolo God agai Mobo Bidi mabo dao, agai dagebolo te mu bidabo bomo momainogo. ⁶⁴ Tiali digi, me badu bidi dage tomode augwaligo enade bomo yai homu dą̄ olama, mube,” Jisasgo te po wai. Polobadu digi, aga sę ebo gagalali sogode, Jisas aga koneai agade bomo yai homu dą̄ olama, musiąbo bage. Tama aga koneai me, te aga te boi bidigo nogoba sela maiabo bidi, te me agai polobadu koneai. ⁶⁵ Tama Jisasgo po me wadoloyu, te po wai, “Te pagede eno dagebolo te po wai dao, Ayago bidi mebolo usu dao wasiąyu da, teda te bidi ena pageba asobo usu egobeo,” Jisasgo te po wai.

⁶⁶ Te po silama, tama Jisas aga wali pabo we bidi hauwa augwaligo te po odama, Jisas tagalama, augwa ma geasa pai, tama augwali Jisas dali me bidibeo. ⁶⁷ Tama tibaso Jisas aga bidi nogo si olama, sągą badu si bidibolo te po hanalu wai, “Dagego me ena tagalama, paibawe?” te po hanalu wai. ⁶⁸ Saimon Pitago Jisasbolo po wei ponoyu, te po wai, “Genuai Bidi, dago nage tagalama, da mena bidi pageba pogowe? Nago po da, te bidada peyu bidada pabo bomo elalubuo. ⁶⁹ Tama dago te pode bomo yai homu dą̄ olama, bidibo dao. Me dago nage koneai, naga digi naga Godigo doloba pai bidi mu dao, Godigo tagala palai bidi dao, te dago konebao,” Pitago Jisas dali te po wai. ⁷⁰ Jisasgo

te po wei ponoyu, te po wai, “Eno dage nogo si bidi selama, ságä badu si bidi dage eno sai dao. Tialima, dage tomode me deli dwai haubo bidi te bidibao,” Jisasgo te po aga bidi dali wai. ⁷¹ Jisas agai te Judasde te po wai, te gasa bidi Saimon tego ogwa, aga bulu nogi Keriot. Te aga nogo si olama ságä badu si bidi te tomode, tialima, nosali te Judas agai Jisas boi bidi nogoba sela muabao.

7

Jisas aga ama dede dabe dali pelama, te Juda bage olo osogo bidibo bede bidibo sugi pali

¹ Te silama, tama Jisas aga Galili genuai tqba pelama, tede bidiyu, te me me buluba bilalio. Juda bage augwaligo Jisas elainogo yai, tama tibaso Jisas aga te Judia genuai tq te badu me bilibo te hagela yai. ² Tama Juda bage olo bidibo side, te augwaligo nogi te nami ugwa bede bidabo side, te olo bidibo si te paba yagassai. ³ Tama tibaso aga ama dabe augwaligo Jisas agabolo te po wai, “Nage e bulu tagalama, tama nage Judia moni tqba pao, te nago ebo se te naga wali pabo we bidi augwaligo te se sumainogo yao. ⁴ Bidi me deli agai homu te tigidali we bidigo aga sumainogo, te agai ebo se me geme dualama ebo menio. Te tiwai, nago te se eyu da, tiali da, nage tigidali we bidi gedude augwaligo nage sumainogo, waselao,” aga ama dedego te po wai. ⁵ Magi basowe? Aga ama dede augwaligo agabolo boomo yai homu däę olama, mubeo, tama tibaso augwaligo te nage te moni Judia tqba pao po wai.

Dwagi Yai Gesi Po Jongo Aşənə 7:6x1 Dwagi Yai Gesi Po Jongo Aşənə 7:14

⁶ Jisasgo augwalibolo te po wai, “Eno side te polo pedalobeo. Tialima, tigidali sogo te dagego side dao,” wai. ⁷ “Tode we bidi augwaligo dage dali səbə elama, boi bidi me ebo menio. Tialima, augwaligo ena dali səbə elama, boi bidi mu ebo dao. Magi basowe? Eno augwaligo ebo dwai kolesaga bolo eno augwali dali po wabo dao. ⁸ Dage naga uwawa holiao, te Juda bage augwaligo olo bidibo side te dagego sugi pao. Tialima, ena teba pabo me elalubo. Eno bodolu mani si te me elalubo,” Jisasgo te po wai. ⁹ Jisasgo agai tama po augwali dali wai, tama aga Galili bulude bidai.

Jisas pelama, Juda bage augwali ugwa bede bidabo olo bidibo side sugi pai

¹⁰ Tialima, Jisas aga ama dede augwali Juda bagego olo bidibo side ebo sə sugi pai. Sugi pelama, tama nosali Jisas aga me holai. Aga teba hania me holobeo. Jisas aga geme pai. ¹¹ Te Juda hani toboli bidi dabe augwaligo te side aga gegebo sə yai. Tama augwaligo te po wai, “Te bidi mena bidibowe?” te po te Juda bagego hanalu wali. ¹² Tama te we bidi augwa hasi pomu po hauwa Jisasde wali. Mebago te po wai, “Te dwagi yai bidi dao,” wai. Tialima, mebago te po wai, “Agai augwali we bidi ili po ola mabo dao,” Jisasde te we bidi augwa hasi te pomu po wai. ¹³ Tialima, augwaligo te Juda toboli bidi dabe suyu, wi yai. Tama bidi deligo Jisasde aga po hanilama me wabeo.

¹⁴ Te Juda bagego olo bidibo si tomode mu Jisas te Moni Lotu Be tempel tomoba holama, te we

bidi po ola mabo gagalali. ¹⁵ Tama te Juda bage tobolu bidi dabe augwaligo agai ola mabo pode noma sali. Augwaligo te po wai, “Te bidi aga te skulba pisławai bidi dao. Te tiwai bidama, tama agai mena sę ilama, te po page hauwa konebo dawe?” augwa hasi te po wai.

¹⁶ Te Jisasgo augwalibolo te po wei ponoyu, te po wai, “Te po eno dagebolo ola mani po da, te eno po menio. Te God agai po dao, agai ena tagala palobaso, ena asai dao. ¹⁷ Niwai bidigo Godigo homu kolesaga wali pabo bidi agai eno ola mabo po page koneagameo. Eno te we bidibolo ola mabo po menade saliwe? Te Godigo po dawe? Ma eno homugo naga te po obawe? Niwai bidigo Godigo homu kolesaga wali pabo bidi agai eno ola mabo po page koneagameo. ¹⁸ Bidi mego agai homugo digi po wabo bidi da, te bidi aga genuai nogi aga digi sainogo tibo dao. Tialima, bidi homugo tego ena tagala palama, ena asai da olama, agai Godigo nogi ugwbaba siyu da, te usu yaibao, te tebo bidi da doloba pai bidi da, agade tibo dwai sę me isiąwai bidi dao. ¹⁹ Polobadu Mosesgo dage te Godigo bomo yai po mawai dao. Tialima, dage tomode bidi mego te bomo yai po wali pabo menio. Magi baso dagego ena elainogo ebawe?” Jisasgo te po hanalu wai.

²⁰ Te we bidi augwaligo Jisasbolo po wei ponoyu, te po wai, “Dego nage elainogo ebawe? Woo, noma bidi dwai me deli nagede bidibaso, nago te po wali,” te olo we bidi augwaligo te po wai. ²¹ Jisasgo augwalibolo po wei ponoyu, te po wai, “Ena bomai sę me deli te Sabat sogode ebaso, dage tigidali noma sali. ²² Moses agai

Dwagi Yai Gesi Po Jongo Aséani 7:23xlii Dwagi Yai Gesi Po Jongo Aséani 7:28

dagebolo te bomo yai po polobadu mawai dao, ogwa ame nenama, a naga bidama me badu nogo sela wabo side, aga tigiwali togwa, däi ilao wali. Duga wäi mu te po me wai dao, tama nosali Moses me agai te bomo yai po aséani. Tama te bomo yai po bolidali weyu, me sogo Sabat sogode dagego ogwa tigiwali togobo së ebo dao.

* ²³ Dagego te tigiwali togobo bomai po wali peyu, te Sabat sogode me sogo te së eyu da, teda dagego enade magi baso sëbë ebawe, ena te gasi yai bidigo tigi eno dodolobo së yalide. ²⁴ Dagego gedugo naga ena olo dali osola sulamuo. Dagego bugagia osola suyu, homu kolesaga dolo mu yao,” Jisasgo te po wai.

Augwaligo te po wai, “Te bidi te sa muyu, asaibao wali bidi dawe?”

²⁵ Te Jerusalem we bidi mebagu noma dwasianu siyu, te po wai, “E bidi te toboli bidi dabego elai hagede yali bidi dawe? ²⁶ Suao. Agai po bidi gabidide te wabao. Tialima, augwaligo Jisas dali po me wabeo. Dago toboli bidi dabe augwaligo me e homu ebawe, ‘Te bidi Jisas da te Krais da, te sa muyu asaiba wali bidi,’ augwaligo te homu ebawe? ²⁷ Tiali goli te asaiba wali bidi pedalobo si, te bidi me deligo agai page bulu me konegobeo. Me ma, dago e bidi Jisas agai page bulu te dago kone dao,” te we bidi mebagu te po wai.

²⁸ Tama Jisas agai te Moni Lotu Be tempel tomode te we bidi agai po ola mobadi, agai i bomo elama weyu, te po wai, “Ao, dagego ena

* ^{7:22:} Gag 17:10; Prs 12:3

Dwagi Yai Gesi Po Jongo Aşənə 7:29xliiiDwagi Yai Gesi Po Jongo Aşənə 7:34

koneai dao, eno page bulu be dagego koneai dao. Tiali digi, ena homugo digi ena me asobeo. Ayago ena tagala palobaso, ena asai dao. Agai kolesaga te mu tama dao. Dagego aga me konebeo. ²⁹ Tiali digi eno da God aga koneai dao. Ena da aga dali bidai. Agai ena tagala palai, e töba. Tama tibaso, eno aga mu koneai dao,” Jisasgo te po wai, te Juda dabe dali.

³⁰ Tama tibaso, te Juda bage tobolu bidi dabe augwaligo Jisas aga kalabus ilainogo yai. Tiali digi, agai sogo meba elalubuo, aga bodolu mani sogo asobeo, tama tialima bidi me deligo aga nogo me tubeo. Menio. ³¹ Me ma, te olo we bidi hauwago Jisasbolo augwa konealubo homu dą̄ olama, elaluali. Augwaligo te Jisasba homu musiąwai bagebolo te po wai, “Te God agai sa muyu, asaiba wali bidi pedalobo si, te bidigo bomai sę hauwa mu eyu da, Jisasgo yali bomai sę aiyaba elaluaibawe? Menio,” augwaligo te po wai

Augwaligo Jisas kalabus emainogo enesigi bidi dabe tagala palai

³² Te Farisi hani bidi augwaligo te olo we bidigo Jisasde te tobage po pomu po wabo odali. Tama te po odama, te Farisi hani bidi dabe dede, te pris tobolu bidi dabe dede, augwaligo enesigi bidi dabe tagala palama, Jisas kalabus yainogo, “Sigi pao,” wai. ³³ Tialima, Jisasgo te po wai, “Dwasianu sogo ena dage dali bidaibao. Te silibo si, ena te ena tagala palai bidi pageba ma paibao. ³⁴ Tama dagego ena gegebo sę yaibao, tiali digi dagego ena me sugobeo. Magi basowe? Dagego

ena bidabo buluba me pogobeo,” Jisasgo te po te Juda dabe dali wai. ³⁵ Tama Jisasgo te po obaso, te Juda dabe tobolu bidi augwa hasi po weyu, te po wai, “Te bidi Jisas aga menaba pai digi, dago aga gezelama, sugobewe? Jisas aga te Grik po wabo bidi dabego moni be naniba pogowe? Tede Juda bage me badu bidibo dao. Tama Jisas teba pelama, agai te Juda dabe me, Grik dabe augwalibolo te po ola magi paibawe? ³⁶ Agai dabolo te po wai, ‘Dagego ena gegebo s̄e yaibao, tiali digi dagego ena sugobeo.’ Agai te po me wai, ‘Dage ena bidabo buluba me pogobeo.’ Jisasgo te wali po page mena tamawe?” te Juda dabe tobolu bidi dabe augwa hasi te po wai.

Jisasgo te bidabo boomo elalubo qide po wai

³⁷ Te olo bidibo si silibo side, te genuai side dao, wai. Te tebo side Jisas dolaluyu, boomo olama, i wai, “Bidi me deli ąj̄ nogone ebaso da, te bidi ena pageba aselama, ąj̄ tuagasao. ³⁸ Godigo wali po aséani bukude te po aséani po gilama, ‘Bidi mego enabolo homu dą̄ olama, mubaso da, ta, te bidigo homu kolesagade te bidabo boomo elalubo ąj̄ hauwa mu ulu pedalama, bilaibao,’ wai,” Jisasgo te po wai. * ³⁹ Jisas agai te ąj̄ po te Godigo Mobo Bidide wai. Augwa homu dą̄ olama, Jisasba mubo we bidi teba Godigo Mobo Bidi nosali asaibao. Tiali goli te sogo Jisas aga boomo dali moni nogi dali sisabadi, God agai Mobo Bidi te we bidibolo mabe, te nosali mawaibao.

* **7:38:** Ese 47:1; Sek 14:8

Te we bidi augwali bidi hani si pedai

⁴⁰ Meba we bidi augwaligo Jisasgo wali po odolama, te po wai, “Mu tama, te bidi Jisas da te polasa asobo bidi, te Krais aga asobo sogo te pade tama dao.” ⁴¹ Meba bidigo te po wai, “Te aga da, te Godigo sa muyu asaibao wali bidi dao.” Tiali digi mebago te po me wai, “Woo, Godigo asaiba wali bidi te Galili bulude pedalogobeo. ⁴² Godigo nosali yabo şe po ola mani profet bidi mego bukude aşəani po, te po me deli te tiwai dao, Godigo asaibao wali bidi te Devitgo hani asali digi tedu asaibao, te be nani nogi Betlehem tedu asaibao, te bulu polobadu Devit aga page bulu dao,” bidi mebago te po wai. * ⁴³ Tama tibaso, te we bidi augwali bidi hani si tomode bugwai, te Jisasde. ⁴⁴ Meba bidi hani augwaligo homugo Jisas kalabus yabo homu yai. Tiali digi bidi me deligo Jisas agaba nogo me mubeo.

Juda bage tobolu bidi dabego Jisasba homu mubeo

⁴⁵ Te geasa pelama, enesigi bidi dabe augwali te pris tobolu bidi dabe dali, te Farisi bidi dabe dali, augwali bidibo digi sabolai. Tama te tobolu bagego te enesigi bidi dabe hanalu wai, “Magi yaliwe? Dagego te bidi Jisas sela asai meniwe?” ⁴⁶ Te enesigi bidi dabego po wei ponoyu, te po wai, “Polobadu bidi mego Jisasgo wabo po tiwai munu me wai menio,” te po wai. ⁴⁷ Tama tialima, te Farisi bagego dwai homu eyu, augwalibolo po wei ponoyu, te po wai, “Agai dage me ili po ola maniwe? ⁴⁸ Da tobolu bidi hani dali, Farisi

* **7:42:** Mai 5:2

bidi hani dali dago Jisasgo wabo pode homu musiąbasso, te dagego me agabolo duga homu mugio. ⁴⁹ Tialima, te olo we bidi hani augwaligo Godigo bomo yai po page konebeo. Tama tibaso, augwali Godigo gedude dola silaibao,” Farisi bagego te po wai.

⁵⁰ Nikodemus te bidi polobadu Jisas pageba pai, te bidi te Farisi aga hani tobolu bidi me. Tama agai augwalibolo te po wai, ⁵¹ “Dago bomo yai po e tiwai dao, te olo bidi me po tū odosiąbadi, dago te bidibolo sęgę magobeo. Aga yali sę po dago odama, te aga dwai sę ebaso, teda dago aga po tū elama, sęgę mawaibao,” Nikodemusgo te po wai. ⁵² Augwaligo po wei agabolo ponoyu, te po wai, “Nage me nage Galili bulu bidi dawe? Godigo bukude po bugagia nedao. Nedelama, koneao, Godigo nosali yabo sę po ola mabo profet bidi me deli te Galili buludu munu me pedalogobeo,” augwaligo Nikodemusbolo te po wai.

8

Te we me deli penani ebo sulama, augwaligo nogo tulama, Jisas pageba odasa asali

¹ [We bidi augwaligo Jisasgo wabo po odama, tama augwa beba tedela pai. Tialima, Jisas bulu du me nogi Oliv te bulu duba Jisas pai. ² Jisas aga kigamu digi mu te Moni Lotu Be tempel teba ma pai. Tama we bidi hauwa augwali Jisas agaba asai. Tama Jisas aga dualama, te we bidi po ola mabo ma gagalali. ³ Tama te Juda dabego bomo yai po mu koneai bage dali, te

Dwagi Yai Gesi Po Jongo Asęani 8:4xlviiDwagi Yai Gesi Po Jongo Asęani 8:9

Farisi hani bidi dabe dali, augwaligo we me deli magasali. Te we penani ebo sulama, augwaligo aga nogo tulama, odasa aselama, tama te we tomode dolaluai, te we bidi gabidide. ⁴ Tama augwaligo Jisasbolo po weyu, te po wai, “Po ola mabo bidi, te wego penani ebou, bidi mego suai,” augwaligo te po wai. ⁵ Augwaligo te po me wai, “Te Moses agai asęani bomo yai pode e tiwai wali, ‘Tiwai we yai baso da, masigi sənama, isimainogo elao,’ te po wai dao. Jisas, nago magi po obaso, dago nago po naga odaibao,” augwaligo Jisasbolo hanaluyu, te po wai. *

⁶ Augwaligo tama po obaso Jisas homu magibo yabowe naga suainogo tiwai. Augwaligo homugo Jisasgo wabo pode augwaligo po tū ela maiabo tū me gegainogo, te Jisasgo po weyu, aga geda muyu da, teda augwaligo agade nogo tū ela mumai hagede. Tialima, Jisas tōba basialuyu, aga nogo danigo tōba po asęduai. ⁷ Augwaligo Jisasbolo ma hanaluyu, ma hanaluyu yai. Tialima, Jisas doligulama, agai te po augwali dali wai, “Bidi me dage tomode sęgę meni yai bidi aga hasia mu te bidigo te we masigi sęyao,” wai, Jisasgo te po augwali dali wai. ⁸ Tama Jisas aga tōba basialuyu, tōde ma asęduai. ⁹ Augwaligo tama po odolama, tama augwali tomode te sęgę meni yai bidi meni baso, tama augwali tigidali buluba deli deli naga buluba pai. Tobolu bidi polasa pai, tama meba augwali nosali pai, te po tū ebo tagalama, tama augwali Jisas taga pai. Tama Jisas agaduba deli digi bidai, tama te we Jisas aga

* **8:5:** Prs 20:10; Bom 22:22-24

gesabide dolaluai. ¹⁰ Tama Jisas doligulama, te we dali po wai, “Augwali mena bidibawe? Bidi me deligo nage po tū ela maiabo bidi bidibowe?” Jisasgo te we dali te po wai. ¹¹ Te wego te po wai, “Genuai Bidi, me deli me bidibeo.” Tama Jisasgo te po wai, “Eno me nage po tū elama, nagebolo sęgę magobeo. Nage pao. Tama nosali nago dwai sę ma egio,” Jisasgo te we dali te po wai.]

Jisas aga e tőde ula dao wai

¹² Te Jisasgo te Farisi hani bidi augwalibolo nosali te po ma wai, “Ena te tőde we bidide ula dao. Bidi ena wali asobo bidi aga te bugagia bidabo ula aga selama, e tőde bidaibao, aga hulide munu me bidigobeo,” wali. ¹³ Tama te po obaso, te Farisi hani bidi augwaligo Jisas agabolo te po wai, “Megi nago e pusubo po naga tobade wabo. Gasa bidi mego nagede te po wabeo. Nago po da, te mu po menio,” augwaligo te po wai. ¹⁴ Tama Jisasgo augwalibolo po wei ponoyu, te po wai, “Woo, te mu tamao. Ena digi ena tobade te po wali goli, te po mu dao. Magi basowe? Dagego ena taga soyu asali bulu te dagego konebeo, ena mena buluba pabowe te me dagego konebeo. Tialima, ena hogodama, taga soyu asali bulu, te ena konealubo. Tama ena te buluba ma pabo te me eno konealubo. Tama tibaso, ena digi ena tobade te ena da tőde we bidigo ula dao po wali goli, te mu po dao. ¹⁵ Dagego bidi me osola subo si, tama dagego tőde bidibo we bidigo kolesagade osola subo dao. Ena da bidi me osola subo menio. ¹⁶ Tialima, eno bidi me osola sugi sogo da, teda eno dolo mu naga te bidi osola

Dwagi Yai Gesi Po Jongo Asęani 8:17xlixDwagi Yai Gesi Po Jongo Asęani 8:22

sugi da. Magi basowe? Enaduba naga te sę ebo menio. Ena tagala palali bidi ena Ayago ena dali te sę ebo dao. ¹⁷ Dagego bomo yai po me deli e tama telaluboo, bidi sigo gasa bidide wali po deli po tiwai naga weyu da, te po mu po dao. ¹⁸ Ao, te tiwai, eno po da te ena digi ena tobade wabo dao, tama Ayago ena tagala palobaso, te ena asai dao, te Ayago agai me ena me da sigo ena tobade po wabo dao. Te ena tobade po wabo bidi si dao, dagego bomo yai po wali tiwai dao,” Jisasgo te po wai. ¹⁹ Tama tialima, augwaligo Jisasbolo te po wai, “Nago aya mena bidibowe?” Jisasgo te po wei ponoyu, te po wai, “Dagego ena page kuna konebeo. Tama dagego eno Aya me dagego konebeo. Dagego ena konegi sogo da, teda dagego eno Aya me konegi da,” Jisasgo te po wai.

²⁰ Jisas agai te po te masigi ge mubo be habude bidiyu, te po wai. Agai te we bidi te Moni Lotu Be tempel tomode ola mayu, te po wai, te masigi ge mubo be habude. Tama tialima, bidi me deligo aga kalabus me ebeo. Magi basowe? Te Jisas agai bodolu mani si te me elalubuo.

*“Dage ena pabo buluba pabo usu egobeo,”
Jisasgo te po wai*

²¹ Jisas agai augwalibolo po ma wai, “Ena paibao. Dagego ena gegebo sę yaibao. Tialima dagego yali dwai sęgo sęgę me elalubadi, dage isaibao. Dage ena pabo buluba pabo usu egobeo,” Jisasgo te po wai. ²² Tama Juda bage toboli bidi dabe augwaligo te po augwa hasi wai, “Agai te po wali, da aga pabo buluba pabo usu

Dwagi Yai Gesi Po Jongo Aşənai 8:23lDwagi Yai Gesi Po Jongo Aşənai 8:29

egobeo, wali. Te po page e tama tiwai elalubowe, Jisas aga digi aga ma elainogo waliwe?” Juda bage augwaligo te po wai.

²³ Jisasgo augwalibolo te po wai, “Dagego page bulu aiyadu dao, eno page bulu ugwidu dao. Dage e tode bidibo bage dao, ena e tode bidi menio. ²⁴Tama tibaso, eno dagebolo po wai dao, dagego yali dwai sego sege te me elalubadi, dage isaibao. Tama dage mu tama te segede isaibao, dage enade ena te toba dulali bidi dao po dagego te pode ‘Mu po dao’ homu esiayu da,” Jisasgo te po wai.

²⁵ “Nage dewe?” augwaligo aga hanalu wai. Jisasgo augwalibolo te po wai, “Hasia sogode eno dagebolo wali gilamao. ²⁶ Eno dagede wabo po hauwa elalubao, dagego ebo kolesaga hauwa me eno osola sueibao. Tialima, ena tagala palali bidi te agai homu kolesaga te mu tama dao. Tama tigidali po eno Godide odobo po te po naga eno tode we bidibolo wabo dao,” Jisasgo te po wai.

²⁷ Augwaligo Jisasgo aga Ayade po wabo te augwaligo me konebeo. ²⁸ Tama tibaso, agai augwalibolo te po wai, “Nosali dagego Godigo Bidi Mu ni pedaide daganama, te ugwaba sela muaibao. Te tebo sogo da, te dagego koneaibao, ena te ena digi dao. Te sogo me dagego koneaibao, eno haniani se eyu, eno homu wali pisiayu te se yilio. Eno po Ayago ena ola mani po naga wabo dao. ²⁹ Agai ena tagala palobaso, ena asai, agai ena dali bidibao. Agai ena tagalama, enaduba bidibo menio. Magi basowe? Eno ebo se te God agai godolo yabo se naga ebo dao,”

Dwagi Yai Gesi Po Jongo Aşeanı 8:30li Dwagi Yai Gesi Po Jongo Aşeanı 8:38

Jisasgo te po wai. ³⁰ Jisas agai te po obadi, we bidi hauwa agabolo homu dą̄ olama, muai.

³¹ Tama tibaso, Jisas agai te agabolo homu tamadi muai we bidi tebolo te po wai, “Dagego eno ola mabo po wali peyu da, teda dage ena wali pabo we bidi mu dao. ³² Tama dagego te Godigo enade wabo mu po dagego mu koneaibao. Te mu po dagego mu koneama, tama te po mugo dage tau selama, tama dage nogo dą̄ wali kolesaga tagalama, tama dage olo mu bugagia bidaibao,” Jisasgo te po wai.

³³ Tama augwaligo Jisasbolo te po wai, “Woo, da Abrahamgo hani dao. Te tebo side bidi deligo da hani olo sę ebo bidi te nigliama munu me bidai menio. Magi baso nago te po obawe, ‘Dage te nogo dą̄ wali kolesaga tagalama, tama dage olo mu bugagia bidaibao’ po magi baso obawe?” augwaligo Jisas dali te po wai. ³⁴ Jisasgo augwali dali te po wai, “Eno mu po dagebolo obao, tigidali we bidi augwaligo dwai sę edu da, augwali te dwai sę sęgę dologode me bididu ebao, te augwali te nogo dą̄ wali olo sę ebo bidi dabe gagawai bidibao. ³⁵ Te olo sę bidi aga te be page bidigo hanide mu bidigobeo, osogo tama bidaibao. Tialima, te be page bidigo ogwa aga te bidi hanide tigidali sogo mu bidada paibao. ³⁶ Ena da God agai Ogwa dao. Tama eno dage bonogo nogo kę̄aluali pisigma şayu da, teda dage bonogo nogo ma kę̄alugobeo, olo mu bugagia bidaibao. ³⁷ Eno koneanio, dage te polobadu bidai bidi Abrahamgo hani dao. Tialima, dagego eno po sabo homu isiabantso, dagego bomo elama, ena elabo homu naga ebo dao. ³⁸ Eno Aya agai

Dwagi Yai Gesi Po Jongo Aşənai 8:39lii Dwagi Yai Gesi Po Jongo Aşənai 8:44

enabolo ola mani sę po naga te tigidali sogo eno wabo dao. Tama tiali goli, dagego da, duga ayago dagebolo ola mani sę selama, te sę ebo dao,” Jisasgo te po wai.

Dagego aya te Satan dao

³⁹ Augwaligo Jisasbolo po wei ponoyu, te po wai, “Dago ayago hani page bidi da te Abraham dao,” te po wai. Jisasgo augwalibolo te po wai, “Dage Abrahamgo wai dabe tigi sogo da, teda dage Abrahamgo yali kolesaga gagawai eyu, Godigo po odigi da. ⁴⁰ Eno dage dali wabo po te eno Godigo mu po eno odolama, te po naga dagebolo wabo dao. Tialima, dagego ena elainogo ebao. Abraham agai tama tiwai menio. ⁴¹ Dagego duga ayago yali kolesaga megı ebao,” Jisasgo te po wai. Augwaligo Jisasbolo te po wai, “Dago idago da penani elama, da ame nai menio. Dago aya deli te God dao,” te Juda bagego te po wai, Jisas dali.

⁴² Te bidi Jisasgo augwalibolo te po wai, “Te God aga dagego aya mu tigi sogo da, teda dagego ena dali godolo mu egi da. Magi basowe? Ena God dali bidilama asai dao. Ena homugo digi ena asobeo. Godigo ena tagala palobaso, asai dao. ⁴³ Magi baso dagego eno po homugo bugagia konebewe? Te page tama dao. Dagego bomo elama, dagego eno po sabo homu ebo menio. ⁴⁴ Dage da duga ayago wai dabe dao. Dagego aya te Satan dao. Tama dage me bomo elama, duga ayago ebo homu kolesaga wali painogo ebo dao. Polobadu mu, tigidali nai gagalama nigali, te sogo te bidi Satan agai te bidi elebo sę tama ela

Dwagi Yai Gesi Po Jongo Aşənai 8:45lili Dwagi Yai Gesi Po Jongo Aşənai 8:51

asiyu, megi tama me te sę ela pabo dao. Tama agai mu po me wali pai menio. Magi basowe? Mu po agade bidibo menio. Tibo po wabo da te agai po mu dao. Satan aga tibo po wabo bidi mu dao. Tama aga tibo po wabo page bidi mu dao. ⁴⁵ Tialima, ena da mu po obaso, dagego eno po mu po dao homu esiąyu, tama dagego te pode homu mubo menio. ⁴⁶ Dage tomode bidi me deligo te enabolo nago dwai sę yali po weyu, tama te dwai sę page agai hania ola mabo usu egobeo. Te po kedu enade meni yai po dao. Tialima, eno mu po obadi, te dagego magi baso homude dąu olama, mubewe? ⁴⁷ Godigo wai dabego da augwaligo Godigo po tigidali odobo dao. Tiali digi, dage Godigo wai dabe menio. Tama tibaso, dagego bomo elama dagego Godigo po sabo homu ebo menio,” Jisasgo te po wai.

Abraham pedalisiqbadi, te sogo ena bidai

⁴⁸ Te Juda bagego Jisasgo po wei ponoyu, te nogi posobo po wai, “Dago nagede tama po wai dao, ‘Aga da dwai Samaria hani bidi dao. Tama dwai haubo mobo bidi agade bidibao,’ dago te po nagede wai dao. Dago mu po tamao,” Juda bagego Jisas dali te po wai. ⁴⁹ Jisasgo po wei ponoyu, te po wai, “Enade dwai haubo mobo bidi me bidibeo. Eno ena Ayago nogi ugwbaba sabo dao. Tiali digi, dagego eno nogi posobo dao. ⁵⁰ Tialima, eno ena nogi ugwbaba sabo sę me ebeo. Tialima bidi me deligo eno nogi ugwbaba sabo sę ebo dao. Tama te bidi aga te ena dali dage dali tomode te po tų ebo po dodolabo bidi mu dao. ⁵¹ Mu po eno dagebolo obao, eno po wali pabo

Dwagi Yai Gesi Po Jongo Aşənai 8:52liv Dwagi Yai Gesi Po Jongo Aşənai 8:57

bidi dabe augwali munu me isigobeo,” Jisasgo te po wai.

⁵² Te Juda bage augwaligo Jisasbolo te po wai, “Megi da dago mu konebao, nagede dwai haubo mobo bidi bidibao. Abraham isai dao. Godigo nosali yabo sę po ola mani profet bidi dabe me augwali isai dao. Te genuai nogi elalubo bage augwali isai digi, nago te po wai, ‘Eno po wali pabo bidi dabe augwali munu me isigobeo.’

⁵³ Magi yainuwe? Nago dago wąj Abraham aiyaba elaluai hagede, nago te po waliwe? Te isai dao. Godigo nosali yabo sę po ola mani profet bidi dabe augwali me isai dao. Naga digi magi baso naga nogi ugwaba sobawe?” Juda bagego Jisas dali te po hanalu wai.

⁵⁴ Jisasgo po wei ponoyu, te po wai, “Ena digi ena nogi ugwaba sigi sogo da, teda eno nogi olo tőde nai tiwai egi dao. Ena Ayago digi eno nogi ugwaba sabo dao. Te bidide dagego te po wabo dao, ‘Te dago God dao.’ ⁵⁵ Tiali goli, dagego aga munu me konebeo. Eno da aga hania konebo dao. Eno God aga konebeo po wagi sogo da, teda ena te dage gilama, tibo po wabo bidi tiwai bidigi dao. Tialima, te menio. Eno aga koneai, tama eno agai po wali pabo dao,” Jisasgo te po wai.

⁵⁶ “Duga wąj mu Abraham agai ena e tőba nosali bidagasaiba, te agai polobadu koneyu tama agai dwagi yai homu yai. Tama agai ena bidagasobo sulama tama agai tede dwagi yai homu mu yai dao,” Jisasgo te po wai.

⁵⁷ Te Juda bage augwaligo Jisasbolo te po wai, “Nago kibu be bidi sese si olama, nogo si ebeo. Nage gesi bidi dao. Tama tialima, nago Abraham

suali po obawe?” ⁵⁸ Jisasgo augwalibolo te po wai, “Mu po eno dage dali obao. Polobadu Abraham tede bidu ame nesiqbadi yaide, te sogo ena bidai dao, megi tama me ena bidibo dao,” Jisasgo te po wai. ⁵⁹ Te Juda bage augwaligo Jisasgo te po wabo odobaso, tama augwaligo masigi selama, Jisas aga elainogo yai. Tialima, aga geme duala siyu, ela pelama, tama te Moni Lotu Be tempel taga peyu, aga buluba teda pai.

9

Gedu widai bidigo po

¹ Te Jisas pobadi yaide, agai gedu widai bidi suai. Aga idago tabide elalubadi, tama aga gedu widai. ² Jisas aga wali pabo bidi augwaligo aga hanalu wai, “Po ola mabo bidi, te bidi dego sęgę selama, aga idago gedu widai ame naniwe? Te bidi aga digi sęgę saliwe, ma aga aya de ida sigo sęgę saliwe?” te po wai. ³ Jisasgo te po wei ponoyu, te po wai, “Te bidi aga sęgę dali aga aya de ida sigo sęgę dali tede menio. Te sę pedalali, te Godigo bomo te bidide hania pedalobo te we bidi dabe augwaligo sumainogo yai. ⁴ Megi ulade dao. Tama ulade dago ena tagala palali bidigo sę yao. Hulia sabo magade, hulia sabode, bidi me deligo sę me egobeo. ⁵ Ena e tőde bidibo sogo, te ena e tőde we bidigo ula dao,” Jisasgo aga isabo sogode te po wai.

⁶ Jisasgo te po olama, tama agai tőba pesa sawai. Tama pesa dali, tő dali piligai. Tama Jisasgo te tő selama, te bidi geduba pilali. ⁷ Tama agai te bidibolo te po wai, “Nage wę ge ąj nogi

Dwagi Yai Gesi Po Jongo Aşeanı 9:8lvı Dwagi Yai Gesi Po Jongo Aşeanı 9:15

Siloam te ąi paugi pao,” wai. (Te wę ge ąi nogi Siloam, te nogi begelama, te po wai, bidi tagala palai.) Jisas agai te po obaso, te bidi pelama, ąi paugi pai. Tama aga ma asai. Tialima, te bidi aga gedu megi tama mu tonobo usu yalio. ⁸ Tama aga deli be bage aga hasi augwali me, te gasa bidi me badugo polobadu aga suai, te sogo agai we bidibolo agai masigi ge gonai, augwaligo augwa hasi te po wai, “Magi yaliwe? Te bidi te gedu widai dulaludu, masigi gonani bidi dawe?” augwaligo te po wai. ⁹ Mebago te po wai, “Te bidi tama dao.” Tama mebago te po wai, “Te bidi menio. Te bidi tiwai dao, tiali te gasa bidi dao.” Tama te bidi aga digi te po wai, “Te ena te bidi tama dao,” te po wai. ¹⁰ Augwaligo te bidibolo te po wai, “Magi ilama, nago gedu dwagi yai yaliwe?” te bidibolo augwaligo te po wai. ¹¹ Te bidigo po wei ponoyu, te po wai, “Te bidi nogi Jisas, agai tq dali, ąi dali piligilama, eno gedude pilai. Tama aga enabolo te po wai, ‘Nage Siloam wę ge ąiba pelama, te ąi paugi pao,’ wai. Tama ena pelama, te ąi paugi pai, tama eno gedu dwagi yai elama, tigidali nai eno subo dao,” te bidigo te po wai. ¹² Augwaligo te bidibolo te po wai, “Te bidi mena bidibowe?” Tama te bidigo te po wai, “Eno konebeo.”

¹³ Te bidi polobadu gedu widali bidi augwaligo te Farisi bidi hani bidi dabebolo odasa pai. ¹⁴ Te Juda bagego Sabat sogode Jisasgo aiyana pai tq selama, te bidi gedu pedalai. ¹⁵ Tama te Farisi hani bage augwaligo te bidibolo ma hanalu wai, “Nago gedu mena tama dwagi yai pedalaliwe?” Te bidigo augwalibolo te po wai, “Te bidi agai

Dwagi Yai Gesi Po Jongo Asəani 9:16lviiDwagi Yai Gesi Po Jongo Asəani 9:22

aiyana pai tq eno geduba muai, tama ena əi pauwai, tama eno gedu ula yai.” ¹⁶ Tama te Farisi bidi hani tomode si bugulama, mebagi Jisasde te po wai, “Godigo te bidi tagala palobeo. Agai Sabat sogode bomo yai po wali pabeo.” Tialima meba bidigo te po wai, “Dwai sə ebo bidi mego te tiwai bomai sə me ebo menio. Te bidi dwagi yai bidi dao,” wai. ¹⁷ Augwa hasi tama bugulama, tama augwaligo te gedu widai bidibolo ma hanaluyu, te po wai, “Nago gedu geselali bidi, te bidide nago magi homu ebowe?” Agai te po wai, “Aga da, te Godigo nosali yabo sə po ola mabo profet bidi me deli dao, eno te homu ebao,” wali.

¹⁸ Polobadu te bidi agai gedu halua sai, megi agai gedu pedai. Tialima, te Juda bage tobolu bidi dabe augwaligo homugo, te mu menio. Tama augwaligo te gedu widai bidi aga aya de ida si i wai. ¹⁹ Augwaligo te we de bidi sibolo hanalu wai, “E dage sigo ogwa dawe? Aga idago ame neyu, gedu widai ame nai, dage sigo tama po obawe? Tialima, magi ilama, agai gedu mu pedaliwe?” te po wai. ²⁰ Te gedu widai bidi aga aya de ida sigo te po wai, “Da sigo koneai, e ogwa te da sigo ogwa dao. Aga idago ame neyu, gedu widai ame nai, tama te me da sigo koneai. ²¹ Tiali, megi agai gedu ula mena tama ilaliwe, te da sigo konebeo. Tama dego agai gedu pedalaliwe, te me da sigo konebeo. Dagego agabolo hanalu wao. Aga genuai yai dao, aga digi dage dali po wabo usu yaibao,” augwali sigo te po wai. ²² Aga aya de ida si Juda dabe dali wi eyu, te po peda sai. Magi baso meni,

Dwagi Yai Gesi Po Jongo Asęani 9:23lviiidwagi Yai Gesi Po Jongo Asęani 9:30

te Juda bagego po mia siyu, te po wai, “Bidi mego te Jisas te sa muyu asaiba wali bidi Krais da weyu da, te dago te po wabo bidi te dago bomo yai po ola mabo be tomoba asidali weyu habu selaibao,” te po wai dao. ²³ Tama tibaso, te polobadu gedu widai bidi aga aya ida sigo te po wai, “Aga genuai yai dao. Duga agabolo hanalu wao.” ²⁴ Tama si sogo te gedu widai bidi i wai. Te tobolu bidi dabe augwaligo te po agabolo wai, “Godigo nogi naga ugwbaba sao, te bidigo nogi ugwbaba sigio. Dago koneai, te nago gedu dwagi yai ilali bidi aga dwai sę ebo bidi dao. Tama nago agai nogi ugwbaba sigio,” augwaligo te po wai. ²⁵ Agai po wei ponoyu, te po wai, “Aga dwai sę ebo bidi dawe, te eno konebeo. Eno te sę deli koneai. Polobadu eno gedu widai. Tiali megı eno gedu ula yai.” ²⁶ Tama augwaligo agabolo te po wai, “Agai nage dali magi sę yaliwe, agai nago gedu magila pedalaiwe?” ²⁷ Agai augwali dali te po wai, “Eno dagebolo wai dao, tialima dagego odobo hagela yai. Magi baso dagego ma odainogo obawe? Dage aga wali pabo bidi mu pedalainogo ebawe?” te bidigo Juda bage dali te po wai. ²⁸ Tama augwaligo aga dali dwai nogi posobo po weyu, te po wai, “Nage da, aga wali pabo bidi dao. Tialima, da te polobadu bidai nogi yai bidi Moses wali pabo bidi dabe dao. ²⁹ Dago koneai, God agai po Mosesbolo mawai. Tialima, u bidi menade pedalaiwe, te dago konebeo,” augwaligo te po wai.

³⁰ Te gedu widai bidigo te Juda bagego tobolu bidi dabebolo te po wai, “Te bidi noma sabo sę yali bidi dao. Aga menadu asaliwe, te dagego

Dwagi Yai Gesi Po Jongo Asəəni 9:31lixDwagi Yai Gesi Po Jongo Asəəni 9:37

konesiąwai goli, agai eno gedu si dwagi yai ilali.
31 Dago koneai, Godigo te dwai sę ebo bagego hanalu wabo po odobo menio. Tialima, bidi me deligo agai Godide wi eyu, Godigo po odoyu, Godigo homu wali pabo bidi, te bidigo hanalu wabo po Godigo odobo dao. 32 Tigidali sogo polobadu bidi me deli aga idago gedu widai ame nani po dago odai. Tiali digi bidi me deligo te gedu pedalali po dago munu me odai menio. Dago wąi mu, augwaligo te tobage po odai menio, dago ayago me, tama megı dago me odai menio. 33 Godigo te bidi tagala paligi menigi da, teda agai eno gedu dwagi yai iligi menio,” te polobadu gedu widai bidigo te po wai.

34 Augwaligo te gedu widai bidibolo te po wai, “Nage ame neyu, nage dwai sę dali bidai. Nage dwai sęgede bidai bidi mu da, nage. Tama tiali goli, magi baso nago da ola mawainogo ebawe?” augwaligo te po wai. Te po olama, augwaligo te polobadu gedu widai bidi te augwaligo bomo yai po ola mabo be tomoba asidali weyu, habu selali.

Homu kolesaga tomode gedu halua sai

35 Te bidi Jisas agai te Juda bagego te polobadu gedu widai bidi habu selali po odai. Agai te bidi gezelama, sulama, te po wai, “Nago te Godigo Bidi Mude naga homu dąu olama, mubawe?” Jisasgo te po wai.

36 Te bidigo te po wai, “Genuai Bidi, te Godigo Bidi Mu te de dawe? Nago enabolo wao, agabolo eno homu muainogo yaibao.” 37 Jisasgo agabolo te po wai, “Nago aga suai. Te megı nage dali po

Dwagi Yai Gesi Po Jongo Aşəani 9:38lx Dwagi Yai Gesi Po Jongo Aşəani 10:1

wabo bidi tama dao,” Jisasgo te bidi dali te po wai.

³⁸ Tama te bidigo kidu tɔba sugunama, Jisasbolo te po wai, “Genuai Bidi, eno nagebolo homu dąu olama, mubao,” te bidigo te po wai.

³⁹ Jisasgo te po wai, “Ena e tɔba asali, tqde bidibo we bidi dagalai hagede asai. Te homu kolesaga tomode gedu halua sai bidi, gedugo ma sumainogo te ena asai. Me ma, we bidi meba augwaligo homu, ‘Ao, dago koneai dao, te da te gedugo subo bage dao,’ augwaligo te homu ebo dao. Tama tibaso, augwaligo Godigo homu koneidali weyu augwali gedu halua somainogo ena asai dao,” Jisasgo te po wai.

⁴⁰ Te Farisi bage me badu augwali Jisas dali tede bidai. Tama augwaligo te po odai. Augwaligo Jisasbolo te po wai, “Da me homu kolesaga tomode gedu halua sai dawe, nago te po obawe?”

⁴¹ Jisasgo po wei ponoyu, te po wai, “Dagego te homu eyu, ‘Ao, da te homu kolesaga tomode gedu halua sai bage dao,’ te dagego te homu eyu, tama dagego eno po sela sağı menigi da, teda dage dwai sęgę menigi da. Tialima, dagego duga gedu ula elalubao po waligo da, teda dagego sęgę me elalubao,” te po wai.

10

Kibu sipsip tomogae tomode bidibo po bege-lama wai

¹ Jisasgo te po wai, “Mu po eno dagebolo obao. Bidi kibu sipsip bidibo bagulali obo tomogae tomoba pabo tüyü dolo pisąbo bidi da, te tialima

Dwagi Yai Gesi Po Jongo Aséani 10:2lxidwagi Yai Gesi Po Jongo Aséani 10:9

agai gasa badu tomogae bolama tomoba pabo
bidi yai baso da, teda te tebo bidi aga te nai wi
sabo bidi dao, mena nai anoma elama sabo bidi
dao. ² Tialima, bidi tündu tomoba pabo bidi, te
aga sipsip tonalubo bidi dao,” te po wai. ³ “Te
sipsip tonalubo bidi asobaso, te sipsip tomogai tü
tonalubo bidi agai te tü dalama, tama te sipsip
tonalubo bidi tomoba pelama, tama agai aga
kibu sipsip nogi deli deli i wabo dao. Sipsip
dabe i olama, tama aga polasa pobaso, tama te
sipsip dabe augwali aga wali buluba soabo dao,
te tubo noswai gegemainogo tebo dao. ⁴ Tama
augwali tigidali buluba teda soabode, te sipsip
tonalubo bidi aga polasa peyu, augwali aga wali
pabo dao. Magi basowe? Augwaligo aga po wabo
dogoni odoyu, wali pabo dao. ⁵ Augwali gasa bidi
wali me pabo menio. Augwali te bidigo po wabo
dogoni odolama, tama konesiąwai dogonigo po
obaso, augwali wi pabo dao,” Jisasgo te we
bidibolo te po wai. ⁶ Jisasgo te po begelama,
augwali dali wai. Tialima, augwaligo Jisasgo te
wali po page augwaligo konebeo.

⁷ Te augwaligo Jisasgo wali po digi begelai po
page konesiąboso, agai augwalibolo te po ma
wai, “Eno mu po dage dali obao, ena digi ena
da kibu sipsipgo tomogai tü palialubo bidi dao,”
te po wai. ⁸ “Te ena nosali asobadi, polasa
asali te bidi dabe augwali nai wi sabo bage
dao, dage meba tiwai dao, te mena nai anoma
elama, nai wi sabo bage dao. Tialima, te sipsip
dabe augwaligo te bidi dabego wali po odobeo.
⁹ Ena digi ena te tomogai tü tiwai dao. Te
kibu sipsip dabe tomogai tomoba pelama, tama

Dwagi Yai Gesi Po Jongo Aşənai 10:10lxiiDwagi Yai Gesi Po Jongo Aşənai 10:14-15

bugagia bidiyu, buluba ma soyu, tede nai tuyu elama, bugagia bidibo dao. Te tiwai egilama yaibao, bidi me ena bidibo digi asobaso da, aga Godigo tau selama, ma saibao. Tama te bidi dwagi yai madide bugagia bidaibao, te kibu sipsip bidibo tiwai egilama. ¹⁰ Te tibo po wabo bidi, aga te sipsip wi sabo bidi tiwai dao, te wi sabo bidi agai te homu deli naga elasa asai, agai te sipsip dabe wi siyu, ela munama, doloyu yainogo, te homu naga elasa asai. Tialima eno da, we bidi augwaligo bidabo bomo somainogo ena asai. Tama te bidabo bomo augwalide mu pągąna pomainogo, ena asai dao,” Jisasgo te po wai.

Jisas aga dwagi yai kibu sipsip tonalubo bidi dao

¹¹ Jisasgo te po me wai, “Ena te kibu sipsip dabe bugagia tonalubo bidi dao. Te kibu sipsip bugagia tonalubo bidi agai te homu ebo dao, ‘Ena te sipsip tau sabo sę ebadi, tama te sipsip kibu elainogo asali bidigo ena me elebaso da, te usu dao,’ te kibu sipsip bugagia tonalubo bidigo te homu ebo dao. ¹² Tiali digi sipsip tonalubo masigi sabo sę naga ebo bidi, tama agai sipsip tonalubo bidi mu meni, te sipsip kibu aya wasiąwai bidi, aga te uni yowi asobaso, te sipsip dabe taga peyu, wi pabo dao. Tama tibaso, uni yowigo te sipsip kibu dabe ela tuyu, me badu wi pabo dao. ¹³ Magi baso te bidi wi pabo dawe? Te bidigo masigi sabo sę naga yai. Agai te kibu sipsip dabede homu dene eyu, tau sabo homu isiąwai bidi dao. ¹⁴⁻¹⁵ Ena da, te kibu sipsip dabe

bugagia tonalubo bidi da. Eno Ayago ena konebo dao, te eno ena Aya me konebo dao. Tama te tiwai egilama, eno ena kibu sipsip konebo dao, augwaligo me ena konebo dao. Eno te sipsip tau sidubadi, bidi mego ena ela muiyu da, te usu dao. Eno homu ena te sipsip tau saibao.

¹⁶ Eno gasa sipsip me elalubuo. Megi augwali e tomogai tomode bidibo menio. Te me eno sigi pelama, odasa asaibao, e tomogai tomoba muuibao. Tama augwaligo eno po odaibao. Tama deli kibu sipsip hani bidaibao, tama te sipsip dabe tonalubo bidi deli digi yaibao.

¹⁷ Ena bidabo bomo te eno kibu sipsip tobade tagalaibao. Tama tibaso, Ayago ena godolo mu ebo dao. Tama nosali eno te bidabo bomo ma somai hagede eno te homu elama, ena bidabo bomo te kibu sipsip tobade tau siyu hasia tagalaibao. ¹⁸ Bidi me deligo eno bidabo bomo me sela sagobeo. Magi basowe? Ena digi ena homugo koneama, tama ena bidabo bomo ena kibu sipsip tobade tagalaibao. Tama ena bomogo bidabo bomo tagalama, tama bidabo bomo ena ma sabo elalubuo. Ena Ayago enabolo te sə ya wai dao,” Jisasgo te po wai.

¹⁹ Juda bage augwaligo te po odolama, augwali bidi hani si ma bugai. ²⁰ Bidi hauwago te po wai, “Dwai haubo noma bidi agade bidiyu, aga polobao. Magi baso dagego agai po odobawē?” Juda bage me badugo Jisasde te po wai. ²¹ Meba bidigo te po wai, “Te bidi Jisasde dwai haubo noma bidi bidigi sogo da, teda agai te tobage po wagi menigi da. Dwai noma bidigo gedu widai

bidi gedu pedalaibawe?” Juda bage mebago Jisasde te po wai.

Juda bage augwaligo Jisas dali boi bidi homu yai

²² Te kedau side, Jerusalem moni hanude te Juda bagego olo bidibo si pedalali. Te olo bidibo si page e dao. Polobadu boi bidi mego te habu selali bolama, tama te Moni Lotu Be tempel dwai meda ilai, habu selali nai te be tomoba mugi pali. Tama nosali te Juda dabe augwaligo te be ma dwagi yai ilama, tü ma dawai. Nosali tigidali kibu bede te sogo ma konemainogo eyu, te side augwaligo olo bidibo sogo dao wai. ²³ Tama te olo bidibo side Jisas aga te Moni Lotu Be tempel moni mabode bilali. Tama te be mabo te polobadu genuai nogi yali bidi Solomon agai nigali be mabo dao. ²⁴ Jisas te moni be mabode bilibadi, tama Juda bage aselama, Jisas bagulama, te po wai, “Nisu naga sogo nago dago homu si pedemainogo ebawe?” Juda bagego Jisas dali te po wai. “Nage Godigo sa muyu asaiba wali bidi da, te Krais bidi da wida, nago po hanilama, da dali wao,” augwaligo te po wai.

²⁵ Jisasgo augwali dali te po wai, “Eno dagebolo polobadu wai dao. Tama tiali goli, dagego eno po mu po dao homu ebeo. Eno Ayago tigidali bomo yai se eno agai nogide te se yao obaso, tama tigidali ena konesiawani we bidi eno te ebo sede sulama, ena konemainogo, eno te se ebo dao. ²⁶ Tiali goli, dagego enabolo duga homu däü olama, mubeo. Magi basowe? Dage da eno kibu sipsip menio. ²⁷ Eno kibu sipsip dabego eno

Dwagi Yai Gesi Po Jongo Aşeanı 10:28lxv Dwagi Yai Gesi Po Jongo Aşeanı 10:34

po wabo dogoni odobo dao. Eno augwali koneai, tama augwali ena wali asobo dao. ²⁸ Tama eno augwali bidada peyu, bidada pabo bomo mobao, tama augwali munu me isigobeo, hagagobeo. Menio. Bidi me deligo augwali eno nogode ma dobola sabo usu egobeo. ²⁹ Magi basowe? Eno Aya agai augwali enabolo mawai. Agai bomo te gasa bidi tigidaligo bomo aiyaba elalubo dao. Tama tibaso, bidi mego Ayago nogode augwali dobola sabo usu egobeo. ³⁰ Ena dali Aya dali si page deli tama dao,” Jisasgo te po te Juda bage dali wai.

³¹ Te Juda bage augwaligo te po odolama, tama augwaligo masigi ma selama, tama Jisas tigiba masigi s̄awai hagede, aga elemainogo yai. ³² Jisasgo augwalibolo te po wai, “Eno dagebolo Ayago dwagi yai bomo yai s̄e hauwa ola mawai dao. Tama dagego eno te yali s̄ede dwai s̄e me deli ebo sulama, tama dagego te homu eyu, ena masigi s̄anama elainogo ebawe?” Jisasgo augwali dali te po wai. ³³ Tama Juda bage augwaligo Jisas dali po bomo elama weyu, te po wai, “Dago homugo nago de dwagi yai s̄e yalide dago te homu elama, nage masigi s̄anama elainogo ebeo. Nage olo t̄ode bidi tiwai digi, nago Godibolo posobo po weyu, te po wai, naga digi nage te God dao, te po obaso dago nage masigi s̄anama elainogo ebao,” augwaligo te po wai.

³⁴ Jisasgo te po augwali dali wai, “Dagego bomo yai po aşeanı bukude te God agai wali po me deli elalubao, e dao, ‘Eno te po wai, “Dage da God dabe dao,” ’ te bukude te aşeanı po elalubao. *

* **10:34:** Tib 82:6

³⁵ Tama dago koneai, Godigo te bukude aşəani po te mu po tigidali sogo mu po dao. Tama te po tomode God agai te gasa we bidi tonalubo we bidi augwali god dabe dao wai. Te we bidibolo God agai po mawai dao. ³⁶ Tialima God aga digi ena sa muyu, e tɔba tagala palai. Tama eno te po wai dao, ‘Ena da Godigo Ogwa dao.’ Tama tilama, dagego enabolo magi baso ‘Nage Godigo nogi dwai posobo po wai dao,’ waliwe? ³⁷ Eno Ayago enabolo yao wali sə eno egi menigi sogo da, teda duga homu enaba mugimio. ³⁸ Dagego duga homu eno wali poba musiąwai goli, eno Godigo enabolo yao wali sə eyu da, teda dagego duga homu te yali səba muiąo. Magi basowe? Te eno yali səba duga homu mubaso da, te dagego homu bugagia mu koneaibao, God Aya enade bidiyu, ena God Ayade bidiyu ebao, te dagego konemainogo duga homu eno yali səba muao,” Jisasgo te po wai.

³⁹ Te Juda bage augwaligo Jisas nogo bono duainogo homu ma yai. Tialima, agai augwali bidibo digi tagalama, gasa badu pai.

⁴⁰ Te Jisas ma pelama, Jordan pabo ąi ma togogi pelama, tama pelama, Jongo we bidi polobadu baptais mani te bulu sabolama, Jisas te bulude bidai. ⁴¹ Tama te we bidi hauwa Jisas bidibo digi asai. Augwaligo te po wai, “Mu tamao, Jongo e bidigo ebo bomo yai sə me deli yai menio. Tiali digi tigidali po Jongo Jisasde wali po mu tama wai,” augwaligo te po wai. ⁴² Tama tede we bidi hauwa augwaligo augwa bomo yai homu dąu olama, Jisasba muani.

11

Lasarus isai

¹ Bidi me deli nogi Lasarus, te bidi gasi yai. Te Lasarus aga bulu Betani, te bulude te we si bidali, we me nogi Maria, we me nogi Marta, augwali si ama name si dao. ² Te we Mariago Jisas sağade denami yai wel nosali pilama, tama aga moni bobobage tobolu nisigo ma holai. Te Maria aga abe Lasarus gasi yai. ³ Tama tibaso, aga abe sigo Jisas bidibo digi po ola tolai. Augwali sigo te po wai, “Genuai Bidi, nago godolo mu yali bidi aga gasi salio,” te po wai.

⁴ Jisasgo te po odama, te po aga wali pabo bidi dabebolo wai, “Te gasi page tama telalubuo. Te gasigo sé te bidi Lasarus isibo gasi naga menio. We bidi augwaligo Godigo ula yai bomo sumainogo eyu te bidi gasi yai. We bidi augwaligo Godigo Ogwa me nogi ugwaba somainogo eyu, te gasigo Lasarus sai,” Jisasgo te po wai.

⁵ Jisasgo te Marta dali, aga ama dali, Lasarus dali augwali Jisasgo godolo mu yai goli, ⁶ agai te Lasarus gasi ebo po odama digi, tama Jisas aga polo pisabantu, si sogo te bidibo bulude ma bidai. ⁷ Nosali si sogo silama, Jisas aga wali pabo bidi dabebolo te po wai, “Da Judia tɔba ma pebelainao,” wai.

⁸ Aga wali asobo bage augwali noma selama, tama te po wai, “Po ola mabo bidi, polobadu gana Juda bagego nage masigi şanama elai hagede te homu yai. Nage teba ma pelamuo,” te po wai.

⁹ Jisasgo te Godigo bodolu mani sogo naga te aga isaibao po augwalibolo ola momainogo agai

po nogo habu sugunama te po wali, “Te giliga nanobadi yaide, te ula elalubao. Tama siade bilibidi tulamubo menio. Magi basowe? Te ulade dao, agai aga pabo tu bugagia suagameo. ¹⁰ Tiali ma, bidihulide bilibidi, aga tulamubo dao. Magi basowe? Ula menio, te aga te pabo tu hulia sai elalubo,” Jisasgo te po wai.

¹¹ Jisasgo te po ma wadolama, te po wai, “Dago abagi Lasarus godege pibao. Tialima, eno aga hodoligi paibao,” Jisasgo te po aga wali pabo bidihabe dali wai. ¹² Augwaligo te po wai, “Genuai Bidi, aga piyu da, te aga usu ma yaibao.” ¹³ Jisasgo wali po “Lasarus godege pibao,” te po page aga isai dao wali. Tialima, geda muyu, augwaligo homugo aga olo godege piali, te homu yai. ¹⁴ Tama tibaso, Jisasgo augwalibolo hanilama, te po wai, “Lasarus mu isalio,” te po wai. ¹⁵ “Aga isali sogode ena aga dali bidibeo. Dage tobade ena agaba pabeo. Magi basowe? Nosali dagego enaba duga homu mumainogo ena tama tiwai. Te se ebode eno dwagi yai homu ebao. Megi da aga bidibodi pinao,” Jisasgo te po wai. ¹⁶ Tomas, augwaligo aga nogi me Didimus wabo, te nogi page aga ama name dali deli sogo ame nai bidihabe, te bidihabe Jisas wali pabo bidihabe me deli dao. Agai te Jisas wali pabo bidihabe mebabolo te po wai, “Da aga dali pinao, da me aga dali isimainogo pinao,” Tomasgo te po wai.

*Isai bidi hodalobo bomo dali, bidabo bomo dali
si Jisasde elalubo dao*

¹⁷ Te augwali pelama, pelama, tama Betani be naniba sabolali. Bidi mego Jisasbolo “Lasarus

pubulama, me si me si sogo bidali,” te po wai.

¹⁸ Te dwasianu be nani Betani te moni hanu Jerusalem pade digi tamao, usu ni kilomita sela tamao. ¹⁹ Tama Juda we bidi hauwa augwali Jerusalemdu aselama, Marta dali Maria dali si bidibo digi asai, augwali si dali mumonani po omainogo, augwa si abe isali sogo tiwai. ²⁰ Tama Martago Jisas asobo po odai, tama agai te be nani tagalama, tama Jisas tiaba pai. Tialima, Maria aga te be tomode bidai. ²¹ Martago Jisasbolo te po wai, “Genuai Bidi, nage ede bidigi sogo da, eno abe isigi menio,” Martago te po Jisasbolo wai. ²² “Tialima, megis eno koneai, nago Godibolo magi nai me hanaluyu da, agai nagebolo mawaibao,” Martago Jisas dali te po wai.

²³ Jisasgo Martabolo te po wai, “Naga abe ma hodaluama, bidaibao.”

²⁴ Martago te po wai, “Eno koneai, aga nosali tq dagalu dali silibo side hodaluama, ma bidaibao. Te sogo tigidali we bidi ma hodaluabao,” Martago te po wai.

²⁵ Jisasgo te po wai, “Isai bidi hodalobo bomo dali, bidabo bomo dali, te ena digi eno tonalubo dao. Bidigo enabolo homu dą olama, muani bidi isali, te aga bidabo bomo selama, ma bidaibao. ²⁶ Bidibo bidi me agai enaba aga homu mu mubo bidi, aga munu me isigobeo. Nago homu te po waboba mubawe?” Jisasgo te po wai.

²⁷ Martago Jisasbolo te po wai, “Ao, Genuai Bidi. Nage da Krais dao. Nage Godigo Ogwa dao. Nage te bidi polobadu Godigo po weyu, e tqba asaibao wali bidi da. Ena homu dą olama, nageba muai dao,” Martago te po wai.

Jisas aga gela wai

²⁸ Te we Martago te po olama, aga ama Maria i wagi pai. Te po dua digi wai, “Po ola mabo bidi aselama, bidibao, agai nage i wai dao,” te po wai.

²⁹⁻³¹ Tama te Juda dabe Maria dali be tomode bidai. Augwaligo Mariabolo mumanobo po weyu bidai. Mariago te Martago pusali po odolama, aga polo hodaluama, Jisas bidibo digi pabo gagalai. Jisas te be nani Betani sabalisiqbadi, aga Martago hasia tiąba aselama, suali madigi me bidai. Tama te Juda bage augwaligo Maria polo hodaluama, buluba pabo suyu, tama augwaligo te homu yai, ‘Aga gụ pageba gela wainogo pabo,’ te homu yai. Tama augwali aga wali pai.

³² Te Maria Jisas bidibo digi sabolai. Agai Jisas suyu, polo tama Maria aga tigi tǫba pigilubo tiwai yai, Jisasgo sąqa pagede. “Genuai Bidi, nage ede bidigi sogo da, eno abe isigi menio,” Mariago te po Jisas dali wai. ³³ Jisasgo suai, Maria gela wabo. Tama agai suali, Juda bage aga dali asali bage, augwali me gela wabo suali. Tama Jisas agai me homu dene mu eyu, tama aga pade gela wabo homu yai, homu hę wai. ³⁴ Jisasgo te po wai, “Dagego aga menade muaniwe?” Augwaligo Jisasbolo te po wai, “Nago suagasao.” ³⁵ Jisas gela wai. ³⁶ Tama tibaso Juda bage augwaligo augwa hasi te po wai, “Suao. Agai te bidi godolo genuai mu yai dao,” te po wai. ³⁷ Tialima, meba bidigo e po wai, “Te bidi agai gedu widai bidi gedu ma pedalai. Agai te isai bidi me tau sigi sogo da, aga isigi menio. Agai magi baso aga tau sabewe?” Juda bagego Jisasde te po wai.

Jisasgo Lasarus ma hodolai

³⁸ Homu hé ma weyu, Jisas te gü pageba pai. Te gü page augwaligo moni masigi tomode nigai dao. Tama moni sawali masigi me deli selama, tama sunumi paliali. ³⁹ Jisasgo te po wai, “Dagego te masigi sela sayaao.” Te isai bidigo abe nogi Marta, te wego Jisasbolo te po wai, “Genuai Bidi, aga isilama, me si me si tama sogo piai dao. Tama dwai kugumini ebo,” Martago te po wai. ⁴⁰ Tama Jisasgo Martabolo te po wai, “Magi yaliwe? Hasia nagebolo eno wai dao, nago enabolo homu muyu da, nago Godigo bomo nago sueibao,” Jisasgo te po wai. ⁴¹ Te agai te masigi sela sayaao te po obaso, augwaligo te masigi sela s̄awai. Tama Jisasgo dagaluba tonaluyu, te po wai, “Aya, eno nagebolo nage usu dao obao. Nago eno hanalu wali po nago odai dao. ⁴² Eno koneai, tigidali sogo nago eno hanalubo po wabo odobo dao. Tiali eno e dolalubo we bidi tobade e po megı nagebolo obao, augwaligo nago ena tagala palali bidibolo homu mumainogo ebao.” ⁴³ Jisasgo te po olama, tama agai i bomo elama wai, “Lasarus, nage buluba asao,” Jisasgo te po wai. ⁴⁴ Tama tilama, isai bidi hodaluama, buluba asai. Aga s̄aga dali nogo dali augwaligo nami ugwago bebe pai dao. Augwaligo dwasianu nami ugwago aga gesabidide haluama tama kęani. Te kęani tama elalubadi, buluba soai. Jisasgo augwalibolo te po wai, “Pisigina sayaao, aga pomainao.” Tama augwaligo te ugwa dabe pisigina s̄anama, tama aga beba pai.

Dwagi Yai Gesi Po Jongo Aṣeansi 11:45lxiiDwagi Yai Gesi Po Jongo Aṣeansi 11:52

*Juda bage tobolu bidi augwaligo Jisas elabo po
miai
(Mat 26:1-5; Mak 14:1-2; Luk 22:1-2)*

⁴⁵ Te Juda bage augwali Maria bidibo digi asai dao. Augwaligo Jisas agai te ebo sę suai. Tama augwali hauwago homu agaba muai. ⁴⁶ Tialima, bidi meba pelama, Jerusalem be naniba sabolama, tama Jisasgo te yali sę po te Farisi bagebolo wagi pai. ⁴⁷ Tama tibaso, te Farisi hani bage me, te pris hani tobolu bage me, augwaligo te kaunsil bage dali sisinama, Jisasde te po wai, “Dago te bidide magi yaibawe? Agai bomai sę hauwa mu ebo dao. ⁴⁸ Tama tibaso, dago aga gogolama, agai te sę me ela peyu da, tigidali we bidigo agabolo homu munama, tama augwali aga wali paibao. Tama tiyu da, te da tonalubo Rom gavman bagego te ebo sę sulama, sębę elama, tama dago Moni Lotu Be tempel dali, da bidi hani dali, augwaligo dolagasaibao,” Juda bagego te po wai.

⁴⁹ Tialima, augwali tomode bidi me nogi Kaiafas, aga bidai. Te kibu bede aga te pris bage tuni bidi nigai. Agai augwali dali te po wai, “Dage umunalubo bidi dabe tiwai dao. ⁵⁰ Dago hani tigidali dolidali weyu, bidi me deli isilama, tama aga isibogo te we bidi tau siyu da, te usu yaibao. Dagego te konebewe?” Kaiafasgo te po wai. ⁵¹ Agai po aga homugo digi wabeo. Te menio. Me ma, te kibu bede aga te pris hani bage tuni bidi bidiyu, agai te Jisasde nosali pedalabo sę po, te Juda we bidi tau siyu, aga nosali isabo sę pedalisiabantadi te agai te po wai. ⁵² Tama Jisas aga isiyu, Juda we bidi naga tau sogobeo, te Godigo

we bidi gasa bulude bidada pali we bidi deliba sisinama, agai hani deli naga yaibao.

⁵³ Te sogo te Juda bagego tobolu bidi dabe augwaligo po gagalama, Jisas elabo po miai. ⁵⁴ Tama tibaso, Jisas te Judia tq tomode hania bilibeo. Agai te bulu tagalama, tama te moni tq me nogi Efraim, teba pai, te bidi meni yai tq sesegeba. Tama Jisas te bulude aga wali pabo bidi dabe dali bidai.

⁵⁵ Te Juda bagego bo disawai nai bret tubo si te pade dao, te si nogi Pasova. Tama tibaso, we bidi hauwa te haniani bulu bidi hani augwali Jerusalem te buluba hodali, augwa yali dwai seqe hasia sela səmainogo yai. Nosali te Pasova nai augwaligo tueibao. ⁵⁶ Tama Jerusalemde augwaligo Jisas gegainogo yai. Tama augwali te Moni Lotu Be tempel tomode augwa hasi deliba sisinama, tama po miyu, te po hanalu wai, “Dagego magi homu ebewe? Jisas aga e nai tubo si eba asogowe?” Juda bagego augwa hasi te po wai. ⁵⁷ Te pris tobolu bage me, te Farisi hani bage me, augwaligo bomo elama, te po wai, “Bidi mego Jisas menade bidibo sulama, te bidi dabolo wagasao, tama dago aga kalabus yaibao,” te po wai.

12

*Mariago te dwagi yai denami ebo wel Jisas
saqade gelai*

(Mat 26:6-13; Mak 14:3-9)

¹ Te Sarere deli elalubadi, te Juda bagego bo disawai nai bret tubo si, te sogo pedalaibao. Te olo bidibo sogo nogi Pasova dao. Te Pasova sogo

pedalisiąbadi, tama Jisas te Betani be naniba pai, te Lasarus aga bulu dao. Te bidi Jisasgo gụ pagede hodolali bidi dao. ² Augwaligo Jisas nai te bulude nogeai. Tama te we Marta agai te nai dobabo tau sai. Tama Lasarus Jisas dali nai tubo bidi dabe dali dulaluai. ³ Tilama, te we Maria aga dwagi yai denami ebo wel selasa asai, dwasianu genagide. Te wel abelabo moni te hauwa mu, te dila pai nai mu dao. Agai te wel Jisas sąą sawalide pilai. Tama Jisas sąą Maria aga moni bobobage tobolu nisigo holai. Tama te bede bidali we bidi tigidali augwaligo te wel denami odai.

⁴ Te Jisas aga wali pabo bidi me Judas, aga page bulu Keriot, nosali te bidigo Jisas boi bidigo nogoba muani bidi, agai te wede wado po wai. ⁵ Agai te po wai, “Te we agai te wel dabolo menama, tama dago te wel munama, gasa bidigo abelegi sogo da, teda dago masigi hauwa 300 kina sigi dao. Te sę egi sogo da, teda te masigi ge dago te nai meni yai we bidibolo magi da. Magi baso agai te tiwai sę ebewe?” Judasgo te po wai. ⁶ Judas agai te nai meni yai we bidide homu dene elama, te po wabeo. Menio. Aga nai wi sabo bidi bidai dao. Tama agai te Jisas wali pabo bagego masigi mubo halobage tolalu, tama aga te halobagede mubo masigi deli deli sogo meba wi sai dao. ⁷ Tialima Jisasgo te po Judasbolo wai, “Te we tagalao, wado po wagio. Agai te wel tolalubadi, ena gụ pageba muabo sogo asobo si, te wel ena tigide mumainao. ⁸ Nai meni yai we bidi augwali dage dali sesemane sogo bidaibao. Tama tibaso, dagego augwali tau

Dwagi Yai Gesi Po Jongo Aşənai 12:9lxxvDwagi Yai Gesi Po Jongo Aşənai 12:13

sabo sogo hauwa elaluaibao. Tialima, ena da dage dali sesemane sogo bidigobeo,” Jisasgo te po wai.

Te pris toboli bage augwaligo Lasarus elabo po miai

⁹ Te Juda bage hauwa mu augwaligo Jisas te be nani Betanide bidibo po odolama, tama teba Jisas sugi pai. Augwali Jisas naga suainogo asobeo. Augwaligo Lasarus te Jisasgo polobadu gụ pagede ma hodolali bidi dao obaso, te Lasarus me augwaligo suainogo asai. ¹⁰ Tama tibaso, te pris hani toboli bidi dabe augwaligo Lasarus me elabo po miai. ¹¹ Magi basowe? Juda we bidi hauwa augwaligo te Jisasgo Lasarus dali yali sède homu elama, tama augwaligo te pris bage wali pabo tagalama, tama augwaligo augwa homu tigidali Jisasba naga muani.

*Jisas Jerusalem hanu tomoba tuni bidi tiwai pai
(Mat 21:1-11; Mak 1:1-11; Luk 19:28-40)*

¹² Umabo we bidi augwali Jerusalem moni hanuba asai dao, te Pasova olo bidibo side. Tama do tama wabo sogo augwaligo Jisas Jerusalem buluba asaibao wabo po augwaligo odai. ¹³ Tama tibaso, genuai bidi asobo homu eyu, augwaligo te ni sebedi nologo tiwai ni selama, Jisas tündü tiąba pai. Augwaligo bomo elama, i wai, “Dago Godigo nogi ugwbaba sao. Dago te bidi nogi ugwbaba sao. Aga Genuai Bidigo nogide asai. Aga da Israel bidi dabego tuni bidi dao,” augwaligo te po wai, Jisasde. Te genuai bidi dabe augwali genuai wiegi yai kibu hos tudide dualasa pabo dao.

14 Tialima Jisas aga nagamea pai homu eyu, tama gasa kibu hos nogi donki, te donki wai selama, tama te donki wai tudide dualasa pai. Te yali sę te Godigo bukude wali po egilama, te po tama wai,

15 “Te dage Jerusalem hanu tomode bidiyu te bulu du nogi Saion tede bidibo bage, dage wi egio.

Sua. Dagego tuni bidi asobo, aga kibu donki waide
dualasa asobao,” *

te po polobadu bukude tama po aşeanı.

16 Te sę yali sogo Jisas wali pabo bidi dabe augwaligo te sę page konebeo. Tiali goli nosali Jisas dagaluba hodaluama, aga genuai nogi dali, genuai bomo dali si ma selama, te sogo augwaligo te bukude aşeanı po ma koneai. Te po ma koneyu, augwaligo te homu yai ‘Jisas te kibu donki wai tudide dualasa pali me, te we bidi augwaligo wali po me, te po si polobadu bukude aşeanı po wali peyu, te sę yai.’

17 Polobadu Lasarus isilama, gü pagede munalubadi, tama we bidi hauwa augwali Jisas aga dali bidibadi, tama agai Lasarus i olama, hodolai, tama augwaligo suai. Megi te we bidi hauwa augwaligo Jisasgo te yali sę po te gasa buludu tamadi asai we bidibolo pusai. **18** Te tamadi asai we bidi augwaligo Jisasgo te bomai sę yali po odobaso, tama augwali Jisas tiąba pai. **19** Tama te Farisi bage augwaligo te we bidigo te sę ebo sulama, tama augwa hasi po weyu, te po wai, “Megi dagego koneao. Agade dago yali sę usu

* **12:15:** Sek 9:9

ebeo. Tigidali tqde bidibo we bidi augwaligo aga wali poba,” te Farisi bage augwaligo te po wai.

Grik bidi dabe augwaligo Jisas suainogo yai

20 We bidi umabo augwali te olo bidibo side Jerusalem hanuba holama, lotu po Godibolo wainogo yai. Tama Grik bidi hani bidi me badu augwali me Jerusalem hanuba lotu po wagasai.

21 Te Grik bage augwali Filip pageba asai. (Te bidi Filip aga page bulu te Betsaida be nani, te Galili tqde.) Tama te Grik po wabo bage augwaligo Filipbolo hanaluyu, te po wai, “Edao, dago Jisas gedugo sulama, te bidi deli dali dago po mieo,” te po wai. **22** Tama tilama, Filip te bidi Andru pageba pelama, tama agabolo te Grik bagego hanalu wali po pusali. Tama pusulama, tama Andru dali, Filip dali augwali si pelama, Jisasbolo te Grik bidi dabego wali po wagi pai.

23 Tama Jisasgo augwali dali po wei ponoyu, te po wai, “Te Godigo Bidi Mu aga moni nogi dali, moni bomo dali, te si sabo sogo mu pedalai dao, meg. **24** Eno mu po dagebolo obao, te nai wit wai tqba tulaluai, te pedama, kulubi holisiqyu da, te agaduba deli bidaibao, te tqde daumua paibao. Tialima, aga pedama, kulubi pedaliyu da, te agai nai hauwa walaibao. Te ena me tiwai dao. **25** Tama te tiwai bidi aga tqde bidibo sogode aga tobade aga digi däq obaso da, teda nosali te bidi aga mu bidada pabo sogo mu hagawaibao.

Me ma, bidigo e tqde bidibo sogo aga digi tudiba muyu da, te bidi aga bidibo sogo mu elaluaibao, aga bidada peyu, bidada paibao. **26** Niwai bidi me deligo eno se yainogo ebo bidi, te bidi aga ena

wali asao. Tama ena bidibo bulu, te bulude naga eno s̄ ebo bidi ena dali bidaibao. Bidigo eno s̄ ebo bidi, te eno Ayago te genuai nogi mawaibao,” Jisasgo te po wai.

Jisas aga isabo te po wai

²⁷ Agai po ma weyu, Jisasgo te po wai, “Megi eno homu s̄eḡe mu eyu, midigi ebao. Tama eno magi po wagowe? Tiyu eno te po wagawe, ‘Aya, nago te enabolo tamadi pedalainogo ebo s̄ selas̄yao, enaba asidali.’ Eno te po wagawe? Woo, te po eno wagobeo. Tialima, te tiabo sogo ena pedalagasaki dao, te ena dene somainogo yaibao.

²⁸ Aya, naga nogi genuai emainao, eno homugo tama te ebo dao,” Jisasgo te po wai. Te po olama, tama dagaludu po me deli duali, “Eno ena nogi genuai yai dao. Tama eno nogi genuai ma ilaiobao,” dagaludu po asiyu, te po Jisas dali wai.

²⁹ We bidi dabe p̄ade dolaluai, augwaligo te po odolama, mebago te po wai, “Be kulu wai,” tama mebago te po wai, “Ensel mobo bidi me deligo aga dali po wai,” te po wai. ³⁰ Jisasgo po wei ponoyu te po wai, “Te wali pogo ena tau sabo po wabeo. Menio. Te wali po agai dage tobade assai, dage tau somainogo yai. ³¹ Megi Godigo t̄ode we bidi osola suyu, s̄eḡe mabo sogo dao. Megi e t̄ode elalubo dwai kolesaga tobolu bidi Satan sela sabo sogo dao. ³² Nosali augwaligo ena ni pedaide uwabala selama, elaibao. Tama te s̄ ebo sogo eno tigidali t̄ode we bidi ena pageba gegasa asaibao,” Jisasgo te po wai. ³³ Agai augwalibolo aga isabo t̄u ola mayu, agai augwali dali te po wai.

³⁴ Te we bidi augwaligo Jisasbolo po wei ponoyu, te po wai, “Dago bomo yai pode tama po elalubo dao, Godigo sa muyu, asaiba wali bidi Krais aga bidada peyu, bidada paibao, te po wai. Tama tibaso, magi baso nago te po obawe, augwaligo te Godigo Bidi Mu ugwaba sao, po wai. Te Godigo Bidi Mu wali te de dawe?” augwaligo te po wai. *

³⁵ Tama Jisasgo augwalibolo te po wai, “Dwasianu sogo me te ula dage dali bidaibao. Te hulia sabo dageba asidali weyu, megı dagego te ula elalubo si, te ulade dage bidao. Te hulide pabo bidi aga mena pabowe te agai konegobeo. ³⁶ Megı ula dagede elalubao. Tama tibaso, duga homu tigidali te ulaba muao. Tama tilama, dage te ula tiwai pedalama, bidaibao,” Jisasgo te po augwalibolo wai.

Juda bage hauwa augwaligo homu Jisasba mube

Jisasgo te po olama, tama agai augwali taga peyu, geme duala sigi pai. ³⁷ Agai yali bomai şe hauwa augwaligo suali goli, augwaligo agabolo homu dą̄ olama mubeo. ³⁸ Magi basowe? Polobadu Godigo nosali yabo şe po ola mani profet bidi nogi Aisaia, agai aşeanı po usu numainogo yai. Aisaiago polobadu te po wai, “Genuai Bidi, dago wali po mena bidigo aga homu te poba mubowe? Bidi menio. Tama Genuai Bidigo

* **12:34:** Tib 110:4; Ais 9:7; Ese 37:25; Dan 7:14

aga bomo yai sə yali goli te bidi mego te homu
teba
me mubeo,” *

Aisaiago te po aşənai. ³⁹ Tama te we bidi augwaligo homu Jisasba mubo usu egobeo. Magi basowe? Po me Aisaiago aşənai, e dao,

⁴⁰ “Augwaligo homu begelegi sogo da, teda eno augwali usu ma iligi da,’ Godigo te po wai.

Tialima,
augwaligo gedugo sulama, homugo koneidali
weyu,

Godigo augwaligo gedu haluai dao. Agai augwali te homu tomoba masigi səawai gagawai we bidi ilali,” *

Aisaiago te po polobadu aşənai. ⁴¹ Aisaiago Jisasgo nosalı sabo moni bomo suyu, agai moni nogi po odoyu yai dao. Tama tibaso Aisaiago agade te po aşənai.

⁴² Te Juda bage augwaligo Jisasgo yali bomai sə suali goli, augwaligo agabolo homu tigidali mubeo. Tiali digi, Juda bage tobolu bidi hauwa augwaligo agabolo augwa homu muai. Tialima, augwali te Farisi bage dali wi eyu, augwaligo augwa homu Jisasbolo muani po gasa bidibolo hanilama te po wabeo. Farisi bagego augwali te bomo yai po ola mabo be tomoba asobo habu selidali weyu, augwaligo gasa bidibolo te po pusubeo. ⁴³ Augwaligo te homu yai, ‘Bidi dabego dabolo “Dage dwagi yai bage dao,” obaso, te usu dao, te genuai dao. Te Godigo naga dabolo “Dage dwagi yai bidi dao,” obaso, te genuai menio, usu egobeo,’ augwaligo te homu yai.

* ^{12:38:} Ais 53:1 * ^{12:40:} Ais 6:10

Jisasgo pogo bidi po tū ela mawaibao

⁴⁴ Te Jisasgo i weyu, te po wai, “Bidigo homu enaba mubo bidi, agai enabolo naga homu mubeo. Te bidi agai homu te ena tagala palali bidibolo me muani. ⁴⁵ Tama niwai bidigo aga gedugo ena suali bidi, agai te ena tagala palali bidi me subo. ⁴⁶ Ena e tōba asali, te ula tiwai dao. Magi basowe? Tigidali bidi enabolo homu muani bidi augwali te hulide bididali weyu, ena te tōde ula tiwai asai dao. ⁴⁷ Bidi me deligo eno po odolama, wali pisāwani bidi, aga eno po tū ela magobeo. Ena tōba asali, te eno te tōde we bidi po tū ela momainogo asobeo. Ena asali eno augwali ma sagasainogo asai. ⁴⁸ Bidigo te ena tudiba munama, eno po agai sela sabo bidi, aga po tū yabo sē elalubao. Eno wali po, te pogo nosali te tō dagalu silibo side te eno wali pogo te bidi dali po tū yaibao. ⁴⁹ Magi basowe? Eno po ena digi homugo me wabeo. Te menio. Aya Godigo ena tagala palobaso, ena asai dao. Aga digi enabolo te po wai, ‘Nago te sē eyu, po weyu yao,’ te po wai. ⁵⁰ Tama eno koneai, eno Ayago pogo te bidada peyu, bidada pabo bomo te we bidibolo mabo dao. Tama tibaso, eno wabo po tigidali agai enabolo wali po eno te po tigidali wabo dao,” Jisasgo te po wai.

13

Jisasgo aga wali pabo bidi dabe saqā qī telawai

¹ Te olo bidibo si nogi Pasova pedalisiqbadi, deli sogo naga elalubadi, tama Jisasgo koneai, aga e tō tagalama, Aya pageba pabo sogo te pāba

yagasai. Tama Jisas agai aga te tqode bidibo we bidi tigidali sogo godolo mu eyu bidai. Megi agai te godolo mu ebo se tagalobeo. Agai augwali godolo mu ela pidubadi te aga isibo sogoba usu nai dao.

² Te dwai haubo mobo bidi Satan agai dwai homu kolesaga te bidi Judas homuba hasia muai dao, agai Jisas te boi bidigo nogoba muabo po Judasgo homude muai dao. Judas aga aya nogi Saimon, tama aga bulu nogi Keriot. Te pio hulide Jisas dali, aga wali pabo bidi dabe dali, augwaligo nai tuyu bidali. ³ Tama Jisasgo koneai, ‘God agai tigidali bomo enabolo mawai dao. God agai ena toba tagala palai, te ena God aga pageba ma paibao,’ te me aga koneai. ⁴ Tama tibaso, Jisas aga nai tubo tagalama, hodaluama, tama aga bulu badu muani ugwa te pedela muani. Tama tigi holobo ugwa selama, tabide bea sai. ⁵ Tama tilama, agai aji moni pouba gelama, tama agai wali pabo bidi dabego sagaq aji telabo gagalama, tama aga tigi holobo ugwago sagaq ma holai. ⁶ Tama te se gagalama, tama Saimon Pita pageba asai. Pitago te po wai, “Genuai Bidi, nago ena sagaq aji telawainogowe?”

⁷ Jisasgo wei ponoyu, te po wai, “Eno ebo se page nago meg i kuna konebeo. Tialima tamadi digi te nago te se page koneaibao,” Jisasgo te po wai.

⁸ Pitago agabolo te po wai, “Nago eno sagaq aji munu me telagobeo. Te menio,” te po wai. Tama Jisasgo te po wai, “Eno nago sagaq aji telasiyu da, teda nage ena wali pabo bidi bidigobeo,” te po wai.

⁹ Po wei ponoyu, Pitago te po wai, “Genuai Bidi, eno saq̄a naga ąi telagio. Nago eno tobolu me, nogo me ąi telayao,” te po wai, Pitago.

¹⁰ Jisasgo te po wai, “Bidi aga ąi mu pauwai bidi te meda menio. Aga tigi ma ąi paugobeo, saq̄a naga ąi telaibao. Tama te tiwai dage meda meni yai bidi dabe da. Tiali goli, dage tomode te bidi me deli digi aga te meda yai bidi bidibo,” Jisasgo te po wai. ¹¹ Jisas aga boi bidi nogoba muabo bidi aga polo koneai. Tama tibaso, agai te po wai, “Dage tomode te bidi me deli digi te meda yai bidi bidibo.”

¹² Te Jisasgo augwaligo saq̄a ąi tedela silama, tama aga holobo ugwa ma tigide ma munama, tama aga augwali dali ma duayali. Tama agai augwali dali te po hanalu wai, “Eno dage dali megi tama yali sę sulama, tama te sę page dagego koneaniwe? ¹³ Dagego enabolo po ola mabo bidi da weyu, tama Genuai Bidi dao wabo dao. Ao, dagego te po mu po dao. Ena te bidi tama dao. ¹⁴ Ena te po ola mabo bidi, Genuai Bidi da. Te eno dagego saq̄a ąi megi tama tela yali. Tama tibaso, dagego me duga ama dabego saq̄a ąi telabo sę tama yao. ¹⁵ Tama eno dagebolo ola mobao, dage me te sę ebo sulama, wali pomainogo yai. ¹⁶ Tama te sę page ola mayu, eno dagebolo mu po obao, sę ebo bidi agai aga genuai bidigo nogi aiyaba elalugobeo. Tama te po sela pabo bidigo aga tagala palali bidigo nogi aiyaba elalugobeo. ¹⁷ Dagego te po page koneyu da, te sę yao. Tama te sę eyu da, teda dage dwagi yai homu yagameo,” Jisasgo te po wai.

18 Te agai po me weyu, te po wai, “Dage tigidali dali eno te po wabeo. Ena digi te ena sa muai bidi dabe, te eno konealubao. Tialima, te Godigo po bukude polobadu wali po te nai egilama, mu pedalaibao. Te polobadu aşənai po te dao, ‘Ena dali nai tuali bidi te bidi agai megı ena dali boi bidi yaibao.’ **19** Te age dolobo sę pedalisiąbadi, megı eno dagebolo te obao. Tama tibaso, nosali te sę pedalobaso da, teda dagego te mu koneaibao, te ena da Godigo tagala palai bidi dao. **20** Eno dagebolo mu po obao, eno sę bidi tagala palobao. Tama gasa bidigo te eno tagala palai bidide dwagi yai kolesaga ebaso da, te agai enade me te dwagi yai kolesaga ebo tiwai dao. Te kolesaga me ela pabo. Te bidigo te dwagi yai sę te ena tagala palali bidibolo me te sę ebo tiwai dao, te Godibolo,” Jisasgo te po wai.

*Judasgo Jisas boi bidigo nogoba muabpo
(Mat 26:20-25; Mak 14:17-21; Luk 22:21-23)*

21 Te Jisasgo te po olama, tama aga homu sęge mu yai. Tama agai po hanilama pusuyu, te po wai, “Eno mu po dagebolo obao, dage tomode me deligo ena boi bidi nogoba muaibao,” Jisasgo te po wai. **22** Jisas agai te po obaso, te aga wali pabo bidi augwa hasi deli deligo augwa hasi tonono pai. Augwaligo konebeo, Jisas agai debolo wabowe, te homu yai. **23** Te augwali tomode bidi me deli te Jisasgo aga dali dwagi yai homu eyu tama mu godola pabo, te bidi aga pಡe bidai. **24** Te bidibolo Saimon Pita agai “Nago agabolo hanalu wao, agai debolo te po waliwe?” te po wabo tiwai Pitago te bidibolo guni

Dwagi Yai Gesi Po Jongo ASEANI 13:25lxxxvDwagi Yai Gesi Po Jongo ASEANI 13:32

midigilali. ²⁵ Tibaso, te bidi me Jisas tigiba kisa sagaselama, Jisas dali te po hanalu wai, “Genuai Bidi, nago mena bidide te po obawe?” wali.

²⁶ Tama Jisasgo po wei ponoyu, te po wai, “Eno e tubo nai bret dagego te poude elalubo tubo nai meba selama, tama bidi me deli mawaibao. Te bidi te tama dao.” Tilama, Jisasgo bret naigo te poude elalubo nai meba selama, tama Judasbolo mawai. Te bidi Judas, aga aya nogi Saimon, aga bulu nogi Keriot dao. ²⁷ Judasgo te nai sai, tama tamadi tama te dwai haubo mobo bidi nogi Satan agai Judasgo homude dwai po mu muai. Jisasgo agabolo te po wai, “Nago te se yai wida, te nago polo yao,” Jisasgo te po Judas dali wai. ²⁸ Te nai tuyu dulaluali bidi dabe augwaligo Jisasgo Judasbolo wali po page konebeo. ²⁹ Judas agai augwaligo masigi bubo honoli tonalubo bidi dao. Tama tibaso, mebago te homu yai, Jisasgo Judasbolo olo bidibo side tubo nai abelabo po agabolo wabo, te homu yai. Mebago te nai meni yai bidi dabe maiabo nai po wabo, te homu yai. ³⁰ Tialima, Judas Jisasgo mani nai agai sai, tama polo Judas aga te be buluba pai. Tama bulu hulia sai.

Gesi boomo yai po

³¹ Te Judas te be buluba pai digi, tama Jisasgo te po wai, “Megi tama te Godigo Bidi Mu aga genuai boomo dali genuai nogi dali te we bidi augwaligo koneaibao. Tama Godigo Bidi Mu agai Godigo genuai boomo dali genuai nogi dali augwalibolo ola mawaibao. ³² Tama Godigo nogi te Godigo Bidi Mude siyu da, teda Godigo te

Bidi Mu nogi uwaba saibao, tamadi tama te
sé yaibao. ³³ Abagi dede, dwasianu sogo ena
dage dali bidaibao. Tama dagego ena gegebo
sé yaibao. Tama eno Juda bagebolo wali po
gilama, tama megi eno dagebolo me obao, dage
ena pabo buluba me pogobeo. ³⁴ Eno dagebolo
gesi boomo yai po mobao, dagego duga hasi dali
dwagi yai homu eyu, augwali godolo mu yao.
Eno dage dali dwagi yai homu eyu, godolo mu
yali gilama, tilama duga hasi dali me dwagi yai
homu eyu, augwali godolo mu yao. ³⁵ Tama
dagego duga hasi dali dwagi yai homu eyu,
augwali godolo mu eyu da, teda tigidali we bidigo
sulama, koneaibao, dage da ena wali pabo bidi
da waibao,” Jisasgo te po aga bidi dabe dali wai.

*Jisasgo te po wai, “Pitago eno nogi dualaibao”
(Mat 26:31-35; Mak 14:27-31; Luk 22:31-34)*

³⁶ Te Jisasgo te po augwalibolo olama, tama
Saimon Pitago agabolo te po wai, “Genuai Bidi,
nage mena paiwe?” Jisasgo Pitabolo po wei
ponoyu, te po wai, “Ena pabo bulu nago ena wali
megi pogobeo. Tialima, nosali da, nago ena wali
asaibao,” wali.

³⁷ Pitago agabolo te po wai, “Genuai Bidi, magi
baso eno nage megi wali pogobewe? Eno nage
tau somainogo ena isiyu da, te usu yaibao,”
Pitago te po wai. ³⁸ Jisasgo po wei ponoyu, te
po wai, “Mu dawe? Ena tobade nage ena tau
siyu, isabo sisi ebawe? Menio. Eno mu po
nagebolo obao, be posisiąbadi, te ba kakaruk po
wasiąbadi, sela sogo nago eno nogi dualaibao,”
Jisasgo te po wai.

14

*Tode we bidi da te Aya pageba pabo tü te
Jisasde elalubao*

¹ Te bidi Jisasgo aga bidi dabebole te po me wai, “Dagego homu kolesaga midigi sigio. Dagego duga homu God dali dą̄ wabo dao. Dagego ena dali me duga homu dą̄ wao. ² Eno Ayago be tomode dą̄ habu togwali te bidibo madigi hauwa elalubo. Te tiwai elalugi menigi sogo da, te eno dagebole te po wagi menio. Eno dage bidabo bulu dodoligi pobao. ³ Tama eno dage bidabo bulu dodoligi peyu da, tama ena ma aselama, dage selama, ena dali bidigi paibao,” Jisasgo aga bidi dabebole te po wai. “Ena bidibo bulude, dage me ena dali te bulude hodobo bidaibao,” Jisasgo te po wai. ⁴ “Tama dagego koneai dao, ena te buluba painogo ebo tü,” Jisasgo te po aga wali pabo bidi dabe dali wai. ⁵ Tomasgo Jisasbolo te po wai, “Genuai Bidi, nage mena paiwe, dago konebeo. Magi ilama, dago te tü koneaibawe?” Tomasgo te po Jisas dali wai. ⁶ Jisasgo Tomasbolo te po wai, “Ena digi ena te pabo tü dao, tama ena mu po wabo page dali, bidabo ula page dali te enade elalubo dao. Tialima bidi me deli Aya pageba gasa tüdu nogo habu sugunai tüdu me pogobeo. Pabo tü ena deli dao. ⁷ Tibaso, dagego ena kuna koneyu da, te dagego eno Aya God me koneaibao. Megi tama dagego gagalama, aga konebao, tama dagego God aga sualio,” Jisasgo te po wai.

⁸ Te bidi nogi Filip agai te po wai, “Genuai Bidi, nago Aya dabolo ola mao, tama tiyu da, te da

Dwagi Yai Gesi Po Jongo Aşənai 14:9lxxxviii Dwagi Yai Gesi Po Jongo Aşənai 14:16

usu yaibao,” Filipgo Jisas dali te po wai. ⁹ Jisasgo Filip dali te po wai, “Bobobage sogo ena dage dali bidali digi, tama nago ena gisiga konebewe? Bidigo ena suali da, te bidi agai Aya God me sualio. Magi baso nago ‘God dabolo ola ma,’ po waliwe?” Jisasgo te po wai. ¹⁰ “Ena eno Aya dali bidibo dao, te aga ena dali me bidibo dao. Filip, nago te po odama, te mu po dao homu ebo meniwe? Eno dagebolo wabo po, te ena homugo digi me wabo menio. Aya ena dali bidiyu, Aya agai sə mu te sə naga eno ebo dao. ¹¹ Eno tamadi tama e po wali, ‘Ena eno Aya dali bidibo dao, te aga ena dali me bidibo dao.’ Tama dagego te po odoyu, tama duga homu te poba begi pao. Te meni eyu da, eno te yali sə dagego sulama, teba duga homu begi pao, te ena dali, eno Aya dali hodobo bidibo dao, te poba homu begi pao. ¹² Eno mu po dagebolo obao, bidigo enaba aga homu muyu da, eno ebo sə te agai me yaibao. Tama agai genuai sə mu yaibao, tama te səgo eno yali sə aiyaba elaluabao. Magi basowe? Ena eno Aya God bidibo digi paibao. ¹³ Tama dagego magi nai po hanalu obaso da, Godigo aga Ogwade moni nogi somainogo, te eno dage tau saibao. ¹⁴ Dagego eno magi sə me deli emainogo, eno nogide gedu haluasa po weyu da, eno te dagego po odolama, te sə yaibao,” Jisasgo te po wai, aga bidi dabe dali.

Jisas agai Mobo Bidi tagala palaibao, te po wai

¹⁵ Te Jisasgo te po wai, “Dagego enabolo dwagi yai homu eyu, godolo mu eyu da, teda dagego eno bomo yai po wali paibao. ¹⁶ Tama eno te

Ayabolo hanaluama, tama agai dage tau selama, gasa tau sabo bidi dagebolo mawaibao. Tama te bidi dage dali bidada peyu, bidada paibao. ¹⁷ Te bidi da, te mu po naga wabo Godigo Mobo Bidi dao. E tqde hulia sai we bidi augwaligo aga sogobeo. Magi basowe? Augwaligo aga susuayu, tama augwaligo te Mobo Bidi aga konegobeo. Tialima, dagego aga koneai, aga dage dali bidibao, tama aga dage deli deli tomode bidaibao,” Jisasgo te po aga bidi dabe dali wai.

¹⁸ Jisasgo te po me wai, “Eno dage tagalama, duga naga olo bidigobeo, aya ida meni yai tiana wai bidibo tiwai egobeo. Ena dage pageba ma asaibao. ¹⁹ Nosali gana tqde hulia sai we bidi augwaligo ena ma sugobeo. Tialima, dagego ena nosali ma sueibao. Dagego ena ma subo sogode ena bidibo ula elalubaso, tama dage dali me te bidibo ula elalu, bidaibao. ²⁰ Tama te sogo asobo si, dagego koneaibao, ena eno Aya dali bidibo dao, tama dage ena dali bidibo dao, ena dage dali bidibo, te dagego koneaibao,” Jisasgo te po wai.

²¹ “Bidigo eno bomo yai po selama, bugagia wali pabo da, te bidi agai ena godolo mu eyu ebao. Tama niwai bidigo ena godolo ebo bidi, te eno Ayago me te bidi godolo yaibao. Tama eno me aga dali dwagi yai homu eyu, godolo eyu, ena digi te ena agabolo hania ola mawaibao,” Jisasgo te po wai.

²² Te Jisasgo te po obadi, tama gasa bidi Judas, aga te Keriot bulu bidi menio, te bidi agai Jisasbolo te po wai, “Genuai Bidi, magi ilama, nage dago gedude hania pedalaibawe, tiali goli, nage tqde hulia sai we bidi gedude

hania pedalogobewe?” Judasgo Jisas dali te po wai. ²³ Jisasgo aga dali po wei ponoyu, te po wai, “Ena godolo mu ebo bidi, te bidi agai eno ola mabo po bugagia wali paibao. Tama eno Aya agai me te bidi godolo yaibao. Tama da si talua si aga dali bidagaselama, bidada peyu, bidada paibao. ²⁴ Ena godolo mu isiąbo bidi, agai eno po bugagia wali pabo menio. Tama dagego te odali po, te eno po menio. Te po ena tagala palama asali bidi eno Ayago po dao,” Jisasgo te po wai.

²⁵ “Ena dage dali bidiyu, eno te po dagebolo wai dao. ²⁶ Tama dage tau siyu bomo maiabo bidi mu da te Godigo Mobo Bidi dao. Tama eno nogide Ayago te Mobo Bidi tagala palaibao. Te Mobo Bidi agai dage tigidali sę ola mawaibao. Tama agai dagego homu kolesaga ma hodoloyu, tama eno wali po tigidali dagego homugo ma koneaibao,” Jisasgo te po wai.

²⁷ “Eno dage taga pabo sogo pade dao. Tama dage wi idali weyu, tama eno dage homu nagame elama, dua bidimainogo eno dagebolo bomo mobao. Eno te dwagi yai homu nagame ebo kolesaga eno dagebolo mobao. Tode we bidigo nagame yai mabo homu kolesaga tiwai eno dagebolo mabeo. Dagego homu kolesaga polo midigi siyu, tama dage wi egio. ²⁸ Dagego eno mani po odai dao, eno dage taga peyu, ena pelama, tama ena dage bidibo digi ma asaibao. Dagego ena godolo mu egi sogo da, teda ena Aya pageba ma pabode dagego dwagi yai homu egi da. Magi basowe? Aya God aga genuai bidi mu dao, tama ena aga dali usu menio. ²⁹ Te sę pedalisiąbadi, megı eno dagebolo e po wai dao.

Tama tibaso, nosali te sę pedalobaso da, teda dagego enade te duga homu mumainogo yaibao. ³⁰ Eno dage dali po hauwa megı wagobeo. Magi basowe? E tőde tobolu bidi megı tama asobao. Agai ena dali magi sę ebo usu egobeo. ³¹ Tialima, eno homugo tőde we bidi augwaligo eno ena Aya godolo mu ebo, augwaligo sulama, konemainogo, tama eno Ayago wabo po gilama, eno te sę ebo dao. Tialima, dage hodaluama, da pebelainao,” Jisasgo aga wali pabo bidi dabe dali te po wai.

15

Jisas aga naga te bono ni wain mu dao

¹ Te Jisasgo te po me aga wali pabo bidi dabebolo pusuyu, te po wai, “Ena da, te du walobo bono ni wain tigi mu tiwai dao. Tama eno Aya da, te bono ni wain gi page bidi dao. ² Tama enade wadolali nologo, te nai walisiąwai nologo te tigidali eno Ayago togolama, sela səbo dao. Tialima, nai walobo nologo tigidali agai te dwai sewa yali nologode elaluali yabe te pęą səyu sela səbo dao, tama aga nai genuai walomai hagede tiwai. ³ Tama eno dage meda meni yai bidi dabe ilai dao. Eno dagebolo polobadu wali pogo te dage meda meni yai bidi dabe ilai dao. ⁴ Dage ena dali wadoloyu, bidao. Ena dage dali wadoloyu bidimainao. Te bono ni nologo te ni wain tigide dąų wasiąboso da, nai walogobeo. Tibaso, dage ena dali wadoloyu, bidisiąyu da, dage te tiwai yaibao, dage me nai me walogobeo,” Jisasgo te po aga bidi dabe dali wai.

⁵ Te Jisasgo te po me wai, “Ena da, te bono ni wain tigi dao, te dage da te bono ni waingo nologo dao. Bidi ena dali wadolama bidiyu, ena aga dali wadoloyu bidaibao. Tama te tiwai bidi agai du hauwa walaibao. Tibaso, dagego ena dali wadoloyu bidisiąyu da, teda dagego te eno dwagi yai sę me egobeo, usu egobeo. ⁶ Bidi me deli ena dali wadoloyu bidisiąyu da, te aga da te sasia pai ni nologo tiwai dao. Te augwaligo te tobage ni nologo sela səbo dao. Tama sela sənama, augwaligo te sasia pai nologo sisinama, tama augwaligo siaba sənama, dabo dao. ⁷ Dage ena dali wadolama bidiyu, tama eno wali po dage dali bidiyu da, tiali dagego magi naide hanalu obaso da, tama te eno dagebolo mawaibao. Dagego homu koneani gilama, dagebolo tama pedelaibao. ⁸ Dagego sę yalide du hauwa waliyu da, te kolesagade eno Ayago genuai nogi saibao. Tama tilama, dage eno po wali pabo bidi dabe mu yaibao. ⁹ Tama eno Aya agai ena dali dwagi yai homu eyu, godolo mu ebo gilama, tama eno dage dali dwagi yai homu eyu, godolo mu yai dao. Sesemane sogo dage eno te godolo ebo kolesaga tomode bidaiao. ¹⁰ Tama dagego eno bomo yai po bugagia wali peyu da, teda dage eno te godolo mu ebo kolesaga tomode bidaibao. Eno ena Ayago bomo yai po bugagia wali peyu, tama agai dwagi yai homu eyu, godolo mu ebo kolesaga tomode ena bidibo dao. Tama dagego tebo gilamao. ¹¹ Ena dwagi yai homu mu eyu bidibo. Tama eno homugo dage me dwagi yai homu mu eyu, te dwagi yai homu kolesaga ebo dagego homu tomode mu pągħanlu maio. Tama

Dwagi Yai Gesi Po Jongo Aşənə 15:12xciiDwagi Yai Gesi Po Jongo Aşənə 15:18

eno te homu eyu, dage dali te po mobo mabo po wai dao. ¹² Eno bomo yai po e tama dao: duga hasi godolo mu eyu, bidiqo, eno dage dali godolo mu yali gilama. ¹³ Bidi me deli aga abagi dabe dali godolo mu eyu, tau somainogo, aga bidabo ula augwali tobade olo mobaso da, teda te tobage kolesagago gasa kolesaga tigidali aiyaba elalubo dao. ¹⁴ Tama dagego eno wali po selama, te po bugagia wali asobaso da, teda dage eno abagi dabe dao. ¹⁵ Genuai bidi agai aga sə ebo bidibolo te sə yao po naga wabo dao. Agai te bidibolo te sə yabo po page ola mabo menio. Tiali goli, eno Ayago ena dali wali po tigidali, te po eno dage dali wai dao. Tama tibaso, eno dage sə ebo bidi da wabo nogi naga ma wagobeo, eno dage dali abagi dabe dao wabo. ¹⁶ Dagego ena sai olama, sa mubeo. Eno dage sa muyu, dage ena bage dao wai dao. Tama eno dage səba muai dao, tama dage pelama, du gilama walama, tama dagego du elalumainogo, te da eno dage sa muani page dao. Tama dagego tama du waloluyu da, eno nogide dagego magi sə me yainogo, eno Ayabolo hanalubaso da, agai dage tau siyu, te nai mawaibao,” Jisasgo te po wai, aga wali pabo bidi dabe dali.

*Təde bidi dabe augwaligo Jisas aga wali pabo
sə bidi dali boi bidi gagawaibao*

¹⁷ Te Jisas agai te po me wai, “Te eno bomo yai po e dao, duga hasi dwagi yai homu eyu, godolo mu eyu, bidiqo. ¹⁸ Təde we bidi, augwaligo dage dali boi bidi yabo homu ebaso da, dagego koneao, hasia augwaligo ena dali boi bidi yabo

homu yai dao. ¹⁹ Tama dage e tőde bidi mu tigi sogo da, teda tőde we bidi augwaligo dage dali dwagi yai homu eyu, dage augwaligo hani da wagi da. Tiali goli dage e tőde bidi menio. Eno dage saiba olama, sa muyu, dage ena bage dao wai dao. Tama dagego e tőde kolesaga tagalai dao. Tama tibaso, tőde we bidi augwaligo dage dali boi bidi yabo homu ebo dao. ²⁰ Eno tamadi wali po dagego bugagia ma koneao. Eno dagebolo te po wai, ‘Te nogi meni yai sę ebo bidi agai aga genuai bidigo nogi aiyaba elalugobeo.’ Tama te tiwai me, te tőde we bidi augwaligo ena dali dwai sę yaligo da, teda dage eno sę ebo bage dali me augwaligo dwai sę yaibao. Tama augwaligo eno po wali pigi sogo da, te dagego po me augwaligo wali pigi dao. ²¹ Tiali goli, augwaligo God konebeo, agai ena tagala palama, ena asai. Tama tibaso, dage eno hani gagalama, te eno po wali pabo suyu, tama augwaligo dage dali me dwai sę yaibao. ²² Tama ena aselama, eno augwalibolo te dwai sęde po wasiąwai tigi sogo da, te augwali sęgę menigi dao. Tialima, eno augwalibolo te po waligo da, megı augwaligo sęgę dualabo tų elalubo menio. ²³ Bidigo ena dali boi bidi yabo homu eyu da, te bidi agai eno Aya dali me boi bidi yabo homu ebao. ²⁴ Haniani sę polobadu gasa bidigo esiąwani sę, te sę eno augwali tomode yai. Tialima eno te sę me esiąyu da, te augwali sęgę me sigi menio. Tialima, megı augwaligo te eno yali sę sulama digi, tama augwaligo ena dali, eno Aya da si talua si dali boi bidi yabo homu ebo dao. ²⁵ Tama polobadu God agai po obaso, te bidi mego te po bukude aşəani,

augwaligo bomo yai po bukude. Tama augwaligo megi ebo boi bidi homu ebo səde, augwaligo te po wali peyu, te po usu nuyu nai gilama walobao. Te polobadu aşənai po e dao, ‘Augwaligo olo dali ena dali boi bidi yabo homu yai dao,’ te po wali,” Jisasgo te po wai. *

²⁶ Te Jisasgo po me weyu, te po wai, “Te tau mabo Mobo Bidi eno Aya dali bidibo. Tama eno aga dage bidibo digi tagala palaibao. Aga mu po naga wabo Mobo Bidi dao. Tama aga aselama, agai te we bidibolo enade po ola mawaibao.

²⁷ Tama dagego me enade te we bidibolo po pusao. Magi basowe? Polobadu dage ena dali bidibadi, eno te sə gagalama ebo dagego suai, tama megi me eno te sə ela asela dəi yagasobo dagego subao,” Jisasgo aga bidi dabe dali te po wai.

16

¹ “Te dagego ena konealubo bomo yai homu kolesaga me tagalidali weyu, tama eno te po dagebolo wai dao,” Jisas aga bidi dabebole te po wai. ² “Augwaligo dage te Juda dabego bomo yai po ola mabo bede mu sela səwaibao, te dagede habu selebao. Tama te sə naga egobeo. Nosali sogo pedalobode, tama te dage ela mubo bage augwaligo homugo Godigo sə augwaligo bugagia ebao, te homu yaibao. Tama te homu eyu, tama dage dali tiwai sə yaibao. ³ Tama augwaligo Aya konesiąyu, tama augwaligo ena me konesiąyu ebaso, te sə dage dali yaibao. ⁴ Tialima dagebolo eno te sə pedalabo po megi wai dao. Magi

* ^{15:25:} Tib 35:19; 69:4

basowe? Nosali te sę pedalobo si, tama dagego eno te sęde polobadu wali po dagego homugo ma koneagameo,” Jisasgo te po wai.

God agai Mobo Bidigo ebo sę

“Te polobadu ena dage dali bidibaso, tama eno te po dage dali wabeo,” Jisasgo te po aga sę bidi dabe dali wai. ⁵ “Tialima megı ena te ena tagala palai bidi pageba ma pobao. Tama dage tomode bidi me deligo enabolo me hanalu, ‘Nage mena pobawe?’ wabeo. ⁶ Tialima, dage dali eno te tamadi wali po obaso, tama dagego homu sęge mu te ebao. ⁷ Tiali goli, eno mu po dage dali obao. Dage tau somainogo, dage eno taga peyu, ena pobao. Ena pisayu da, te Tau Mabo Bidi dageba asogobeo. Tialima, ena peyu da, te bidi eno dage bidibo digi tagala palaibao. ⁸ Tama aga asobo si, tama agai te tőde we bidi augwaligo te dwai sęde geda muani sę augwalibolo hanilagasaibao. Tama agai augwaligo dwai sę ebo page ola mawaibao. Te doloba pai kolesaga page me, te po tų ebo page me, te Mobo Bidi agai augwalibolo ola mawaibao. ⁹ Te tőde we bidi augwaligo dwai sę page e dao, te augwaligo enaba augwa homu tigidali mubeo. ¹⁰ Te Mobo Bidi agai te tőde we bidibolo ena te doloba pai bidi ena dao te po ola mawaibao. Ena eno Aya pageba pobao. Tama ena teba pobaso, augwaligo koneaibao, ena te doloba pai bidi mu dao, te waibao. Tama dagego ena ma sugobeo. ¹¹ Te Godigo po tų ebo page me, te Mobo Bidi agai augwali e tama ola mawaibao. Godigo e tőde dwai we bidigo tuni bidi dali po tünde te bidi aiyaba elaluali po te Mobo Bidigo

augwalibolo hanilagasaibao,” Jisasgo te po aga bidi dabe dali wai.

¹² “Te eno po hauwa dagebolo maiabo me elalubo. Tialima, te po dagego megı sogobeo, te sęgę yai po mu dao. ¹³ Tiali goli, te mu po naga wabo Mobo Bidi aga asobo si, tama agai dagebolo tigidali mu po bugagia ola mawaibao. Agai wabo po aga digi homude sabo po me wagobeo. Agai eno wai po aga odolama tama te po naga te agai dagebolo pusaibao, tama agai dagebolo nosali pedalabo sę te po dage dali waibao. ¹⁴ Agai eno po selama, dage dali pusaibao. Agai te kolesaga ebode eno nogi genuai pedalumainogo yaibao. ¹⁵ Ayago tigidali nai te eno nai dao. Tama tibaso, eno te po tamadi tama wai dao, te Mobo Bidi agai eno po selama, dage dali te pusaibao,” Jisasgo te po aga wali bilali bage dali wai.

Homu sęgęgo begelama, dwagi yai homu pedalaibao

¹⁶ “Te nosali ganama dagego ena ma osogo sugobeo. Tama bidama, nosali ma dwasianu sogo dagego ena ma sueibao,” Jisasgo te po wai.

¹⁷ Jisas aga bidi augwa hasi po weyu, te po wai, “Agai te wali po magi po page da dali waliagawe? Agai te po wai, ‘Nosali ganama dagego ena ma sugobeo,’ te po wai. ‘Tama nosali ma dwasianu sogo dagego ena ma sueibao,’ tama agai te po wai. Te po me wai, ‘Ena Aya pageba pobao,’ agai te po da dali wai. ¹⁸ Te ‘dwasianu sogo’ wali, te wali po page mena tama dawe? Te po page dago konebeo,” augwaligo augwa hasi te po wai.

19 Augwaligo Jisas aga dali hanalu wainogo ebo agai koneai. Tama agai augwalibolo te po wai, “Dagego eno wali pode tama duga hasi te po page hanalu obawe? Eno te po wai, ‘Nosali ganama dagego ena sugobeo, tama nosali ma dwasianu sogo te dagego ena ma sueibao,’ te pode dagego hanalu obawe? **20** Eno mu po dage dali obao, dage genuai gela weyu, tama homu dene eyu, gela mu waibao. Tiali goli, enade konesiawai we bidi augwali da dwagi yai homu yaibao. Tama dagego homu sęge yaibao. Tiali goli dagego homu sęge yali ma begelama, dwagi yai homu mu yaibao. **21** Te tiwai dao. Wego wai tega pabo sogo asobo si, te dene ebo sogo pedalobo koneyu, te we aga homu sęge ebo dao. Tiali goli, agai nosali te wai ame nenama, tama agai te dene homu yali ma agai konebeo. Tama te wai ame nenama, tama bidibaso, aga idago dwagi yai homu ebo dao. **22** Tama dage dali me te tiwai dao. Tama tiyu, megi dage homu sęge eba. Tiali goli, eno dage ma sueibao, tama dage dwagi yai homu ma yaibao. Tama niwai bidi mego dagego te dwagi yai homu ebo me sela sęgobeo,” Jisasgo te po aga bidi dabe dali wai.

23 “Te sogo dagego ena dali magi nai me hanalugobeo. Eno dage dali mu po obao, dagego gedu haluasa po weyu, Ayago magi nai me dagebolo mao eno nogide weyu da, teda Aya agai dagebolo mawaibao,” Jisasgo te po wai. **24** “Polobadu dagego eno nogide magi nai sainogo hanalu obeo. Tama dagego homu dwagi yai mu emainogo, tama megi hanalu wao, tama te nai God agai dagebolo mawaibao,” Jisas aga sę bage

Dwagi Yai Gesi Po Jongo Aṣeāni 16:25xcix Dwagi Yai Gesi Po Jongo Aṣeāni 16:30

dali te po wai.

*Jisas agai te dwai noma bidi Satango bo
aiyaba elaluali po*

²⁵ Te Jissasgo te po wai, “Te eno te po begelama, dage dali wai dao. Nosali eno po begelama, dage dali ma wagobeo. Te meni. Eno po hanilama, Ayade po dage dali waibao. ²⁶ Tama tebo sogo dagego eno nogide aga hanalu waibao. Tama eno dagebolo te po wabeo, ena digi Ayago dage tau sabo po eno hanalu waibao. Te menio. Duga digi te Ayabolo gedu haluasa po dolo wao.

²⁷ Magi basowe? Aya aga digi dage godolo mu ebo dao. Tama agai dage magi baso godolo mu ebo dawe? Woo, dagego ena mu godolo eyu, tama dagego boomo yai homugo koneama, te ena Aya dali bidama asali, te homu dagego yai. Tama dagego te homu ebaso, Aya agai dage godolo mu eyu, dagego hanalu wabo po wei ponaibao. ²⁸ Polobadu ena Aya dali bidai, tama eno aga taga soyu, ena e tqba dulai. Tama megi ma eno e tq taga peyu, Aya God bidibo digi painogo ebao,” Jissasgo te po aga bidi dabe dali wai.

²⁹ Jisas aga wali pabo bidi augwaligo te po wai, “E, megi nago po te begelama po wabeo, tama nago po hania obao. ³⁰ Dago nagebolo hanalu wabo po te dago hanalusiąbadi, te po nago polo koneai. Megi da dago koneanio, te nago tigidali nai koneai. Tama tibaso, nage God dali bidilama asai dao po, te pode dago te mu po dao te homu ebao,” Jisas aga wali pabo bidi augwaligo te po wai.

³¹ Jisasgo te bidi augwali dali po wei ponoyu, te po wai, “Megi da, dagego duga homu enaba mu muaniwe? ³² Edao. Te sogo pade pedalainogo ebao, te polo pedalalio, tama augwaligo dage tigidali deli deli pobeasa bilibaso, tama duga buluba tedela paibao. Tama dagego ena taga peyu, enaduba deli digi bidaibao. Tialima, enaduba me bidigobeo. Aya God ena dali bidaibao. ³³ Eno homugo dage ena dali wadoloyu, tama dwagi yai homu nagame elama bidimainogo eyu, eno e po tamadi tama dage dali wai dao. Dage tqde bidibadi te tqde we bidi augwaligo dwai se dage dali yaibao. Tialima, dagego homu bomo elama, bida. Eno e tqde kolesaga aiyaba elaluai dao,” Jisasgo te po aga se bidi dabe dali wai.

17

Jisasgo gedu haluasa po aga bidi dabe tau siyu wai

¹ Te bidi Jisasgo te po aga bidi dabebolo olama, tama agai dagaluba tonaluyu, te po wai, “Aya, te bodolu muani sogo pedalalio. Tama eno nagebolo te genuai nogi momainogo, tama nago enabolo te genuai nogi mao,” Jisasgo aga Aya God dali te po wai. ² “Tama nago ena sa muyu, moni bomo mayu yai dao. Ena te tigidali tqde we bidigo genuai bidi dao weyu, tama nago te bomo enabolo mawai dao. Magi basowe? Te bidada pabo bomo te we bidi nago enabolo mani we bidi augwali eno te bidada pabo bomo mawaibao, te homu eyu, nago enabolo te nogi yai se mawai dao. Tama te bidada pabo bomo

menama, tama augwali bidada peyu, bidada paibao, gamonaibao. ³ Tama te bidada pabo bomo page e dao. Augwaligo nage koneyu, nage God deli mu dao. Augwaligo Jisas Krais koneyu, nago aga tagala palobaso asai bidi dao. Augwaligo te si mu koneyu da, teda te bidada pabo page te dao. ⁴ Eno nago genuai nogi dali, bomo dali, te si te tode we bidi augwalibolo ola mawai. Nago enabolo yao olama mani sę, te sę eno tigidali mu ela silai dao. Tama tiyu, eno nago nogi dali bomo dali te we bidi augwalibolo ola mawai. ⁵ Polobadu, te to pedalisiqbadi digi, tama ena nage dali bidai dao. Tama ena nage dali bidiyu, bomo yai ula elaluai dao. Aya, ena nage dali bidiyu, tama nago megi enabolo te bomo yai ula digi ma mao,” Jisasgo te po God dali wai.

⁶ “Tode bidibo we bidi meba nago sa muyu, tama nago augwali dią sali. Tama nago augwali dią selama, tama nago augwali enabolo mani. Te augwali nago bidi te elaluama, tama nago enabolo mani. Tama augwalibolo eno nago nogi haninai dao. Tama augwaligo nago po bugagia wali pai dao. ⁷ Megi da augwaligo konebo, tigidali nai nago enabolo mani nai te nage pagedu te nai asai. ⁸ Nago enabolo wali po, te po tigidali eno augwalibolo pusai dao. Tama augwaligo te po sali. Te po selama, tama augwaligo mu koneai, polobadu ena nage dali bidilama, asai dao. Tama nago ena tagala palama, ena asai dao, te pode augwaligo homugo te po wali, ‘Te po mu po da,’ olama, tama augwaligo konealubo po te pode dą wabo dao,” Jisasgo te po wai.

⁹ “Te nago augwali tau somainogo, eno nage-

Dwagi Yai Gesi Po Jongo Asęani 17:10cii Dwagi Yai Gesi Po Jongo Asęani 17:14

bolo e po obao. Eno nago te tqde we bidi augwali tau somainogo me wabeo. Eno e po nagebolo obao, nago ena mani bidi dabe augwali tau somainogo, augwali nago bidi hani bidibaso, eno te po nage dali obao. ¹⁰Tama eno bidi tigidali augwali te nago bidi me dao. Tama nago bidi tigidali te eno bidi dabe dao. Tama augwaligo eno nogi uwgaba sai dao. ¹¹Tama megi da ena tqde ma bidigobeo. Tialima, augwali da tqde me bideibao. Tama ena da nage bidibo madigi asobao. Aya, nage magi dwai sę me isiąwai bidi, nago augwali tonaluao. Nago enabolo nago bomo mawai dao. Tama te bomogo nago augwali tonaluao, augwali me deli homu naga elama, bidimainogo yao. Dadi si deli homu elama bidibo gilama, te tiwai augwali me te emainao. ¹²Tama ena augwali dali bidibo sogo da, nago nogi elalubo bomogo eno augwali bugagia tonaluali, nago te enabolo mani bomo. Eno augwali bugagia tonaluyu, tama augwali me hagabeo. Hagawali te bidi deli digi hagawai dao. Te nago polobadu bukude aseyu wali, te po nai gilama walomainogo, te dolabo bidi deli naga tamadi hagawalio,” wali. *

¹³ “Megi ena nage pageba asobao. Tama eno te po e tqde nage dali obao, te eno dwagi yai homu eno bidi dabe augwalide paganalumainogo augwali dwagi yai homu mu emainogo ebao. ¹⁴Nago po eno augwalibolo mawai dao. Tama tqde we bidigo augwali dali boi bidi gagawai dao. Ena da e tqde bidi menio. Te tiwai augwali me e

* ^{17:12:} Tib 41:9; Jon 13:18

tode bidi menio. Tama tibaso, tode we bidigo augwali dali boi bidi gagawai dao. ¹⁵ Tama eno e po nage dali weyu, eno nage augwali te tode bidibo tagalomainogo hanalu wabeo. Te meni. Nago augwali bugagia tonalumainogo eno te po nagebolo obao, tama te dwai bidi Satan agai augwali dolidali weyu, eno e po nagebolo obao. ¹⁶ Ena da e tode bidi menio. Te tiwai augwali me e tode bidi menio. ¹⁷ Tama tibaso, naga digi nago mu po augwalibolo ola mao, augwali gasagi yai tedali bidi dabe bidimainogo, magi se isiqawai bidi dabe bidimainogo yao. ¹⁸ Tama polobadu nago ena tqba tagala palama, tama ena augwali tode we bidi tomode bidai. Te tama tiwai eno e bidi dabe me tagala palama, augwali te tode we bidi tomode bidigi pali. ¹⁹ Tama eno augwali tobade tau siyu, ena digi ena bidabo ula tagalama, nago po wali peyu, ena isaibao. Tama po mu wabogo augwali nago bidi hani mu bidimainao,” Jisasgo te po wai.

²⁰ “Te nago augwali naga tau somainogo eno nage dali e po wabeo. Menio. Nosali augwaligo gasa we bidibolo eno po ola mayu, tama te po odobo we bidi augwaligo augwa homu enaba muaibao. Tama te tibo we bidi augwali tobade me tau siyu, tama eno megi nage dali e po obao, ²¹ augwali tigidali deli homu naga elama bidimainogo ebao. Aya, nage ena dali wadoloyu, tama ena nage dali wadoloyu bidibo tiwai, eno homugo augwali da si dali homu deli elama, wadoloyu bidimaio. Tama te tiwai elama, tama tode we bidi augwaligo te nago ena e tqba tagala palali po odama, tama augwaligo te mu po dao

olama, koneagameo. Tama te sę pedalomainogo, eno e po nage dali megi obao. ²² Nago enabolo te bomo mani, te bomo eno augwalibolo manio, augwali deli homu elama, bidimainogo, dadi si deli homu elama bidibo tiwai, augwali me te deli homu elama bidimainogo eno te bomo augwalibolo mani. ²³ Ena e bidi dabe augwali dali bidiyu, tama nage ena dali bidiyu yai, tama tiwai eno homugo augwali me deli homu elama, bidimainao. Tama tiyu, te tqde we bidi augwaligo koneaibao, nago ena tagala palama, ena asai. Te me augwaligo koneaibao, te nago ena godolo mu ebogia, nago e bidi dabe me godolo mu ebo dao,” Jisasgo te po wai.

²⁴ “Aya, eno homugo nago ena mani bidi dabe augwali ena bidibo bulude ena dali da hodobo nosali bidaio, augwaligo eno bomo yai ula dali bomo dali sumainogo yaibao. Polobadu, te tq pedalisiqbadi, te sogo nago ena godolo mu eyu, tama nago te bomo yai ula dali te bomo dali enabolo mawai dao. ²⁵ Aya, nage doloba pai bidi mu dao. Tama tqde we bidi augwaligo nage konebeo. Tiali goli, eno da nage koneai dao. Tama e bidi dabe augwaligo konebao, te nago ena tagala palama, ena asai dao. ²⁶ Tama nago nogi eno augwalibolo haninai dao. Tama tiyu, te sę nosali me eno mu ela paibao. Magi basowe? Te nago ena godolo mu ebo homu tiwai augwa hasi te godolo mu ebo homu emainogo eno nago nogi augwalibolo haninai dao. Tama ena me augwali dali bidimainogo, eno nago nogi augwalibolo hanilaibao,” Jisasgo te po Godigo aga bidi dabe tau somainogo wai.

18

*Judasgo Jisas boi bidi nogoba muai
(Mat 26:47-56; Mak 14:43-50; Luk 22:47-53)*

¹ Te Jisasgo te po olama, tama Jisas aga bidi dabe dali augwaligo te bulu tagalama, tama peyu, Kidron ąi odogo nogogi pai. Te ni oliv sili, te ąi u badu elaluai. Tama Jisas aga wali pabo bidi dabe dali augwali te oliv ni sili bulu tomoba pai. ² Hauwa sogo Jisas aga wali pabo bidi dabe dali augwali te oliv ni siliba sisinama bidiyu yai, polobadu. Tama tibaso, Judas, Jisas te boi bidi nogoba muabo bidi, agai me te ni sili koneai. ³ Tama tibaso, Judasgo ami bidi hani dali, tama meba pris tuni bidigo enesigi bidi dabe dali, te Farisi bagego enesigi bidi badi, tama selama, augwali te ni sili giba dolo asai. Tama augwaligo lam dali sole dali tolasa asiyu, tama augwaligo hwıabo nai dabe dali sela asai. ⁴ Tama Jisasgo agade pedalabo sę tigidali koneyu, tama aga te ni sili gi buluba pelama, tama augwali tiąba pai. Tama agai augwali dali te po wai, “Dagego de gegagasaki dawe?”

⁵ Te augwaligo Jisas aga dali po wei ponoyu, te po wai, “Dago te Nasaret bulu bidi Jisas gegagasaki dao,” te po wai.

Jisasgo augwali dali te po wai, “Te bidi ena tama dao.”

Tama Judas, Jisas te boi bidi nogoba muabo bidi me augwali dali dolaluai.

⁶ Jisasgo augwali dali “Te bidi ena tama da” obaso, tama augwali meba gegemani siyu, tudi bulu peyu elama tama tqba degasa pai. ⁷ Tama

Dwagi Yai Gesi Po Jongo Aşənai 18:8cviDwagi Yai Gesi Po Jongo Aşənai 18:14

Jisas agai augwali dali ma hanalu wai, “Dagego de gegagasai dawe?” Tama augwaligo te po wai, “Te Nasaret bidi Jisas gegeba,” te po wai.

⁸ Jisasgo po wei ponoyu, te po wai, “Eno dage dali wai dao, te bidi ena tama dao. Dagego ena naga gegeba wida, e bidi dabe olo pomainao,” Jisasgo te po wai. ⁹ Tamadi agai te po God dali wai, “Nago ena mani bidi dabe augwali eno me tagalobeo,” wali. Tama Jisas agai te tamadi wali po usu numainogo, agai ‘Augwali olo pomainao’ po megı wali.

¹⁰ Te Saimon Pita agai moni kago hwą munaluai, te kago hwą bulubo bede. Tama agai te kago hwą kega siyu, tama agai bidi mego dolo nogo badu olo te kago hwągo togwa sawai. Tama te bidi nogi Malkus, aga te pris tuni bidigo sę ebo bidi da. ¹¹ Tialima Jisasgo Pita dali te po wai, “Nago te kago hwą aga bulubo beba ma bulama muao. Eno Aya agai enabolo bodolu mani, te ena tigide dene saibao. Te augwaligo ena dali yabo sę nago te bodolu didigili painogo ebawe?” Jisasgo Pita dali te po wai.

Augwaligo Jisas te Anas bidibo digi odasa pai

¹² Te ami bidi hani dali, te augwa polalubo bidi dali, tama te Juda dabego enesigi bidi dabe dali, augwaligo Jisas nogo tulama, tama augwaligo bonogo agai nogo si tudi badu munama, kęai.

¹³ Tama kęnama, tama augwaligo Jisas te bidi nogi Anas bidibo digi hasia teba sela pai. Te bidi Anas te bidi Kaiafas aga wąj dao. Tama te kibu bede te bidi Kaiafas agai te pris tuni bidi bidai.

¹⁴ Tama te bidi Kaiafas agai te Juda bage dali te

po mobo mabo po polobadu wai dao. Agai te po wai dao, “Dago hani tigidali dolidali weyu, bidi me deli isilama, tama aga isibogo te we bidi tau siyu da, te usu yaibao,” te po wali bidi Kaiafas aga dao. Tama augwaligo Jisas te Kaiafas aga wāi Anas te bidi bidibo digiba sela pai.

*Pitago “Jisas eno konebeo,” te po wai
(Mat 26:69-70; Mak 14:66-68; Luk 22:55-57)*

¹⁵ Te augwaligo Jisas sela pobaso, te Saimon Pita dali, te Jisasgo sē bidi me dali augwali si Jisas wali pai. Tama te pris tuni bidi agai te gasa bidi konebaso, te gassa bidi te obo tomoba Jisas dali peyu, te be mesaloba sabolali, te pris hani tuni bidigo bede. ¹⁶ Tialima Pita te tū sesege pāde dolaluai, bulu badu. Tama te gasa bidi, Jisas wali pabo bidi, aga te pris tuni bidigo abagi yaibaso, te bidi aga pelama, agai te tū tonalubo webolo po olama, tama agai Pita tomoba odasa asai. ¹⁷ Te tū tonalubo wego Pita dali te po wai, “Nage me te bidi Jisas wali pabo bidi dawe?” te wego Pitabolo hanaluyu, te po wai. Tama Pitago te po wai, “Woo, ena te bidi wali pabo bidi menio,” wai.

¹⁸ Te bede sē ebo bage dali, te Jisas odasa asali enesigi bidi dabe dali, augwaligo te be mesalo tomode sia nogai. Te kedau ebaso, tama augwali dolaluyu, te siade kedau tuyu, tigi posolo iliyu yai. Tama Pita me augwali dali dolaluyu, sia kedau tuai.

*Te pris tuni bidi agai Jisas dali po hanalu wai
(Mat 26:59-66; Mak 14:55-64; Luk 22:66-71)*

¹⁹ Te be tomode, te pris tuni bidi agai Jisas aga wali pabo bidi dabede po hanalu wai. Tama agai

Jisasgo te we bidi dali ola mani pode me hanalu wai. ²⁰ Jisasgo aga dali po wei ponoyu, tama po wai, “Eno we bidibolo mani te po eno bulu ulade hania wai dao. Eno te we bidibolo po ola mabo sə eyu, tama te bomo yai po ola mabo be tomode te sə eno yali, ma te Moni Lotu Be tempel, tede me eno te sə yai dao. Te be dabede te Juda bage sisinibo bulude eno augwalibolo eno po hania ola mawai dao. Tama eno po geme dualama bulu tomode me wabeo. ²¹ Tama tibaso, magi baso nago ena dali hanalu obawe? Nago eno te po odali we bidi dali hanalu wao. Eno wali po augwaligo koneai dao,” Jisasgo te po te pris tuni bidi dali wai. ²² Tama Jisas agai te po tama obadi yaide, enesigi bidi me deli Jisas pəde dolaluali bidi, te enesigi bidi agai Jisas nogo sawaligo Jisas nabo gede eleyu, te po wai, “Nago te tobage po te pris tuni bidi dali wei ponoyu obawe? Te dwali,” te po wai. ²³ Jisasgo te enesigi bidi dali po wei ponoyu, te po wai, “Eno dwai po wagi sogo da, nago te dwai po hania wagi da. Tialima, eno po dolo naga obadi da, teda magi baso nago ena elaliwe?” Jisasgo te enesigi bidi dali te po wai. ²⁴ Tama Jisas te aga nogo si bonogo kəani tama elalubadi yaide, tama te bidi Anasgo Jisas aga te pris tuni bidi Kaiafas bidibo digi tagala palai.

Pitago te po ma weyu, te po wai, “Jisas eno konebeo,” wai
(Mat 26:71-75; Mak 14:69-72; Luk 22:58-62)

²⁵ Te Saimon Pita dolaluyu, sia kedau tudai. Tama augwaligo aga dali te po wai, “Nage me te bidi wali pabo bidi dawe?” Tama Pita agai hogwa

Dwagi Yai Gesi Po Jongo Aşənî 18:26cix Dwagi Yai Gesi Po Jongo Aşənî 18:30

siyu, “Ena menio,” te po wai. ²⁶ Tama te pris hani tuni bidigo sę ebo bidi me deli tede bidai, te Pitago hwągo olo togwali bidi aga deli hani bidi dao. Tama te bidi agai te po wai, “Eno homu eno nage suali, te nage te bidi Jisas dali te ni sili gide bidibo eno suali. Te mu dawe?” te po hanalu wai. ²⁷ Tama Pitago po ma weyu, hogwa siyu, te po wai, “Ena menio.” Tama Pitago te po obadi yaide, megi tama ba kakaruk po wai.

*Augwaligo Jisas te gavman bidi Pailat bidibo
digi sela pai*

(Mat 27:1-2, 11-14; Mak 15:1-5; Luk 23:1-5)

²⁸ Te be tama posobadi, tama augwaligo Jisas ma selama, te bidi Kaifas agai be tagalama, tama augwaligo Jisas te gavman tuni bidigo beba sela pai. Tama te beba sabolama, tama te Juda bage augwali digi te gavman tuni bidigo be tomoba pabeo. Te gavman bidi te Juda hani isławai bidi bidibaso, te Juda dabe aga be tomoba pabeo. Te habu selali bolidali weyu, tama augwali te be bulu badu bidali. Augwaligo te homu yai, te habu selali bolisiqbadi, dago te Pasova nai tueibao, te homu yai. ²⁹ Tama tibaso, te Rom gavman tuni bidi nogi Pailat aga te be tomode bidilama, bulu badu augwali bidibo digi asai. Agai augwali dali te po wai, “Dagego te bidi magi pode tü ela mawainogo ebawe?” te gavman tuni bidigo augwali dali te po wai. ³⁰ Tama augwaligo aga dali po wei ponoyu, te po wai, “Te bidi dwai kolesaga isławai bidi tigi sogo da, te dago nage bidibo digi sela asigi menio,” augwali Juda bidigo te gavman tuni bidi dali te

po wai. ³¹ Tama Pailatgo augwalibolo te po wai, “Duga digi Jisas aga selama, tama duga bomo yai po usu gilama, tama duga digi aga po tü ela mao,” te Pailatgo Juda bidi dabe dali te po wai. Tama Juda bagego Pailatbolo te po wai, “Woo, dage Rom gavman bidi dabego te bomo yai po dabolo mawai, te po wai, ‘Dage Juda bagego po tü eyu da, te dwai sę yali bidi dagego elegio. Da Rom dabego naga te dwai sę yali bidi ela mubo sę ebo dao,’ dagego da Juda bagebolo te po wai dao. Tama tibaso, dago e bidi nage pageba sisali, te aga isimainogo yali,” augwaligo te po wai. ³² Polobadu Jisasgo aga isabo sogode po me weyu, te po wai, “Juda hani isławai bagego ena nide walama, tama ena isaibao.” Tama te po nai gilama walomainogo, megi te Juda bage augwaligo Jisas te Pailat pageba odasa aselama, tama te po wai.

³³ Te bidi Pailat aga te gavman be tomoba ma pai. Tama agai Jisas i weyu, asao wai, tama agabolo hanalu wai, “Nage te Juda we bidigo tuni bidi dawe?” Jisas dali Pailatgo te po wai. ³⁴ Jisasgo po wei ponoyu, te po wai, “Naga digi te po homugo koneama obawe? Ma gasa bidigo nagebolo te po weyu, ena dali te po wao te po waliwe?” Jisasgo te po wai. ³⁵ Pailatgo Jisasgo po wei ponoyu te wai, “Ena da Juda bidi dawe? Mu menio. Naga hani dali, te pris tuni bidi dabe dali, augwaligo nage ena bidibo digi sela asai dao. Tama nago magi sę yaliwe?” te Pailatgo Jisas dali te po wai.

³⁶ Te Jisasgo po wei ponoyu, te po wai, “Eno te we bidi tonalubo sę te e tqde yabo menio.

Tama eno te we bidi tonalubo sə te e təde elalugi sogo da, teda eno sə bidi augwaligo ena megi tau somainogo hwigi dao. Tama tiyu, ena niwai bidi mego agai ena te Juda dabego nogoba mugi menio. Tiali goli, eno te we bidi tonalubo sə te e təde menio.” Jisasgo te po wai. ³⁷ Tama tibaso, Pailatgo Jisas dali te po wai, “Nage te tuni bidi me deli dawe?” Jisasgo agai po wei ponoyu, te po wai, “Naga digi te po weyu, ena tuni bidi dao, te po wali. Te mu po page mu hania pedalomainogo, te ena te idago ena ame neyu, te ena e təba asai dao. Tama tibaso, te mu po naga wali pabo we bidi augwaligo eno po odobo dao,” Jisasgo te gavman tuni bidi dali te po wai. ³⁸ Pailatgo Jisas dali te po hanalu wai, “Mu po te magide dawe?”

Te Pailatgo Jisas dali te po olama, tama aga te Juda bage bidibo digi buluba ma pelama, tama agai augwali dali te po wai, “Eno Jisas agade magi dwai sə yali səgə me subeo. ³⁹ Tialima dagego kolesaga tama telalubo dao, te dagebolo eno te bo disəwai nai tuabo side, te si nogi Pasova, te side te kalabus bidi me deli eno dageba olo tagala palobo dao. Tama tiyu, eno dagebolo te Juda bidi dabego tuni bidi dageba tagala palagawe?” te Pailatgo Juda bidi dabe dali te po hanalu wai. ⁴⁰ Tama te bidi dabe augwaligo i hae me po dagə me genuai mu olama, te po wai, “Te bidi Jisas menio, nago te bidi Barabas daba olo tagala palao,” te po olama i wai. Te bidi Barabas agai da te bidi eleyu mena nai anomə elama sabo bidi bidai.

19

¹ Te gavman tuni bidi Pailat agai po olama, tama te ami bidi dabe augwaligo Jisas selama, tama aga tudide elali, te kibu waligo nigai dila pai bigo. ² Tama augwaligo aga dali gisugu omainogo, augwaligo sesani yai bono selama, toboli madi nigilama, tama Jisasgo tobolude muai. Tama augwaligo te mama yai nami ugwa selama, aga tigide muai. ³ Tama augwaligo Jisas dali tibo posobo po weyu, “Siade dao, Juda we bidigo tuni bidi da” olama, tama augwaligo nogo sawaligo aga nabo gede elali. Augwaligo aga dolobo sę yainogo, te tiwai te ami bidi hauwago aga elidu geai.

⁴ Te Pailat te Juda bage bidibo digi buluba ma aselama, te po wai, “Dagego suao, eno Jisas aga buluba odasa asobao, tama dagego konemainogo, eno agade magi dwai sę yali sęgę me subeo,” Pailatgo te po wai. ⁵ Tama Jisas buluba assai, augwaligo te sesani yai bonogo nigali madi aga tobolude munaluai. Tama te mama yai nami ugwa me agai tigide me elaluai. Tama Pailatgo augwali dali te po wai, “Te olo bidi dagego suao,” te po wai.

⁶ Te tama tialima, te pris toboli bidi dabe dali, te enesigi bidi dali augwaligo Jisas sulama, tama augwaligo po dagą weyu, te po wai, “Te bidi ni pedaide elao, te bidi ni pedaide elao,” te Juda bage augwaligo te po wai. Tama Pailatgo augwali dali te po wai, “Duga digi aga selama, ni pedaide elao,” te po wai. “Eno agade magi sęgę me subeo,” te Pailatgo Juda bage dali te po wai. ⁷ Juda bage augwaligo te gavman tuni bidi Pailat

agai po wei ponoyu, te po wai, “Dago bomo yai po me deli tama telalubo. Niwai bidi agai ‘Ena da Godigo Ogwa dao’ obaso da, te bidi ela muao. Te bomo yai po agai bolobaso, aga isao,” augwaligo te po wai.

⁸ Te Pailat agai te po odolama, tama aga wi genuai mu yai. ⁹ Tama tibaso aga te gavman moni be tomoba ma pai. Tama agai Jisasbolo te po wai, “Nage mena badu bidi nage asai dawe?” Tiali goli, Jisas agai te Pailatgo po wei ponobeo. ¹⁰ Tialima, Pailatgo Jisas dali te po wai, “Magi baso nago ena dali po wabewe? Eno nage olo tagala palabo bomo elalubao. Ma, eno nage ni pedaide elabo bomo me, te eno elalubao. Tama nago te konesiąyu ebawe?” te Pailatgo Jisas dali te po wai.

¹¹ Te Jisasgo agai po wei ponoyu, te po wai, “Tialima, God dagalu ugwdadu bidibo bidi agai bomo nagebolo magi menigi sogo da, te nago bomogo ena aiyaba elalugi menio. Tama tibaso, ena nago nogoba muani bidi, te bidi agai sęgę genuai mu eyu, tama nago sęgę aiyaba elaluibao,” Jisasgo te po wai.

¹² Te Pailat agai Jisasgo te po odolama, tama agai Jisas olo tagala palabo tų gegai yai. Tiali goli te Juda bage augwaligo bomo elama po dagą weyu, te po wai, “Niwai bidi aga digi ‘Ena tuni bidi da’ weyu da, te bidi agai te Rom gavman tuni bidi Sisar dali boi bidi dao. Tama e bidi Jisas agai te tobage po wai dao. Tama tibaso, nago te bidi Jisas olo tagala palu da, te nage te Rom gavman tuni bidi Sisargo abagi menio, boi bidi tiwai bidaibao,” Juda bagego Pailat dali te po wai.

13 Pailatgo te po odolama, tama agai te gavman moni be tomoba ma pelama, tama Jisas buluba sela asai. Tama Jisas buluba sela aselama, tama Pailat aga po tu odainogo duabo digi duawai, te bulu augwaligo nogi masigigo bidabo sai nigai digi dao wai. Tama te Hibru pogo te nogi tama wai, Gabata, te nogi tama wai. 14 Te tebo sogo te bo disawai nai tuabo si nogi Pasova te nai dodolobo side dao. Tama belo nai tubo te giliga tomo ebode tamao. Tama Pailatgo Juda bagebolo te po wai, “Duga tuni bidi suiyao,” wai.

15 Te augwaligo po dagå weyu, te po wai, “Te bidi sela sayao, te bidi sela sayao,” tama po wai, “Te bidi ni pedaide elao,” te po wai. Pailat tuni bidigo augwali Juda bage dali te po wai, “Dagego homugo eno duga tuni bidi ni pedaide elao, te homu ebawe?” Te pris hani toboli bidi dabe augwaligo po wei ponoyu, te po wai, “Dago tuni bidi me menio, te dago tuni bidi te Sisar deli tama dao,” te bidi dabego tama po wai. 16-17 Tama tialima, Pailatgo te Jisas augwali Juda bidigo nogoba munama, tama augwaligo Jisas ni pedaide elamainogo yali.

*Augwaligo Jisas ni pedaide elama daganai
(Mat 27:32-44; Mak 15:21-32; Luk 23:26-43)*

Tama tiwai, tama te ami bidi dabe te Jisas augwa nogoba sai. Tama selama, tama Jisas aga digi te aga elabo ni pedai tolai, tama aga te Jerusalem hanu tagalama, tq me nogi Tobolu Dili te tqba pai. Tama te Hibru pogo te bulu du nogi Golgota wai. 18 Te bulu dude augwaligo Jisas ni pedaide elama daganai. Tama augwaligo gasa

bidi me si me Jisas dali elai. Tama me bidi Jisas agai dolo nogo badu eleyu, me bidi agai pobase nogo badu eleyu yai. Tama Jisas aga tomode elai. ¹⁹ Tama gavman tuni bidi Pailat agai po me deli aşenama, tama augwaligo te Jisas elali ni pedaide muai. Te aşeani pode te po wai, ‘Jisas Nasaret bidi te Juda we bidigo tuni bidi dao,’ te po te ni pedaide aşena muai. ²⁰ Augwaligo te Jisas ni pedaide elama daganani, te Jerusalem hanu pade tamao. Tama tibaso, Juda bidi hauwa augwaligo te aşeani po nedai te Hibru pogo. Tama Pailatgo te po Hibru pogo aşeyu, te Rom pogo aşeyu, te Griķ pogo aşeyu yai, te Jisasgo ni pedaide tama po aşeai. ²¹ Tama te pris tobulu bidi dabe augwaligo Pailatbolo te po wai, “Nago te po tama aşegio, ‘Juda bidigo tuni bidi dao,’ te po wagio. Nago tama po aşeqo, ‘Te bidi Jisas agai te po wai, ‘Ena te Juda we bidigo tuni bidi dao,’ ’ te po agai wai dao,” augwaligo te po wai. ²² Pailatgo augwaligo po wei ponoyu, te po wai, “Eno aşeani po te eno polo aşeai dao. Te po tama elalumainao,” te po wai.

²³ Te ami bidi dabe augwaligo Jisas ni pedaide elama daganai. Tama te şe elama, tama augwaligo Jisas aga ugwa dabe sai. Aga ugwa dabe selama, tama ami bidi me si me si augwa hasi te ugwa dabe dobola sai, tama te ami bidi deli deligo Jisas agai te ugwa me deli sai. Tialima agai holobo ugwa hobolisiwani bobobage mu nigai ugwa dao. ²⁴ Tama tibaso, te ami bidi dabe augwa hasi po miyu te po wai, “Dago te ugwa pedegobeo. Dago satu gagali elama, tama te ugwa sabo bidi nigilaibao.” Augwaligo tama

Dwagi Yai Gesi Po Jongo Aşəani 19:25cxviDwagi Yai Gesi Po Jongo Aşəani 19:29

tiwai tama tiyu, te bukude polobadu wali po usu nanio. Te bukude te po wai, “Augwaligo eno ugwa dabe dobola sai. Tama augwaligo eno holobo ugwa sabo bidi nigelainogo, te satu gagali yai,” te bukude te po polobadu aşəani. Tama te po usu nanio. Te ami bidi dabe augwaligo tama tiwai. *

²⁵ Te Jisasgo ni pedai pade Jisas aga ida tede dolaluai. Te Jisas aga ida aga ama dede me tede dolaluai. Te gasa we me, aga nogi Maria, aga bidi nogi Klopas, te we me Jisas aga ida dali dolaluai. Tama gasa we te Makdala bulu we nogi Maria, aga tede dolaluali. Te we dabe me si me si augwali Jisas elali ni pedai pade dolaluyu bidali. ²⁶ Tama Jisas aga ida dali, te şe bidi me agai godola pali bidi me, augwali si te pade dolaluai. Tama Jisasgo augwali si tede dolalubo sulama, tama aga ida dali te po wai, “Te nage dali dolalubo bidi te naga ogwa dao,” Jisasgo te po aga ida dali wai. ²⁷ Tama Jisas agai te şe bidibolo te po wai, “Te naga ida dao.” Tama te sogo te bidigo Maria aga beba odasa pelama, tama Maria aga dali bidai.

Jisas isai

(Mat 27:45-56; Mak 15:33-44; Luk 23:44-49)

²⁸ Te silama, Jisas agai koneai, eno şe tigidali megi tama siliyu te ebao, te homu yai. Tialima, Godigo polobadu aşəani po me usu numainogo, agai te po wai, “Ena ąi nogonego sobao,” te po wai. * ²⁹ Ąi tubo nai me deli tede munaluai, tede gasagi yai ąi paganaluai. Tama augwaligo

* **19:24:** Tib 22:18 * **19:28:** Tib 69:21; 22:15

te wawi yai bola tiwai nai selama, tama te ugwa te ąide munama, tama augwaligo te ąi sali ugwa awi dilide kęnama, tama augwaligo Jisas agai te ąi tumainogo te ugwaba selama, mawai. ³⁰ Jisas agai te ąi tulama, tama agai te po wai, “Eno yabo sę tigidali te silali,” Jisasso te po wai. Agai tama po olama, tama aga mage basi gulu, aga noma bidi tagala palama, tama Jisas aga isai.

³¹ Te Jisas ni pedaide elali sogo augwaligo te Pasova bo disławai nai sisi ebo side dao wai. Te do me te Sabat yabo sogo dao, tama te Pasova olo bidibo si te do gagalaibao, te genuai sogo mu dao. Tama tibaso, Juda bage augwaligo homugo te Sabatde te isai bidigo tigi te ni pedaide me daganalubo hagelabo wai. Tama augwaligo Pailat tuni bidibolo te po olama, tama augwaligo te bidi dabe sęgą dili togolama, tama megi augwali polo isimainogo yao. Tama isai digi, augwaligo tigi te ni pedaide sao, te po wai. ³² Tama tibaso, te ami bidi dabe pelama, augwaligo te Jisas dali elali bidi si sęgą dili togogi pai. ³³ Te bidi si sęgą dili togolama, tama augwali Jisas munalubo digi aselama suai, tama augwaligo Jisas aga isai digi suai. Tama tibaso, augwaligo Jisas aga sęgą dili togobeo. ³⁴ Tialima ami bidi me deligo Jisas punali badu sesemonego enai. Tama polo kaneme dali ąi dali geasa dulai, tǫba. ³⁵ (Te tebo eno suali, eno po polo wai dao, tama tiyu, dagego duga homu Jisas agaba mumainogo yai. Tama eno te wali po te mu po tama dao. Tama ena digi koneyu, tama eno mu po wabo dao.) ³⁶ Te sę tama pedalai, tama Godigo bukude wali po usu numainogo yai. Te bukude aşəani po tama wai,

Dwagi Yai Gesi Po Jongo Aseani 19:37cxviiiDwagi Yai Gesi Po Jongo Aseani 19:42

“Augwaligo agai dili me deli togogobeo,” te po aseani. * ³⁷ Tama gasa po me te Godigo bukude aseyu te po wai, “Tama augwaligo te enani bidi teba gedugo tonaluiba,” te po me aseani. *

*Augwaligo Jisas tigi ola be tomoba muai
(Mat 27:57-61; Mak 15:42-47; Luk 23:50-56)*

³⁸ Te augwaligo Jisasgo tigide yali se silama, tama gasa bidi me nogi Josep, Arimatea bulu bidi, agai te gavman tuni bidi Pailatbolo olama, “Jisas tigi eno saio,” te po wai. Te bidi Josep aga Jisas wali pabo bidi dao. Tialima aga te Juda tuni bidi dabe dali wi eyu, tama agai ‘Ena da Jisas wali pabo bidi da,’ po hania wabe. Tama Pailatgo “Usu dao, nago sa,” te po wai. Tama tilama Josep pelama, Jisas tigi sigi pai. ³⁹ Te bidi me, agai nogi Nikodemus, te bidi polobadu hasia Jisas bidibo digi hulide asali bidi, aga me asai. Agai te ni kaneme si taluama sesai, te dwagi yai denami ebo nai dao. Tama te nai dila pai nai mu dao, abelabo mone genuai mu dao. ⁴⁰ Tama te bidi si augwali sigo Jisas tigi selama, tama augwali sigo te denami yai nai aga tigiba muyu, te pedai ugwago aga tigi bebe peyu yai. Te Juda bidi dabego isai bidi pubulainogo ebo tiwai gilama yai. ⁴¹ Te ami bidi dabe augwaligo Jisas te elali digi tede gi me deli elaluai. Tama te gide isai bidi musiawai gu page ola be elalualio. ⁴² Do te Sabat sogo dao. Megi da te Juda we bidi augwaligo Pasova bo disawai bret nai sisi ebo side dao. Te

* **19:36:** Sai 12:46; Nam 9:12; Tib 34:20 * **19:37:** Sek 12:10;
Ped 1:7

Dwagi Yai Gesi Po Jongo Aşənî 20:1cxixDwagi Yai Gesi Po Jongo Aşənî 20:6

ola be pâde elalubaso, te bidi sigo Jisas tigi teba muai.

20

*Jisas gû pagede ma hodaloai
(Mat 28:1-8; Mak 16:1-8; Luk 24:1-12)*

¹ Te Jisas gû pagede munama, si sogo bidilama, tama moni Sarere dao wabo side, tama te Makdala bulu we nogi Maria, te we aga gû pageba kigamu asai. Tama te bulu hulialubadi ganao. Tama agai suali, te ola be tû halualu moni masigi te halualubo agai subeo. ² Tama sulama, tama te we aga Saimon Pita dali, te gasa bidi te Jisas agai godolo yali te bidi dali, te bidi si bidibo digi te we udawai. Tama Mariago augwali si dali po bomonama weyu, te po wai, “Augwaligo dago Genuai Bidi te ola bede sela pai yilio. Tama dago konebeo, augwaligo aga menaba mugi paliwe naga subeo,” te we Mariago te Jisas wali pabo bidi si dali te po wai. ³ Tama te wego te po obaso, Pita dali te gasa bidi me dali, tama augwali si te bidali be tagalama, tama augwaligo te hanu tagalama, Jisas muani digi ola beba pabo gagalali. ⁴ Tama augwali si hodobo udawai. Tialima gasa bidigo Pita geanama, tama aga polasa pai, tama ola beba polo polasa sabolai. ⁵ Tama te polasa pali bidi aga basi gulama, bomo elama suali, te pedai ugwa nami dabe naga munalubo suali. Tialima aga te ola be gû page tomoba pabeo. ⁶ Saimon Pita aga nosali tudi badu asai, tama aga te gû page ola be tomoba polasa pai. Tomoba pelama, tama aga bomo elama suali, te pedai ugwa nami

Dwagi Yai Gesi Po Jongo Aşənai 20:7cxxDwagi Yai Gesi Po Jongo Aşənai 20:13

dabe naga munalubo Pita agai suai. ⁷ Tama gasa ugwa me munalubo agai suai, te Jisas tobolude bebe pali ugwa dao. Te ugwa gasa ugwa dabe dali munalubeo. Tama te ugwa bebe pelama, agaduba tali munaluai. ⁸ Tama te gasa bidi aga polo Pita geanama polasa asali, te bidi aga me te gụ page ola be tomoba pai. Tama agai te tiwai elalubo sulama, tama te bidi agai te Jisas ma hodaloali tede te sogo konealuali. ⁹ (Tama te sogo augwaligo Godigo polobadu aşənai po page konesiabantadi. God agai po te bukude aşeyu, te po wai dao, “Aga gụ pagede ma hodaluao,” te po wai. Te sogo augwaligo te po page konebeo.) ¹⁰ Tama te bidi augwali sigo te sę tigidali sulama, tama augwali si augwa si beba ma pai.

*Maria te Makdala bulu we agai Jisas suai
(Mat 28:9-10; Mak 16:9-11)*

¹¹ Te we Maria te gụ pageba ma sabolali, te bidi si augwali te ola be tomode bidibadi. Tama augwali si augwa si beba ma pelama, tama Maria te gụ page ola be bulu badu gana dolaluyu, tama Maria aga gela udai. Aga gela udu digi, tama aga basi gulama, tama agai Jisas te muani ola be tomoba tonai. ¹² Tama Maria agai Godigo sę ebo ensel mobo bidi si tedela bobobage ugwa muai bidi si suai, te Jisas muani ola be tomode dulalubo suai. Tama te ensel mobo bidi me deli te Jisas tobolu muani digi dulaluyu, me te sęgę muani digi dulaluyu yai, te Maria agai suai. ¹³ Tama te ensel mobo bidi sigo Maria dali te po wai, “Te we, nage magi baso gela obawe?” te po wai. Tama Mariago augwali si dali te po

Dwagi Yai Gesi Po Jongo Aṣeāni 20:14cxxi Dwagi Yai Gesi Po Jongo Aṣeāni 20:18

wai, “Augwaligo eno Genuai Bidi selama, tama augwaligo menaba muaniwe, te eno konebeo,” Mariago te ensel mobo bidi si dali te po wai. ¹⁴ Maria agai te po weyu, tama agai begelama suai, tama agai Jisas dolalubo suai. Tialima Mariago koneyu, te Jisas tama dao, te homu agai ebeo. ¹⁵ Jisasgo Maria agabolo te po wai, “Magi baso nage gela obawe? Nago de gegeyu ebawe?” Maria agai te homu yai, te bidi aga e gi tonalubo bidigo agai te po aga dali wabowe, agai te homu yai. Tama agai te bidibolo te po wai, “Genuai bidi, nago te isali bidi tigi sela pali wida, te nago enabolo aga muani digi ola mao, tama eno aga sela paio,” wali.

¹⁶ Jisasgo agabolo te po wai, “Mariao.” Tama Maria aga ma begelama, Jisas dali agai Hibru pogo weyu, “Rabonai,” te po wai. Te po page e tama wai, “Po ola mabo bidio,” te po wai. ¹⁷ Jisasgo Maria dali te po wai, “Nago ena diągio. Ena eno Aya God bidibo digi dagaluba me pabeo. Tama tibaso, nago ena dąu ola sigio. Tialima, nage eno ama dabe bidibo digi pelama, augwali dali te po tama wagibao, ‘Ena eno Aya bidibo madigi dagaluba holobao, tama te aga dagego Aya me dao. Tama eno ena God bidibo digi pobao, tama te God dagego God me dao,’ te po eno ama dabebolo pusigi pao,” Jisasgo Maria dali te po wai.

¹⁸ Tama tibaso, te Makdala bulu we nogi Maria aga pai, tama agai te Jisas wali pabo bidi augwali dali po weyu, te po wai, “Eno Genuai Bidi Jisas sualio,” te po wai. Tama agai te Jisasgo agabolo mani te po augwali dali wai.

Dwagi Yai Gesi Po Jongo Asəani 20:19cxxiiDwagi Yai Gesi Po Jongo Asəani 20:24

*Agai bidi dabe augwaligo Jisas suai
(Mat 28:16-20; Mak 16:14-18; Luk 24:36-49)*

¹⁹ Te Jisas wali pabo bidi dabe augwali Juda bidi dabe wi eyu, tama augwali bidibo te be tū dāq olama, augwali te be tomode bidai. Te sogo moni Sarere dao wabo sogo giliga iba dega sigi pai. Tama Jisas augwali bidibo digi tomoba dōlaluagasaki, tama augwalibolo te po wai, “Dagego homu dwagi yai elama, tama dage bugagia bidao,” Jisasgo augwali dali te po wai. ²⁰ Jisas agai te po olama, tama agai nogo dali punali badu dali augwalibolo waselai. Tama agai bidi augwaligo Genuai Bidi sulama, tama augwaligo homu dwagi yai mu yai. ²¹ Tama Jisasgo augwalibolo te po ma wai, “Dage dwagi yai homu elama, bidao,” te po wai. “Tama Ayago ena tagala palobaso, ena asai dao. Tama tialigia, eno me dage tagala palobao,” Jisasgo te po aga wali bilali bidi dabe dali wai. ²² Jisas agai te po olama, tama aga mobo augwalibolo ponai, tama augwalibolo te po wai, “Dagego Godigo Dwagi Yai Mobo Bidi te sao,” Jisasgo te po wai. ²³ “Dagego gasa bidi dabe mego dwai sē yali sēgē sela sāyu da, tama te dwai sēgo sēgē Godigo silaibao. Dagego gasa bidi dabego dwai sē yali sēgē dāq weyu da, teda te sēgē me elaluabao, te dwai sē sēgē Godigo sela sāgobeo,” Jisasgo te po wai.

Tomasgo Jisas suai

²⁴ Jisas aga te aga wali pabo bidi augwali bidibo digi pedalai, te sogo aga bidi me deli augwali dali bidisiqwai, te bidi Tomas dao, tama agai gasa

nogi me Didimus wai, te nogi page aga idago wai si deli sogo ame nai. Te baso te nogi Didimus wai. ²⁵ Tama Jisas aga wali pabo bidi mebago Tomas agabolo te po wai, “Dago naga Genuai Bidi dago suai dao,” te po Tomas dali wai. Tialima Tomasgo augwalibolo te po wai, “Eno aga nogode nel enani digi susiąyu da, tama eno nogo dani te nel enani digi tomoba musiäyu da, te eno nogo aga punali badu palama susiäyu da, teda te eno te poba ena homu mu mugobeo,” Tomasgo te po wai, augwali dali.

²⁶ Te nosali a naga olama me badu nogo sela sogo bidai, tama Jisas aga wali pali bidi augwali te be tomode ma bidai, tama Tomas me augwali dali bidai. Augwaligo tigidali tü mu däü ola silai digi, tama Jisas augwali tomoba dolagasaki. Tama agai te po wai, “Dagego homu dua bugagia bida.” ²⁷ Tama agai Tomasbolo te po wai, “Nago nogo dani eba da muao. Tama nago eno nogo me suao. Tama nago nogo eno punali badu palama suao. Nago homu si ebo tagalao. Enade nago homu deli yao, te tiwai bida,” Jisasgo te po Tomas dali wai. ²⁸ Tomasgo aga dali po wei ponoyu te po wai, “Nage eno Genuai Bidi dao, tama nage eno God nage dao,” Tomasgo te po Jisas dali wai. ²⁹ Tama Jisasgo Tomas aga dali te po wai, “Nago ena subaso naga, tama nago homu enaba mubawe? Niwai bidi augwaligo ena susiäma, augwaligo homu enabolo mubo we bidi, te augwali dwagi yai homu mu yaibao,” Jisasgo Tomas dali te po wai.

Jongo te buku aşeanı po page e tama po wai

³⁰ Te Jisas agai bomo yai sę hauwa mu aga wali pabo bidi augwaligo gedude agai te sę yai. Tama eno te Jisas agai yali sę po tigidali eno e bukude aşebeo, meba naga aşeanı. ³¹ Te bidi Jisas da, te Godigo sa muyu nosali asaibao wali bidi Krais dao, aga da te Godigo Ogwa dao. Tama dagego te po mu po dao homu emainogo, eno Jisasgo yali bomo yai sę po meba e bukude aşeanı. Tama dagego Jisas da te Krais dao, te aga Godigo Ogwa dao, dagego te homu eyu, aga dali wadoloyu, mu bidata pabo ula dagego somainogo eyu, eno agai yali sę po aşeanı.

21

A naga olama me badu nogo si bidigo Jisas suai

¹ Te nosali Jisas aga bidi dabego gedude ma pedalai, augwali te sigi ąi nogi Taiberias pade bidibadi te aga ma pedalai, augwaligo aga suai. Aga augwali pageba te tiwai pedalai. ² Te bidi dabe nogi e tama wai, Saimon Pita, te me Tomas te agai gasa nogi me Didimus, te Nataniel aga bulu nogi Kana, te Galili tő pedai bulu, tama te Sebedigo ogwa si dali, te Jisas wali pabo bidi me si me, augwali hodobo bida, te sigi ąi nogi Taiberias pade. ³ Tama Saimon Pitago augwalibolo te po wai, “Ena süğü gegegibu pobao,” wai. Tama augwaligo Saimon Pita agabolo te po wai, “Da me nage dali paio,” te po wai. Tama augwali pelama, te gebaba holai. Augwaligo te sogo hulide te sę yali goli, süğü me sabeo. ⁴ Tama te giliga pedalainogo ebode, tama Jisas te sigi ąi sanide aga dolalubo augwaligo suai.

Tiali goli augwaligo aga koneyu, tama aga Jisas dao, te homu augwaligo ebeo. ⁵ Tama Jisasgo augwalibolo hanalubo po olama i weyu, te po wai, “Abagi dede, dagego sūgū meba saliwe?” te po wai. Tama augwaligo aga dali po wei ponoyu, te po wai, “Menio,” te po wai. ⁶ Augwaligo te po olama, tama agai augwalibolo te po wai, “Dagego te agane wa te dagego u badu te dolo nogo badu te sūgū sabo wa te ąiba sayaō,” te po wai, “tama dagego sūgū meba saibao,” te po wai. Tama tibaso, augwaligo te wa agai te wali te dolo te wa aiyaba sāwai. Tama sānama, augwaligo sūgū hauwa mu sai, tama augwaligo te wa ugwaba ma kegabo usu ebeo.

⁷ Te bidi me Jisas agai godolo ebo bidi, agai Pitabolo te po wai, “Te aga dago Genuai Bidi dao,” te po wai. Tama Saimon Pita aga ugwa dabe pebeda munama, te sē yai. Tama agai te po odai, “Te bidi aga dago Genuai Bidi dao” wabo, te po odobaso, Pita aga ugwa bea selama, tama aga te ąiba samonai. ⁸ Tama te Jisas wali pabo bidi meba augwali te gebadu asai, te ąi saniba. Tama augwaligo te sūgū dabe te wa dali kegasasai. Augwali digibulu gana bidibeō, te augwali bidali usu sabo te pāde gana tamao, tama te sigi ąi saniba asai. ⁹ Tama augwali te gebadu aselama, te ąi sani badu sabolama, tama augwaligo suali, sia tede dabo suai, tama te siade sūgū ulalubo suai, tama te tubo nai bret me tede munalubo augwaligo suai. ¹⁰ Jisasgo augwalibolo te po wai, “Megi dagego te sali sūgū, te dagego meba eba sesao,” te po wai.

¹¹ Te Saimon Pita te gebaba holama, tama te

sugū wa agai ąi saniba kegasa asai. Genuai sugū hauwa mu te wade pagānaluai, tama te 153 te tama sugū te sugū sabo wade bidai. Te sugū hauwa mu 153 tamao digi, te wa bono togobeo. ¹² Tama Jisasgo augwalibolo te po wai, “Dage nai tuagassao,” te po wai. Tama Jisas wali pabo bidi me deligo aga dali me hanaluyu, “Nage de dawe?” te po aga dali wabeo. Augwaligo koneai, te aga dago Genuai Bidi dao, te homu yai. ¹³ Tama Jisas aselama, te bret selama, augwalibolo mawai. Tama te siade ulai sugū me tama naga tiwai.

¹⁴ Jisas aga gū pagede ma hodaluama, tama si sogo Jerusalem hanude aga wali pabo bidi augwaligo gedude aga pedalai dao. Tama megı me te sela sogo aga augwaligo gedude ma pedalai, te Taiberias sigi ąi sanide.

Jisas dali Pita dali side po

¹⁵ Te augwali nai tula silama, tama Jisasgo Saimon Pitabolo po weyu, te po wai, “Saimon, nage Jongo ogwa dao, tama nago ena godolo ebo kolesagago e bidi dabe augwaligo ena godolo ebo kolesaga aiyaba elalubawe?” Tama Pitago agabolo te po wai, “Ao, Genuai Bidi, nago koneai dao, nage eno abagi dao.” Jisasgo agabolo te po wai, “Nago enaba homu tamadi muani we bidi augwali eno po nago augwalibolo ola mao,” Jisasgo te po wai. ¹⁶ Tama bidama gana, tama Jisasgo Pita aga dali si sogo te po ma wai, “Saimon, nage Jongo ogwa dao, tama nago ena godolo mu ebawe?” Pitago aga dali te po wai, “Ao, Genuai Bidi, nago koneai dao, nage eno

abagi dao.” Jisasgo agabolo te po wai, “Nago enabolo homu muani we bidi augwali nago tau siyu, tonaluyu yao,” Jisasgo te po wai. ¹⁷ Tama bidama gana, tama sela sogo agai Pitabolo te po ma hanalu wai, “Saimon, nage Jongo ogwa dao, ena da nago abagi dawe?” Tama agai Pita dali sela sogo “Ena da nago abagi dawe?” obaso, Pita aga homu sege yai. Tama Pita agai Jisasbolo te po wai, “Genuai Bidi, nago tigidali nai koneai dao. Tama nago koneai dao, nage eno abagi dao,” Pitago te po wai. Tama Jisasgo agabolo te po wai, “Nago enabolo homu muani we bidi augwali eno po nago augwalibolo ola mao. ¹⁸ Eno mu po nage dali obao, polobadu nage gesi bidi bidiyu, tama naga digi kugulu gudulama, tama naga pabo mena mena bulu te naga homugo digi te buluba pai dao. Tialima nosali nage monu dabe ebo sogo, tama tebo sogo da te nago nogo uwawa siyu, tama gasa bidigo nago nogo tulama, nago homugo pisayabo homu isawani te buluba nage odasa paibao,” Jisasgo te po wai. ¹⁹ Jisasgo te po olama wai, nosali augwaligo Pita ela muaibao. Tama Pita isiyu, tama aga te isibogo tama agai Godigo nogi uwawa saibao. Jisasgo te po olama wai. Jisas agai te po olama, tama agai Pita dali po weyu te po wai, “Nage ena wali asao.”

²⁰ Te augwali si pabo gagalama, pobadi, tama Pitago begela suali, te Jisasgo godolo ebo bidi, aga augwali si wali asobo suali. Te bidi aga polobadu gana augwali nai tuali sogo aga te Jisas hagawiade tialuyu, tama agai te po hanalu wai, “Genuai Bidi, niwai bidi agai nage boi bidi nogoba muaibawe?” te po wali. Te bidi Jisas

dali Pita si wali asobo Pitago megi suali. ²¹ Pita agai te bidi sulama, tama agai Jisasbolo te po wai, “Genuai Bidi, te bidi dali magi sé yaibawe?” ²² Jisasgo Pita dali te po wai, “Eno homugo ena ma asobo si te bidi aga me bidibadi asomai da wida, te nago sé dawe? Nage ena wali asao,” Jisasgo Pita dali te po wai. ²³ Tama Jisasgo te bidide te wali po tama te aga wali pabo bidi mebago te po odolama, usu ela silai. Te pode geda muyu, augwaligo te homu yai, “Jisasgo te po wai, te bidi isigobeo.” Tiali goli Jisas agai te bidi dali nage isilamo dao, te po aga dali wabeo. Jisas agai te po wai, “Eno homugo ena ma asobo si te bidi aga me bidibadi asomai da wida, te nago sé dawe?” te po wai. ²⁴ Tama te Jisas wali pabo bidi agai digi Jisasgo wali po odyo, tama Jisasgo yali sé suyu yai. Tama te bidi ena dao, tama eno te po dali, te sé dali yali po pusulama, tama eno te po e bukude aşeai. Tama dago koneao, agai te wali po mu tama dao.

²⁵ Te Jisas agai sé hauwa mu yai. Meba naga eno e bukude aşeai, meba po eno aşebe. Tama e po aşebo bidi eno te po tigidali deli deli aşeyu da, tama te aşebo buku hauwa mu yaibao, tama eno homugo tigidali bulu te buku dabe mubo usu egobeo.

**Godigo dwagi yai po buku
The Holy Bible in the Dadibi Language of Papua New
Guinea
Buk Baibel long tok ples Dadibi long Niugini**

copyright © 1987, 2001 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Dadibi

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2019-08-22

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 9 Oct 2020

f3fb5335-7c77-5120-883d-cc05478d7362